

Nodenbevraging archieven

Rapport

COLOFON

Auteur

Alexander Vander Stichele

Redactie

Jelena Dobbels

Tekstredactie

Birgit Geudens en Annemie Vanthienen

Verderop volgt de volledige bevraging zoals de respondenten die ontvangen hebben. Deze is ongewijzigd overgenomen: er is dan ook geen redactie meer op gebeurd. Hetzelfde geldt voor de grafieken.

Vormgeving

Silke Theuwissen

Publicatiedatum

Oktober 2023

Wettelijk depot

D/2023/11.524/7

Verantwoordelijke uitgever

Olga Van Oost, FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw, Priemstraat 51, 1000 Brussel

Contact

Alexander Vander Stichele
Coördinator onderzoek
alexander.vanderstichele@faro.be
T +32 2 213 10 75

creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0

INHOUD

Inleiding	4
Opzet, methode en respons	5
De vragenlijst.....	5
Het steekproefkader	6
De bevraging en haar respons.....	7
Resultaten	10
Deel 1: ‘Over uzelf en het archief’	10
1.1 Het statuut van het archief	10
1.2 Beheer en beleidsniveau.....	11
1.3 Kwaliteitslabel	13
1.4 Sociale media	14
Deel 2: ‘De omgang met archiefcollecties’	16
2.1 Herkennen, verzamelen en registreren	16
2.2 Databanken	18
2.3 Behouden, beheren, borgen en digitaliseren.....	24
2.4 Onderzoek.....	35
2.5 Presenteren en toeleiden.....	39
2.5 Vrijwilligerswerk en participatief werken.....	42
Deel 3: ‘De bovenlokale verankering van het archief’	51
De verankering op het (boven)lokale beleidsvlak	51
Deel 4: ‘Toolboxen, kwaliteitslabel en ondersteuning’	64
4.1 Toolboxen	64
4.2 Kwaliteitslabel	65
4.3 Ondersteuning	67
Deel 5: ‘Ander erfgoed’	75
Ten slotte.....	78
Bijlagen	79
Bijlage 1	80
Bijlage 2	119
Bijlage 3	121
Bijlage 4	122
Bijlage 5	123

Inleiding

Dit rapport bevat de bevindingen van de nodenbevraging voor archieven die FARO in samenwerking met Archiefpunt en de VVBAD organiseerde in het voorjaar van 2022. Samen met de bevindingen uit de sectorale monitoring die plaatsvond in het najaar van 2022 en de gegevens uit de eerdere publieksbevragingen krijgen we zo een goed beeld en stand van zaken van het archiefwezen vandaag: hoe ziet de sector eruit, wat verwachten de bezoekers (zowel de fysieke als de digitale), wat gaat goed, wat gaat minder goed, wat zijn de voornaamste zorgen en bekommernissen, waar is er nood aan bijkomende ondersteuning ...?

De bevindingen uit dit onderzoek helpen FARO, Archiefpunt en de VVBAD om hun toekomstige werking en beleid beter af te stemmen op de reële noden en verwachtingen van de sector. Tegelijkertijd leveren ze nuttige inzichten op voor andere partijen: de archieven zelf, beleidsmakers, opleidingen en andere dienstverlenende en/of ondersteunende organisaties. Wij wensen alvast alle deelnemende archieven te bedanken voor het invullen van de bevraging en het delen van informatie en inzichten.

Opzet, methode en respons

Begin 2022 contacteerde Archiefpunt de VVBAD en FARO om samen een kwantitatieve nodenbevraging (i.e. een survey-onderzoek) te organiseren bij de Vlaamse archieven. Dit met het oog op de opmaak van hun nieuwe beleidsplan (2024-2028). Hoewel FARO al in 2021 een sectorbrede (i.e. over alle erfgoedsectoren en organisatietypes heen) nodenbevraging had uitgevoerd in het kader van haar eigen beleidsplanningsproces, besloot de organisatie om positief gevolg te geven aan de vraag van Archiefpunt. Niet alleen beschikt ze over de nodige methodologische expertise om een dergelijke bevraging goed en correct op te stellen en uit te voeren. Daarenboven zou een meer verdiepende bevraging van de archiefsector wellicht nog meer inzicht in de specifieke noden en behoeften eigen aan deze sector opleveren; wat de eigen werking van FARO ten aanzien van de archieven die erkend en/of gesubsidieerd worden binnen het Cultureelerfgoeddecreet enkel maar kan versterken en aanscherpen. Ook de VVBAD was die mening toegedaan, waarbij zij wel de logische eis had dat de bevraging zich niet enkel zou beperken tot de archieven die erkend en/of gesubsidieerd zijn binnen het Cultureelerfgoeddecreet. Alle professionele privaats- en publiekrechtelijke archieven moesten dus de kans krijgen om mee te werken aan het onderzoek. Bovendien zou de vraagstelling breder moeten gaan dan een cultureel-erfgoedwerking stricto sensu. Met het oog op de eventuele verbreding van zijn werking wenste Archiefpunt bovendien de niet-professionele archiefwerkingen in het onderzoek te betrekken. De Vlaamse archiefsector in zijn volle breedte kwam dus in het vizier.

Nadat de verschillende partijen zich akkoord verklaarden om de nodenbevraging te organiseren, werd een kleine werkgroep opgesteld met vertegenwoordigers van Archiefpunt, de VVBAD, FARO en de archiefsector.¹ Samen stelden ze de vragenlijst op, legden ze het steekproefkader vast en brachten ze alles in gereedheid voor de praktische organisatie van de bevraging. Aangezien de resultaten input moesten geven voor de opmaak van het nieuwe beleidsplan van Archiefpunt, werd de bevraging in het voorjaar van 2022 gelanceerd.

DE VRAGENLIJST

De vragenlijst (zie bijlage 1) bestond uit vijf onderdelen. In het eerste deel ‘Over uzelf en het archief’ vroegen we informatie over de invuller van de vragenlijst en het archief waarin hij/zij/hun werkzaam is. Op die manier konden we tijdens de analysefase de invullers contacteren als er bepaalde zaken onduidelijk waren (dit bleek naderhand niet nodig te zijn). Daarnaast liet deze informatie ons toe om de brede doelgroep tijdens de analyse op te delen in afzonderlijke deelgroepen, zoals privaatrechtelijke en publiekrechtelijke archieven. Dit maakt het mogelijk om na te gaan waar gelijkenissen en verschillen liggen tussen verschillende types archiefwerkingen met betrekking tot de vragen uit de enquête.

Het tweede, meest omvangrijke deel van de bevraging handelde over ‘de omgang met archiefcollecties’. In dit deel peilden we naar het herkennen, verzamelen en registreren van archiefcollecties; het gebruik van databanken; het behouden, beheren, borgen en digitaliseren van archiefcollecties; het onderzoeken van archiefcollecties en/of het faciliteren van onderzoek door externen; het presenteren van en toeleiden

---

¹ De werkgroep bestond uit Geerd De Ceulaerde (Diensthoofd Archief en Informatiebeheer, Stadsarchief Herentals en voorzitter van de werkgroep Lokaal Overheidsarchief (WLOA)), een werkgroep opgericht binnen de sectie Archief en Hedendaags Documentbeheer van de VVBAD), Birgit Grootjans (Beleidsmedewerker VVBAD), Laure Messiaen (Coördinator Archiefpunt), Sofie Ruysseveldt (Consulent Archiefpunt), Jelena Dobbels (Adviseur Archieven en Erfgoedbibliotheken bij FARO en Gastdocent Ma-na-Ma Archivistiek: erfgoed) en Alexander Vander Stichele (Coördinator onderzoek bij FARO).

naar de collecties; het werken met vrijwilligers en het participatief betrekken van individuele burgers of specifieke doelgroepen bij de werking van het archief. Bij elk van deze deelthema's stelden we een aantal specifieke vragen en peilden we naar de nood aan ondersteuning.

In het derde deel van de bevraging gingen we dieper in op 'de (boven)lokale verankering van het archief'. Via een reeks vragen gingen we na of en in welke mate de archiefwerking geïntegreerd is in de (boven) lokale context. Dit op het vlak van beleidsdomeinen, strategische meerjarenplannen, betrokkenheid en samenwerking met intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten (IOED's) en/of erfgoedconvenanten/erfgoedcellen, alsook de verwevenheid van het archief met het (boven)lokale maatschappelijke weefsel.

Het vierde onderdeel van de bevraging focuste op 'toolboxen, kwaliteitslabel en ondersteuning'. We gingen meer bepaald na van welke toolboxen archieven vandaag gebruikmaken en of ze plannen hebben om in de (nabije) toekomst een kwaliteitslabel aan te vragen (als ze er nog geen hebben) en zo ja/nee, waarom wel/niet. Daarnaast peilden we naar mogelijke en gewenste vormen van ondersteuning voor de archiefwerking door externe organisaties.

In het vijfde deel van de bevraging gingen we ten slotte na welke 'andere vormen van erfgoed' (bv.: een bibliothecaire collectie of museale objecten ...) de archiefdiensten beheren en of ze hierbij nood aan ondersteuning ervaren. Daarnaast stelden we hen ook een droomvraag: welke problematiek waarmee het archief worstelt zou door een tovergeest definitief de wereld uit geholpen mogen worden?

Alle onderdelen en vragen samen gezien lijkt de bevraging behoorlijk uitgebreid. Omdat niet alle vragen en vervolgvragen door iedereen ingevuld moesten worden en we de bevraging uitvoerden via een online surveyplatform (Qualtrics®), konden we een interne doorverwijslogica aanbrengen waardoor iedere invuller enkel de relevante vragen te zien kreeg die op zijn/haar/hun archief betrekking hebben. In het resultaatendeel van dit rapport bespreken we per onderdeel de specifieke vragen, vervolgvragen en antwoorden. Telkens geven we het aantal invullers en missende antwoorden weer, zodat de lezer precies weet wie wat moest invullen en ingevuld heeft.

HET STEEKPROEFKADER

Hierboven gaven we al aan dat de nodenbevraging zich richtte op de Vlaamse archiefsector in haar volle breedte. Alle publieke en private, professionele en vrijwillige archiefwerkingen in Vlaanderen moesten de kans krijgen om mee te werken aan het onderzoek. Dit omwille van de verschillende doelgroepen die de drie onderzoekspartners bedienen of in de toekomst willen bedienen. Met het oog hierop legden FARO, Archiefpunt en de VVBAD hun lijsten met de hen bekende archieven naast elkaar, goed wetende dat er ook dan nog blinde vlekken zouden zijn: archieven waarvan ze het bestaan niet kennen. Zeker met betrekking tot de niet-professionele private archieven is dit het geval. Denk maar aan archieven van privépersonen, families, bedrijven, verenigingen of andere organisaties (bijvoorbeeld: religieuze congregaties).

Uiteindelijk kwamen we tot twee lijsten met archieven. Een lijst met alle door ons geïdentificeerde professionele archiefwerkingen die 479 archieven telde. En een veel langere, zeer diverse lijst van niet-professionele archiefwerkingen. Deze lijst telde niet minder dan 1524 archieven. Voor elk van deze archieven hadden we op zijn minst een e-mailadres. Het idee was immers om ieder archief een unieke surveylink toe te sturen, zodat we een geautomatiseerde follow-upprocedure konden opzetten met het oog op het maximaliseren van de responsgraad (i.e. zoveel mogelijk archieven aanzetten om de bevraging in te vullen).²

---

² In de mate van het mogelijke probeerden we altijd de directeur/coördinator van het archief aan te schrijven aangezien die het beste zicht heeft op de volledige archiefwerking. We probeerden in elk geval zoveel mogelijk een concrete persoon aan te schrijven i.p.v. het algemene info@mailadres, met het oog op het maximaliseren van de respons. In sommige gevallen hadden we echter geen ander adres dan het info@mailadres.

DE BEVRAGING EN HAAR RESPONS

De bevraging vond plaats in het voorjaar van 2022. Zoals we hierboven vermeldden, stuurden we ieder geïdentificeerd archief een unieke link naar de nodenbevraging (zie bijlage 3), opgemaakt in het online bevragingsplatform Qualtrics®. De professionele archiefwerkingen ontvingen hun unieke link op 31 maart, de niet-professionele archiefwerkingen ontvingen deze een dag later, op 1 april. Een week voordien kregen alle archieven een uitnodigingsmail (zie bijlage 2) met wat meer informatie over het onderzoek en de vraag tot medewerking. In deze e-mail werden ze er ook op gewezen dat ze binnen enkele dagen een e-mail van Qualtrics® zouden ontvangen met een unieke link. Kwestie dat ze deze e-mail niet zouden wissen vanuit de veronderstelling dat het hier om een mogelijk corrupte of frauduleuze link ging. Er werd hen ook aangeraden om hun brievenbus met ongewenste berichten in de gaten te houden, als ze die week geen e-mail van Qualtrics® ontvingen.

Het voordeel van onlinebevragingen met unieke enquêtelinks is dat de voortgang van de bevraging perfect kan opgevolgd worden. Te allen tijde weet je hoeveel procent van de onderzoekspopulatie de e-mail opende, al begonnen is of de bevraging helemaal invulde. Bovendien laat deze geïndividualiseerde manier van bevragen ook toe dat je een follow-upprocedure kan opzetten. Door zij die de bevraging nog niet (helemaal) invulden een aantal keer te herinneren aan de enquête kan je systematisch de respons verhogen. Vaak vergeten mensen deze immers in te vullen of hebben ze nog een extra duwtje in de rug nodig om effectief aan de slag te gaan. Wij stuurden onze onderzoekspopulatie twee herinneringen (zie bijlages 4 en 5). De eerste stuurden we een week nadat we de individuele enquêtelink verstuurd hadden (op 7 respectievelijk 8 april). Twee weken later stuurden we een tweede herinnering (op 21 respectievelijk 22 april).

Aangezien de initiatiefnemers van het onderzoek er zich van bewust waren dat ze zeker niet alle mogelijke archiefwerkingen in Vlaanderen aangeschreven hadden of dat de contactgegevens waarover ze beschikten misschien niet meer geldig waren, communiceerden ze over het lopende onderzoek via hun website, nieuwsbrieven en sociale media. Elke archiefwerking die geen e-mail ontving om mee te werken aan het onderzoek kon op eenvoudig verzoek een link naar de bevraging aanvragen. Hierdoor ontvingen we 18 extra aanvragen voor een unieke link (8 vanuit professionele archiefwerkingen en 10 vanuit niet-professionele archiefwerkingen).

De bevraging liep officieel een maand, van 31 maart tot en met 30 april. Omdat verschillende archivariassen ons lieten weten dat ze tijdens die maand nog geen tijd hadden om de bevraging in te vullen maar toch wensten deel te nemen, sloten we de bevraging pas definitief af op 31 mei. In totaal begonnen 171 professionele archiefwerkingen aan het invullen van de enquête (i.e. ze activeerden hun unieke link door erop te klikken en vulden de bevraging (deels) in). 94 onder hen voltooiden de bevraging (i.e. ze doorliepen de survey tot het einde, zonder noodzakelijk veel of alles in te vullen³). Bij de niet-professionele archieven begonnen 262 archiefwerkingen de enquête, waarvan we er 85 als voltooid registreerden. De respons verschilt daarmee sterk tussen de professionele en de niet-professionele archiefwerkingen.

---

³ Om de respondenten niet te veel te 'frustreren' tijdens het invullen van de vragenlijst, waardoor de kans op vroegtijdig afhaken stijgt, kozen we ervoor om het aantal verplicht in te vullen vragen tot een minimum te beperken. Hierdoor konden respondenten door de vragenlijst gaan zonder al te veel in te vullen. Om dit tegen te gaan, werd in de aankondigings- en uitnodigingsmail een link toegevoegd naar een af te printen versie van de vragenlijst. Aan de potentiële invullers werd aangeraden om de vragenlijst vooraf eerst op papier in te vullen vooraleer de antwoorden systematisch in te geven in de online bevragingsomgeving.

Tabel 1A: Professionele archiefwerkingen - Responspercentages

	Aantal	Respons t.o.v. totaal aantal verzonden e-mails	Respons t.o.v. aantal geopende e-mails	Respons t.o.v. aantal begonnen e-mails
Verzonden e-mails (inclusief de extra aanvragen voor de link)	487			
Onbestelbare e-mails	41	8,4 %		
Niet geopende e-mails	186	38,2 %		
Geopende e-mails	260	53,4 %		
> waarvan begonnen (i.e. link aangeklikt en (deels) ingevuld)	171	35,1 %	65,8 %	
> waarvan voltooid (i.e. survey doorlopen tot einde en ingediend)	94	19,3 %	36,2 %	55,0 %
Bruikbare formulieren	102	20,9 %	39,2 %	59,6 %

Tabel 1B: Niet-professionele archiefwerkingen - Responspercentages

	Aantal	Respons t.o.v. totaal aantal verzonden e-mails	Respons t.o.v. aantal geopende e-mails	Respons t.o.v. aantal begonnen e-mails
Verzonden e-mails (inclusief de extra aanvragen voor de link)	1534			
Onbestelbare e-mails	415	27,1 %		
Niet geopende e-mails	488	31,8 %		
Geopende e-mails	631	41,1 %		
> waarvan begonnen (i.e. link aangeklikt en (deels) ingevuld)	262	17,1 %	41,5 %	
> waarvan voltooid (i.e. survey doorlopen tot einde en ingediend)	85	5,5 %	13,5 %	32,4 %
Bruikbare formulieren	69	4,5 %	10,9 %	26,3 %

In tabellen 1A en 1B geven we voor de professionele respectievelijk de niet-professionele archiefwerkingen de responscijfers weer ten opzichte van het totaal aantal verzonden e-mails, het aantal geopende e-mails en het aantal begonnen e-mails. Daaruit blijkt dat 46,6 % van de e-mails die we verstuurd naar de archieven met een professionele archiefwerking onbestelbaar waren of niet geopend werden. Bij de niet-professionele archiefwerkingen ligt dit percentage op 58,9 %. Beide percentages zijn behoorlijk tot zeer hoog en wijzen op het belang en tegelijkertijd de moeilijkheid om een actueel en accuraat adressenbestand op te bouwen. Wanneer een e-mail tijdelijk of permanent onbestelbaar is, komt dat omdat het adres niet (meer)geldig is, fout is, omdat de mailbox niet meer bestaat of omdat de aflevering door technische problemen (tijdelijk) niet mogelijk was. Bij e-mails die wel afgeleverd werden, maar niet geopend, kennen we de reden niet. Kwam het bericht terecht in een mailbox die niet meer bekeken wordt of in de folder met ongewenste berichten (spamfolder)? Of werd het bericht wel gezien, maar direct verwijderd of ongeopend gelaten? We hebben er het raden naar.

Iets meer dan de helft (53,4 %) van de e-mails die verstuurd werden naar professionele archiefwerkingen werd geopend. Daarvan activeerde 65,8 % de unieke link en doorliep 36,2 % de bevraging van A tot Z. Ten opzichte van alle verzonden e-mails voltooide ongeveer 1 op 5 (19,3 %) professionele archiefwerkingen de bevraging. Bij de niet-professionele archieven liggen de cijfers opnieuw enigszins anders. 41,1 % van alle aangeschreven niet-professionele archiefwerkingen opende de e-mail met de unieke deelnamelink. Daarvan activeerde 41,5 % de link en doorliep 13,5 % de bevraging tot op het einde. Dit betekent dat bij deze doelgroep slechts 1 op 20 (5,5 %) van alle aangeschreven archiefwerkingen de bevraging voltooide.

Zoals we hierboven al aangaven is het niet omdat een organisatie de bevraging doorliep van begin tot einde dat ook alle vragen ingevuld werden. Sommige archieven vulden weinig tot niets in; vooral bij de niet-professionele archieven was dit het geval. Omgekeerd is het ook niet zo dat alle archieven die de enquête niet van het begin tot het einde doorliepen weinig tot niets invulden. Sommige archieven vulden quasi alles in, maar hielden er kort voor het einde mee op. En daarnaast was het zo dat er zich binnen de groep met professionele archiefwerkingen toch nog enkele niet-professionele archiefwerkingen bevonden (en omgekeerd). Tijdens de fase waarin we onze dataset opschoonden en klaarmaakten voor analyse, beslisten we daarom om alle archieven die minstens de helft van de bevraging invulden mee te nemen als respondent. Hierdoor weerhielden we 102 bruikbare formulieren bij de professionele archieven, terwijl het aantal bruikbare formulieren bij de niet-professionele archieven terugviel tot 69. Noch bij de professionele, noch bij de niet-professionele archieven kunnen we stellen dat de antwoorden op onze vragen representatief zijn voor de volledige doelgroep. Bij beide doelgroepen ligt de respons daarvoor te laag. Maar daar waar ze bij de professionele archiefwerkingen op zijn minst nog veelzeggend en betekenisvol zijn, moeten we de bevindingen bij de niet-professionele archieven toch met meer voorzichtigheid benaderen.

In wat volgt bespreken we de resultaten van de bevraging per onderdeel. We maken hierbij steeds het onderscheid tussen de professionele en niet-professionele doelgroep. Waar mogelijk (i.e. als er voor de specifieke vraag voldoende respondenten zijn) en relevant, zoomen we bij de professionele doelgroep ook verder in op het onderscheid tussen de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke archiefwerkingen.

Resultaten

DEEL 1: 'OVER UZELF EN HET ARCHIEF'

De eerste vragen in het deel 'Over uzelf en het archief' waren identificatievragen die ons moesten helpen om de doelgroepen goed te kunnen indelen (professioneel vs. niet-professioneel) en die ons moesten toelaten om de invullers te contacteren indien nodig. Omwille van het vertrouwelijke karakter van deze gegevens worden ze hier niet gereproduceerd. De andere vragen uit het eerste deel van de bevraging bespreken we wel.

1.1 Het statuut van het archief

Vier vijfde (80 %, n = 80) van de professionele archiefwerkingen die de vragenlijst invulden, geeft aan een publiekrechtelijk statuut te hebben, een vijfde (20,0 %, n = 20) een privaatrechtelijk (Grafiek 1A). Bij de niet-professionele archiefwerkingen ligt deze verhouding op een derde (31,0 %, n = 20) publiekrechtelijke archiefwerkingen versus twee derde (69,0 %, n = 44) privaatrechtelijke (Grafiek 1B). De publiekrechtelijke werkingen binnen deze doelgroep zijn veelal archiefwerkingen verbonden aan een kerkfabriek.

Grafiek 1A: Professionele archiefwerkingen - Statuut (N = 100, missing = 2)

Welk statuut heeft het archief?

100 antwoorden

Grafiek 1B: Niet-professionele archiefwerkingen - Statuut (N = 64, missing = 5)

Welk statuut heeft het archief?

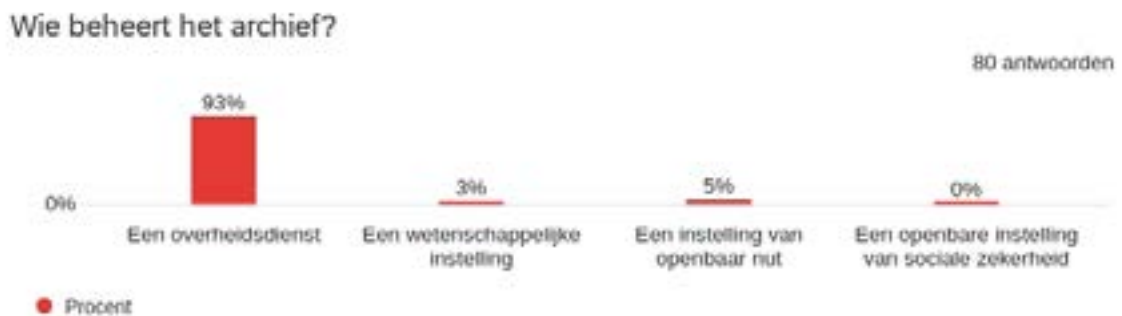
64 antwoorden

1.2 Beheer en beleidsniveau

Quasi alle publiekrechtelijke professionele archiefwerkingen die de vragenlijst invulden zijn overheidsdiensten (93 %, n = 74; zie grafiek 2A). Verder namen twee wetenschappelijke instellingen en vier instellingen van openbaar nut deel aan het onderzoek. Het merendeel van de publiekrechtelijke professionele archiefwerkingen die deelnamen aan het onderzoek (80 %, n = 64) behoort tot het lokale beleidsniveau (grafiek 2B). Een archief behoort tot het bovenlokale niveau (i.e. een intergemeentelijk archief), vijf archieven behoren tot het provinciale niveau, vier tot het niveau van gemeenschappen en gewesten en zes deelnemende archieven behoren tot het federale niveau.

Grafiek 2A: Indien publiekrechtelijke professionele archiefwerking - Beheer (N = 80)

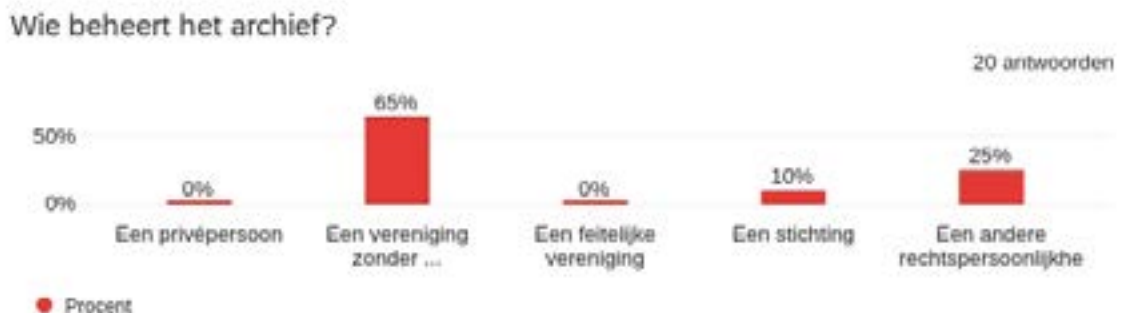

Grafiek 2B: Indien publiekrechtelijke professionele archiefwerking - Beleidsniveau (N = 80)

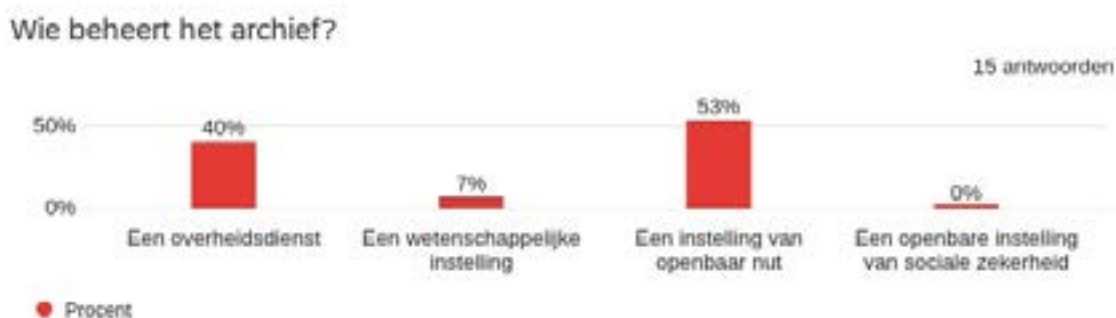
De meerderheid van de privaatrechtelijke professionele archiefwerkingen uit het onderzoek zijn verenigingen zonder winstoogmerk (65 %, n = 13, zie grafiek 3). Daarnaast vulden twee stichtingen de vragenlijst in en vijf archiefwerkingen met een andere rechtspersoonlijkheid.

Grafiek 3: Indien privaatrechtelijke professionele archiefwerking - Beheer (N = 20)

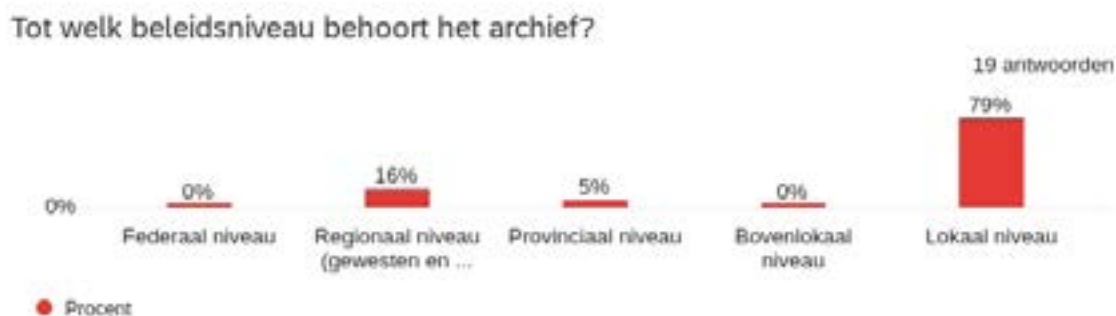

Bij de publiekrechtelijke niet-professionele archiefwerkingen die deelnamen aan het onderzoek zien we dat iets meer dan de helft (53 %, n = 8) aangeeft een instelling van openbaar nut te zijn (Grafiek 4A). Iets minder dan de helft (40 %, n = 6) geeft aan een overheidsdienst te zijn. Daarnaast was er ook nog een wetenschappelijke instelling. Bijna alle (79 %, n = 15) publiekrechtelijke niet-professionele archiefwerkingen uit het onderzoek behoren tot het lokale niveau (Grafiek 4B). Een archief gaf aan tot het provinciale niveau te behoren en drie archieven situeren zich op het niveau van gemeenschappen en gewesten.

Grafiek 4A: Indien publiekrechtelijke niet-professionele archiefwerking - Beheer (N = 15, missing = 5)

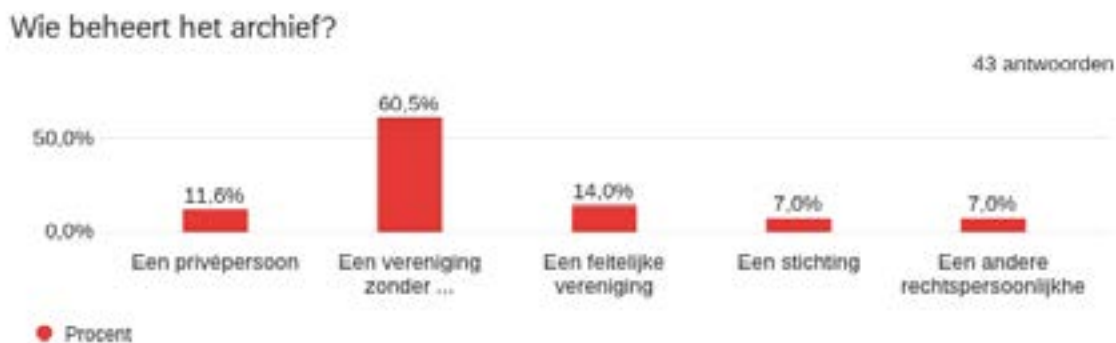

Grafiek 4B: Indien publiekrechtelijke niet-professionele archiefwerking - Beleidsniveau (N = 19, missing = 1)

De meeste privaatrechtelijke niet-professionele archieven die de vragenlijst invulden zijn verenigingen zonder winstoogmerk (60,5 %, n = 26). Zes archieven worden beheerd door een feitelijke vereniging, vijf door een privépersoon en telkens drie door een stichting of een organisatie met een andere rechtspersoonlijkheid.

Grafiek 5: Indien privaatrechtelijke niet-professionele archiefwerking - Beheer (N = 43, missing = 1)

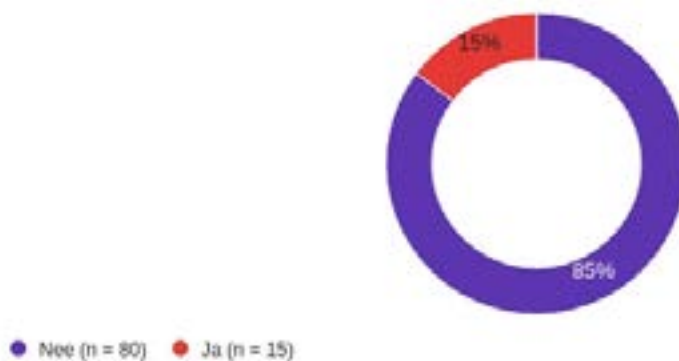
1.3 Kwaliteitslabel

Aan de professionele archiefwerkingen die niet behoren tot het federale niveau (N = 95) werd ook gevraagd of ze erkend zijn door de Vlaamse overheid (i.e. of ze een kwaliteitslabel hebben als culturele archiefinstelling; zie grafiek 6). Van de twintig door de Vlaamse overheid erkende culturele archiefinstellingen vulden er vijftien de vragenlijst in. Wat betreft de erkende culturele archiefinstellingen hebben we dus een heel mooie respons (75,0 %). Zes van deze archieven zijn ingedeeld op landelijk niveau, twee op regionaal/bovenlokaal niveau en zeven hebben geen indeling (Grafiek 7).

Grafiek 6: Indien niet-federale professionele archiefwerking - Erkenning (N = 95)

Het archief is erkend (i.e. het archief heeft een kwaliteitslabel)

95 antwoorden

Grafiek 7: Indien erkende professionele archiefwerking - Indeling (N = 15)

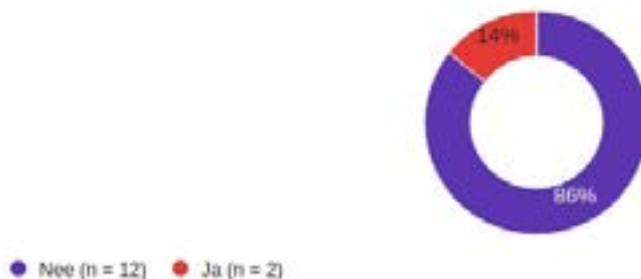
Het archief is ingedeeld op landelijk (Vlaams) niveau.

14 antwoorden

Het archief is ingedeeld op regionaal niveau.

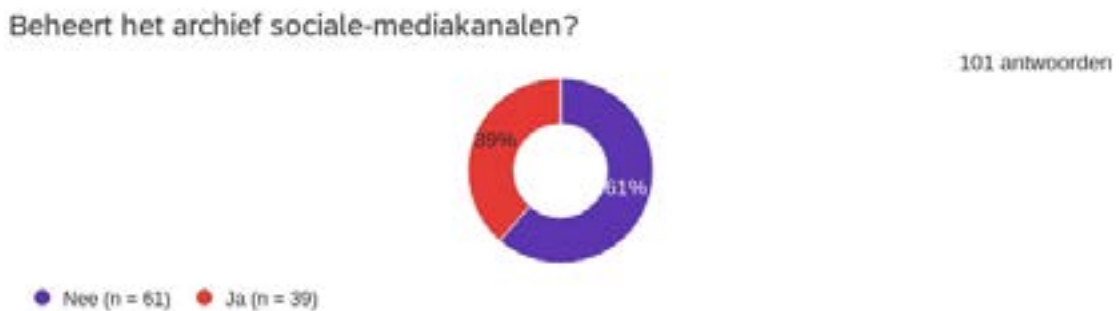
14 antwoorden

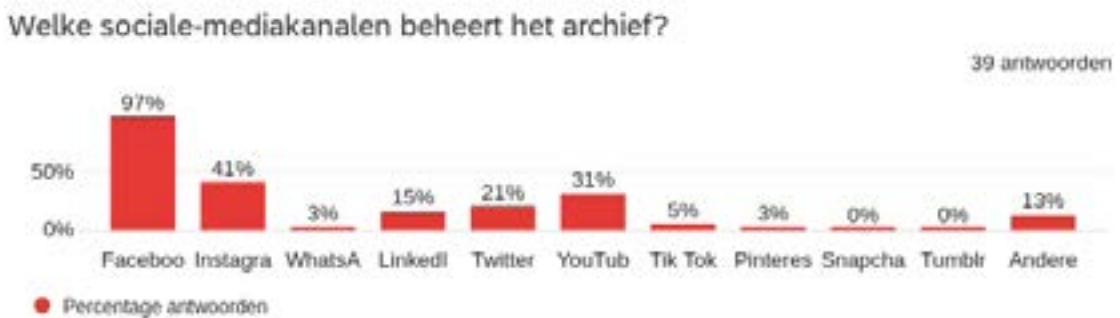
1.4 Sociale media

Aan alle archieven werd in het eerste luik van de bevraging ook gevraagd of ze socialemediakanalen beheeren (zie grafiek 8A). 39 % (n = 39) van de professionele archiefwerkingen antwoordde hier bevestigend op. Het met voorsprong meest gebruikte socialemediakanaal is Facebook (n = 38), op ruime afstand gevolgd door Instagram (n = 16), YouTube (n = 12), Twitter (n = 8) en LinkedIn (n = 6). Andere kanalen worden vooralsnog nauwelijks gebruikt (Grafiek 8B).

Grafiek 8A: Professionele archiefwerkingen - Socialemediakanalen (N = 101, missing = 1)

Grafiek 8B: Professionele archiefwerkingen - Indien socialemediakanalen: welke? (N = 39)

Het aandeel archiefwerkingen dat socialemediakanalen beheert binnen de groep van de niet-professionele archieven ligt op 28 % (n = 19) (Grafiek 9A). Ook hier is Facebook veruit het meest gebruikte kanaal (n = 18), gevolgd door Instagram (n = 5) en YouTube (n = 4). Andere socialemediakanalen worden ook bij de niet-professionele archieven die de vragenlijst invulden nauwelijks gebruikt (Grafiek 9B).

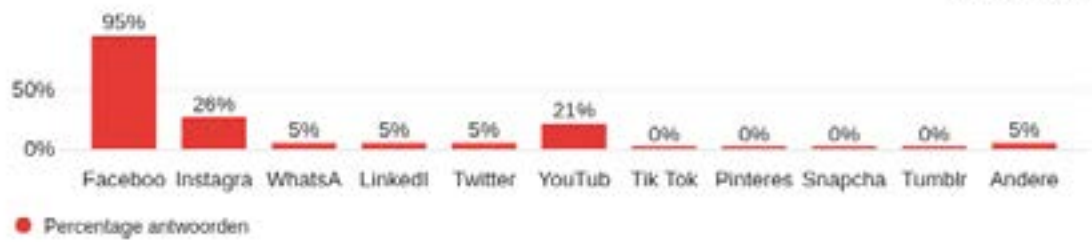
Grafiek 9A: Niet-professionele archiefwerkingen - Socialemediakanalen (N = 69)

Grafiek 9B: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien socialemediakanalen: welke? (N = 19)

Welke sociale-mediakanalen beheert het archief?

19 antwoorden

DEEL 2: ‘DE OMGANG MET ARCHIEFCOLLECTIES’

In dit deel van de bevraging peilden we naar de omgang van het archief met de archiefcollecties die het beheert en de mate van nood aan ondersteuning hierbij. We peilden zowel naar:

- > het herkennen, verzamelen en registreren;
- > het gebruik van databanken;
- > het behouden, beheren, borgen en digitaliseren;
- > het onderzoeken;
- > het presenteren en toeleiden;
- > vrijwilligerswerk en participatief werken.

We gaven de deelnemende archieven volgende definitie van ‘archiefcollecties’ mee:

“Onder archiefcollecties verstaan we het geheel van archiefstukken die ontstaan zijn door taken, activiteiten, rechten of verplichtingen van een persoon, familie, vereniging, bedrijf of (overheids-) instelling en die worden doorgegeven over generaties heen.”

2.1 Herkennen, verzamelen en registreren

In het eerste onderdeel werd allereerst gevraagd in welke mate het archief nood aan ondersteuning heeft bij het ‘registreren’, ‘verwerven, selecteren en afstoten’, ‘waarderen’ en het ‘herbestemmen’ van archiefcollecties. De archieven konden hierbij antwoorden met ‘geen nood aan ondersteuning’, ‘weinig nood aan ondersteuning’ en ‘nood aan ondersteuning’.

Uit grafiek 10 blijkt dat het overgrote deel van de professionele archiefwerkingen geen of weinig nood aan ondersteuning heeft bij de hierboven beschreven werkprocessen. Ongeveer een derde (31,0 %, n = 31) van de archieven binnen deze categorie kan wel ondersteuning gebruiken bij het registreren van archiefcollecties in overeenstemming met (internationale) standaarden.⁴ Bij het verwerven, selecteren en afstoten/herbestemmen van archiefcollecties a.d.h.v. een collectieplan⁵ ligt dit percentage een stuk lager. Slechts 22 % (n = 22) van de archieven gaf aan hierbij nood aan ondersteuning te hebben. Wat betreft het waarderen en het herbestemmen⁶ van de archiefcollecties ligt dit cijfer op respectievelijk 28 % (n = 28) en 27 % (n = 27).

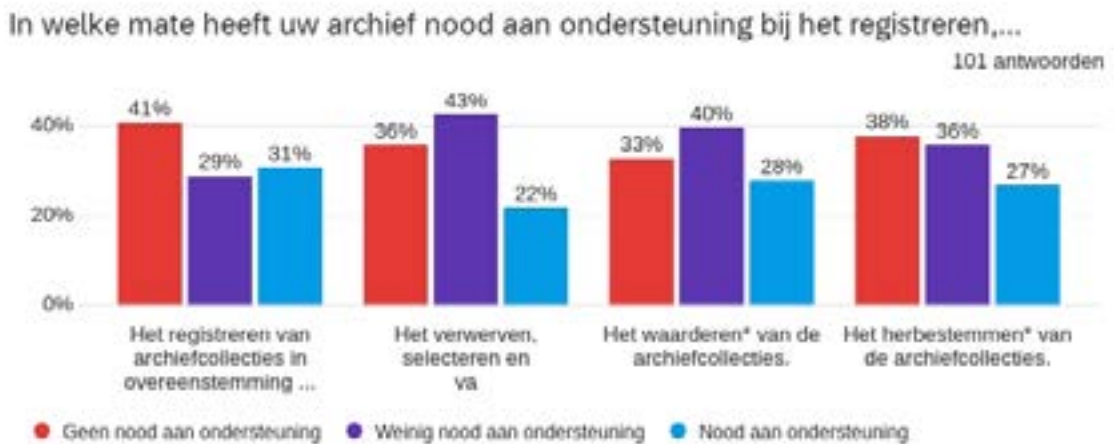
4 De respondenten kregen (via een mouse-over) volgende definitie van ‘internationale standaarden’ te zien: “In de archiefwereld werden een aantal internationale standaarden uitgewerkt om over de grenzen heen een gelijke aanpak te promoten en uitwisselbaarheid van gegevens over archieven, archiefvormers en bewaarplaatsen te verbeteren (bv. ISAD(G), ISAAR(CPF)).”

5 De respondenten kregen (via een mouse-over) volgende definitie van ‘collectieplan’ te zien: “Het collectiebeleid wordt neergeschreven in een plan dat de basis vormt bij het behoud en beheer van de collectie en het verzamelbeleid, selectiebeleid en herbestemmingsbeleid over de collectie.”

6 De respondenten kregen (via een mouse-over) volgende definitie van ‘waarderen’ te zien: “Waarderen is een (participatief) proces waarbij verschillende erfgoedwaarden op een gestructureerde wijze worden vastgelegd.” En van ‘herbestemmen’: “Archivalisch erfgoed op een bepaalde manier afstoten uit de collectie en het vinden van een nieuwe bestemming voor dat erfgoed.”

Grafiek 10: Professionele archiefwerkingen. Nood aan ondersteuning bij 'registreren', 'verwerven, selecteren, afstoten en/of herbestemmen', 'waarderen' en 'herbestemmen van archiefcollecties (N = 101, missing = 1)

Tussen de privaatrechtelijke en publiekrechtelijke archieven bestaan er geen statistisch significante verschillen⁷ wat betreft hun nood aan ondersteuning voor de vier hierboven vermelde werkprocessen.⁸

De nood aan ondersteuning kon via een open vraag zo duidelijk mogelijk gespecificeerd worden.⁹ Daaruit blijkt dat de nood aan ondersteuning heel divers is. Toch komen een aantal meer algemene zaken naar boven:

- > Heel wat professionele archieven kampen met een gebrek aan tijd en personeel, waardoor er een grote achterstand is in het registreren van de collecties en men niet toekomt aan de implementatie van de (internationaal) geldende standaarden. Men is op zoek naar meer efficiënte werkmethodes en standaardprocedures.
- > Door het zonet vermelde tijds- en personeelsgebrek doen heel wat archieven beroep op vrijwilligers voor registratietaken. Dit is echter niet altijd evident: dit vergt ook constante tijdsinvestering en opleiding. Daarvoor zouden een aantal archieven wel ondersteuning kunnen gebruiken.
- > Sommige archieven geven ook aan dat ze over bepaalde zaken te weinig expertise in huis hebben of dat ze het archief moeten beheren zonder hier zelf een opleiding voor gevolgd te hebben. Kennisdeling en opleidingen zijn dan ook essentieel.
- > Het waarderen van archiefcollecties blijkt op veel plaatsen moeilijk te verlopen. De waarderingstechnieken lijken voor sommigen eerder op maat van musea dan op maat van archieven. Hier en daar wordt dan ook de vraag gesteld of dit iets is waar archieven zich mee bezig moeten houden.
- > Ook het verwerven en afstoten of herbestemmen van archiefcollecties ligt vaak moeilijk. Zeker op lokaal vlak, waar het moeilijk is om zaken te weigeren of waar er stukken in het archief terechtkomen die er eigenlijk niet thuishoren. Er is dan ook nood aan ondersteuning voor de uitwerking van een duidelijk collectieplan en waarderingskader. Ook zoekt men naar mogelijkheden voor herbestemming.

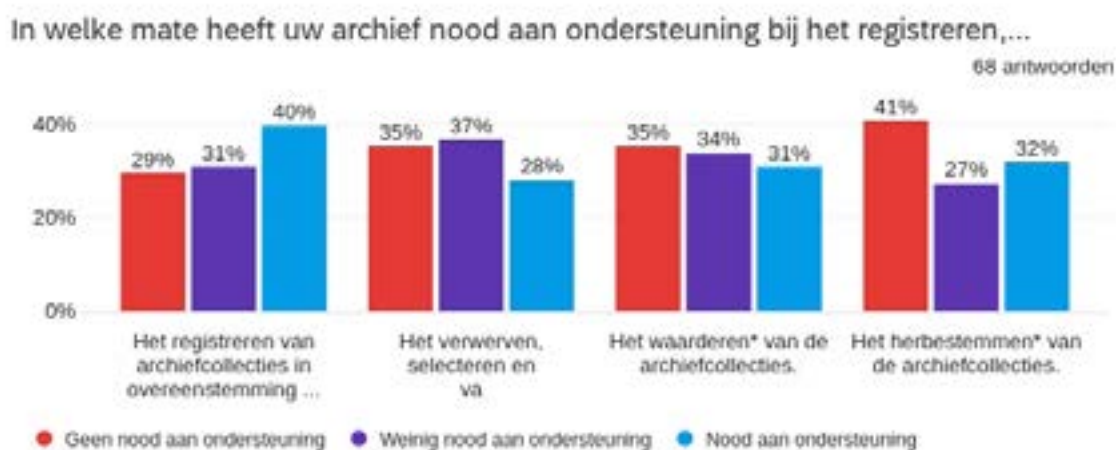
7 Wanneer we in het kader van dit onderzoek een verschil tussen twee groepen (bv. publiekrechtelijke vs. privaatrechtelijke archieven) als statistisch significant beschouwen, betekent dit dat de waarschijnlijkheid dat het verschil tussen die twee groepen toevallig is of puur door een fout in de steekproefgrootte wordt veroorzaakt, minder dan 5 % bedraagt. Dit wordt weergegeven als $p < .05$. Als we een verschil tussen twee groepen als niet-significant beschouwen ($p > .05$) betekent dit dat we niet met 95 % zekerheid kunnen zeggen dat het gevonden verschil niet door toeval of een fout in de steekproefgrootte wordt veroorzaakt.

8 Nood aan ondersteuning PrivR. vs PublR. 1. 'Registreren van archiefcollecties in overeenstemming met (internationale) standaarden': 31,8 % vs 30,1 % (Somer's d: -.010, $p > .05$); 2. 'Verwerven, selecteren en afstoten/herbestemmen van archiefcollecties a.d.h.v. een collectieplan': 18,2 % vs. 20,5 % (Somer's d: .016, $p > .05$); 3. 'Waarderen van erfgoedcollecties': 27,3 % vs. 27,7 % (Somer's d: .039, $p > .05$); 4. 'Herbestemmen van archiefcollecties': 22,7 % vs. 27,7 % (Somer's d: .057, $p > .05$).

9 Omwille van privacyredenen nemen we de open antwoorden niet op in de bijlagen.

Bij de niet-professionele archiefwerkingen die deelnamen aan het onderzoek is er over het algemeen wat meer nood aan ondersteuning dan bij de professionele archieven (zie grafiek 11). Zeker bij het ‘registreren van archiefcollecties in overeenstemming met (internationale) standaarden’ en bij het ‘verwerven, selecteren en afstoten/herbestemmen van archiefcollecties a.d.h.v. een collectieplan’ liggen de ondersteuningsnoden hoger. Dat is niet geheel onlogisch, gegeven het niet-professionele karakter van deze archieven. Uit het beperkt aantal open antwoorden blijkt trouwens dat de niet-professionele archiefwerkingen met min of meer dezelfde uitdagingen kampen als de professionele: een gebrek aan tijd, middelen en vooral kennis.

Grafiek 11: Niet-professionele archiefwerkingen. Nood aan ondersteuning bij ‘registreren’, ‘verwerven, selecteren, afstoten en/of herbestemmen’, ‘waarderen’ en ‘herbestemmen van archiefcollecties (N = 68, missing = 1)

2.2 Databanken

Alle professionele archiefwerkingen registreren hun archiefcollecties (deels) in minstens één databank. Bijna zeven op tien archieven (69,0 %, n = 70) doen dit in een eigen intern archief(beheer)systeem (zie grafiek 12). Bijna vier op tien archieven (37,0 %, n = 37) doen dit in een eigen online archiefsysteem en bijna een op vijf (19,0 %, n = 19) registreert de collectie in een regionaal online archiefsysteem. Ook Archiefbank wordt vaak genoemd als databank waarin (een deel van) de collecties geregistreerd wordt. Iets meer dan vier op tien archieven (44 %, n = 44) geven aan (een deel van) zijn collecties in Archiefbank te registreren. Erfgoedinzicht en Erfgoedplus worden door de professionele archiefwerkingen minder genoemd (10 % respectievelijk 13 % registreerde er (een deel van) de eigen collectie). En bijna een op vijf (19,0 %) registreert (al) (een deel van) de archiefcollecties in de databank Digitaal Archief Vlaanderen.

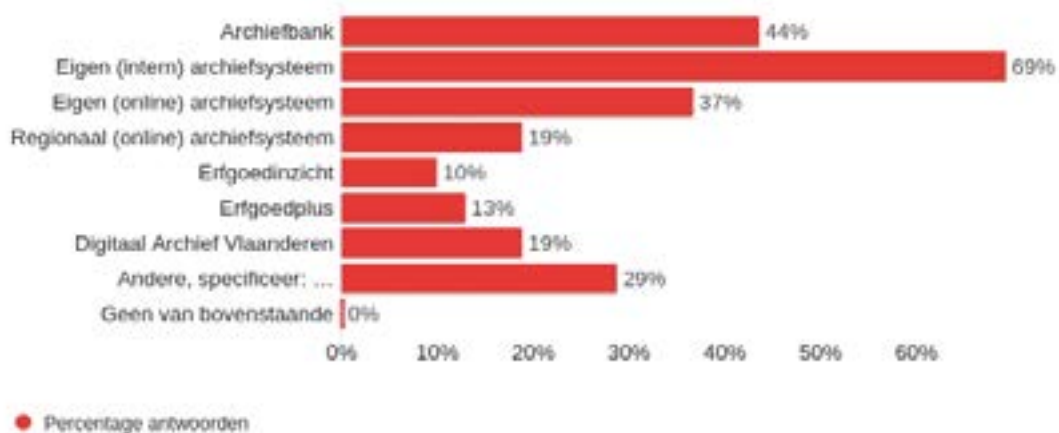
Naast deze databanken werden in de open antwoorden nog een resem andere genoemd:¹⁰ Odis, ScopeArchiv, Archives Portal Europe (APE), lokale of regionale/provinciale beeldbanken, GIAS, Collective Access, Flandrica, meemoo databanken, CaGeWeb, Social History Portal, Europeana, UniCat, Ad-Lib (nu: Axiell Collections), Limo, Lias, Probat ...

¹⁰ Een aantal van de genoemde termen zijn eigenlijk voorbeelden van het ‘eigen archief(beheer)systeem’.

Grafiek 12: Professionele archiefwerkingen - Databanken (N = 101, missing = 1)

In welke databanken werd (een deel van) de archiefcollecties reeds geregistreerd?

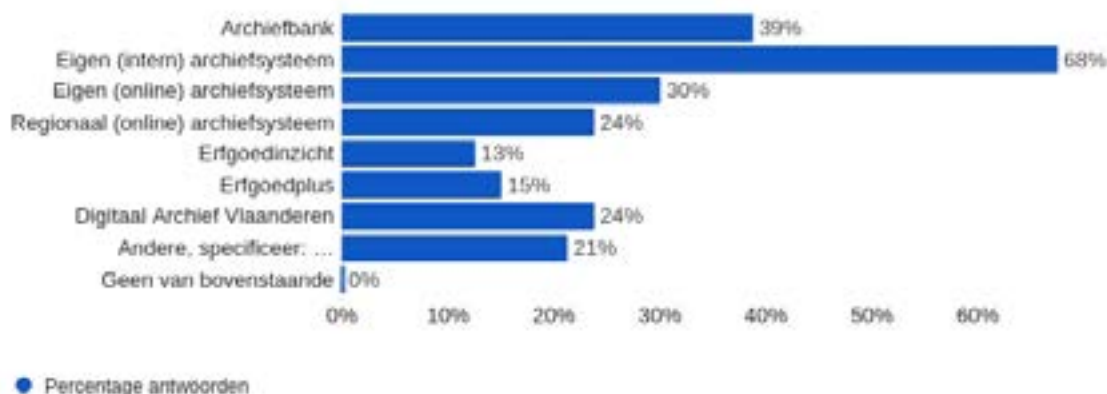
101 antwoorden

We zien een aantal duidelijke en doorgaans ook logische verschillen tussen de gebruikte databanken van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke professionele archieven (zie grafieken 13A en B). Daar waar het overgrote deel van zowel de privaatrechtelijke als de publiekrechtelijke archieven aangeeft dat ze hun collecties registreren in een 'eigen (intern) archiefsysteem', zien we daarnaast dat er naar verhouding meer privaatrechtelijke archieven hun collecties registreren in 'Archiefbank' en een 'eigen (online) archiefsysteem'. De publiekrechtelijke archiefinstellingen registreren in verhouding dan weer meer in een 'regionaal (online) archiefsysteem', 'Erfgoedinzicht', 'Erfgoedplus' en 'Digitaal Archief Vlaanderen'. Dit zijn databanken die door de privaatrechtelijke archieven omzeggens niet gebruikt worden. Zij registreren in verhouding dan weer meer in de 'andere' databanken die we hierboven al vermeldden.

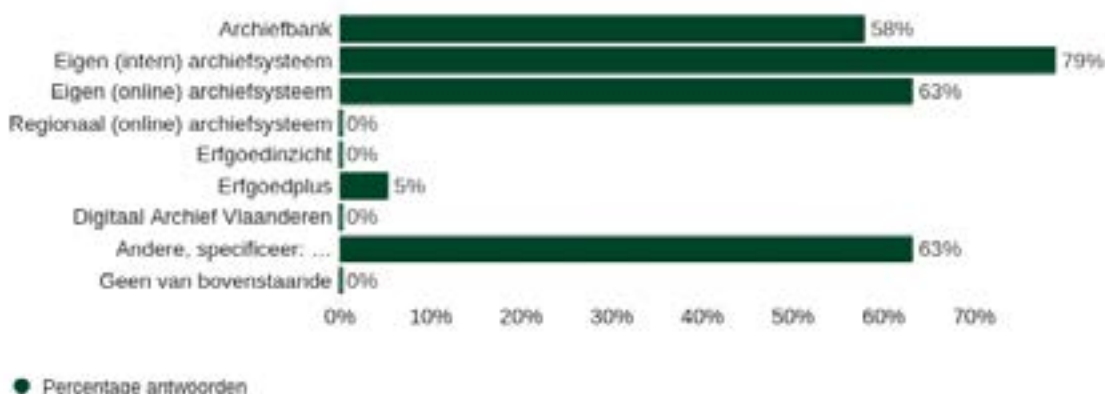
Grafiek 13A: Professionele publiekrechtelijke archiefwerkingen - Databanken (N = 80)

In welke databanken werd (een deel van) de archiefcollecties reeds geregistreerd? - Publiekrechtelijke archieven

Grafiek 13B: Professionele privaatrechtelijke archiefwerkingen - Databanken (N = 19)

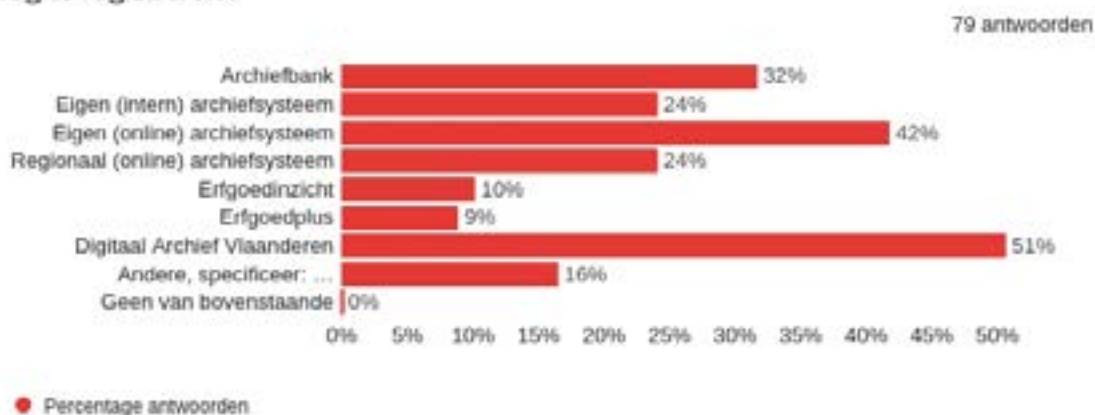
In welke databanken werd (een deel van) de archiefcollecties reeds geregistreerd? - Privaatrechtelijke archieven

Wanneer we vragen in welke databanken de professionele archiefwerkingen (een deel van) hun archiefcollecties in de toekomst nog wensen te registreren,¹¹ dan springen er drie uit (zie grafiek 14). De helft van alle archieven (51,0 %, n = 40) duidt de databank 'Digitaal Archief Vlaanderen' aan. Ongeveer vier op tien archieven (42,0 %, n = 33) kiezen (ook) de antwoordoptie 'eigen (online) archiefsysteem' en ongeveer een derde (32,0 %, n = 25) vindt (ook) 'Archiefbank' aan. Telkens een vierde (24,0 %, n = 19) van de professionele archiefwerkingen duidt het 'eigen (intern) archiefsysteem' en een 'regionaal (online) archiefsysteem' aan. 'Erfgoedinzicht' en 'Erfgoedplus' stranden op respectievelijk 10,0 % (n = 8) en 9,0 % (n = 7). De open antwoorden bij de andere optie zijn gelijkaardig als deze bij de vorige vraag.

Grafiek 14: Professionele archiefwerkingen - Databanken (N = 79, missing = 23)

In welke databanken wenst u (een deel van) de archiefcollecties in de toekomst nog te registreren?

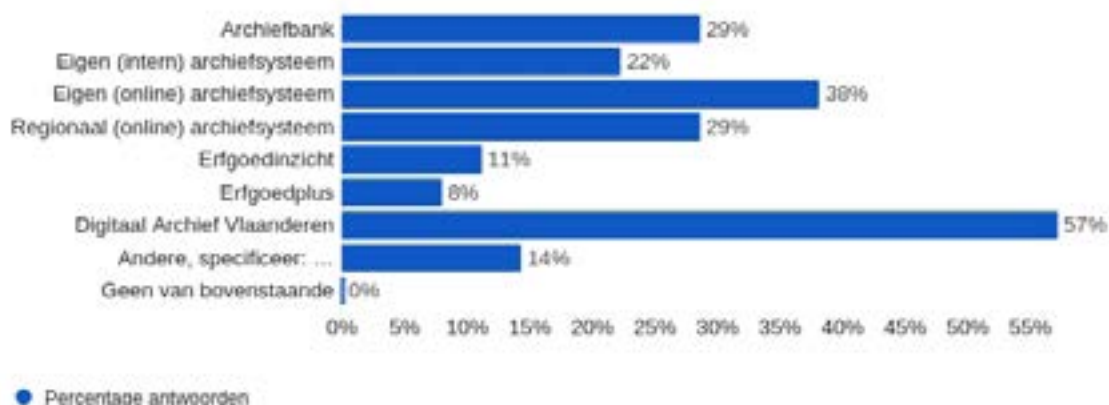
Wanneer we de opdeling maken naar privaatrechtelijk en publiekrechtelijk (zie grafieken 15A en B), zien we een gelijkaardig verschil in databankgebruik als bij de vorige vraag. Bij privaatrechtelijke archieven

11 Achteraf gezien blijkt deze vraagstelling niet zo goed te zijn. Ze is niet eenduidig. Eigenlijk bedoelden we de databanken los van diegene waarin ze nu al registreren of geregistreerd hebben; maar dat blijkt niet duidelijk uit de vraagstelling. Je kan de vraag ook lezen als 'nog verder' te registreren zoals je nu al doet. Daarom zijn de antwoorden op deze vraag ook niet eenduidig te interpreteren.

ligt de focus (wat) sterker op de 'Archiefbank', het 'eigen (intern) archiefsysteem', 'andere databanken' en vooral het 'eigen (online) archiefsysteem'; terwijl bij publiekrechtelijke archieven vooral 'Digitaal Archief Vlaanderen' eruit springt.

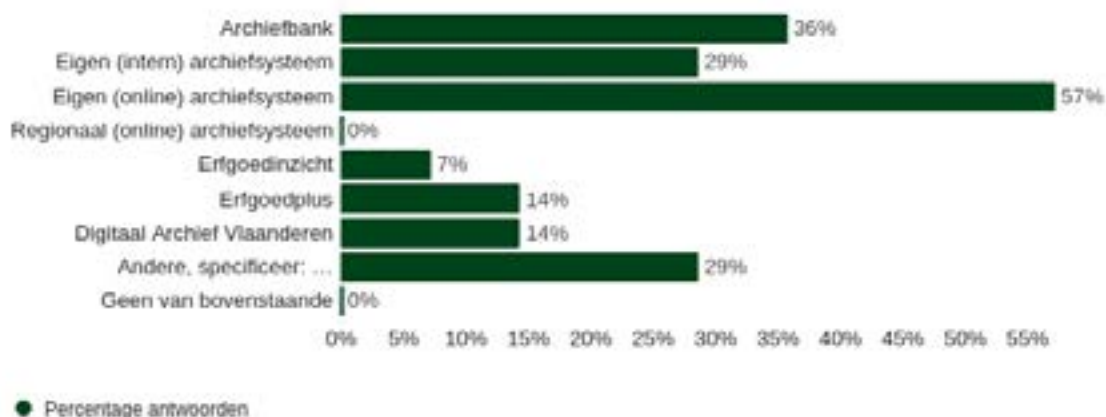
Grafiek 15A: Professionele publiekrechtelijke archiefwerkingen - Databanken (N = 63)

In welke databanken wenst u (een deel van) de archiefcollecties in de toekomst nog te registreren? - Publiekrechtelijke archieven

Grafiek 15B: Professionele privaatrechtelijke archiefwerkingen - Databanken (N = 14)

In welke databanken wenst u (een deel van) de archiefcollecties in de toekomst nog te registreren? - Privaatrechtelijke archieven

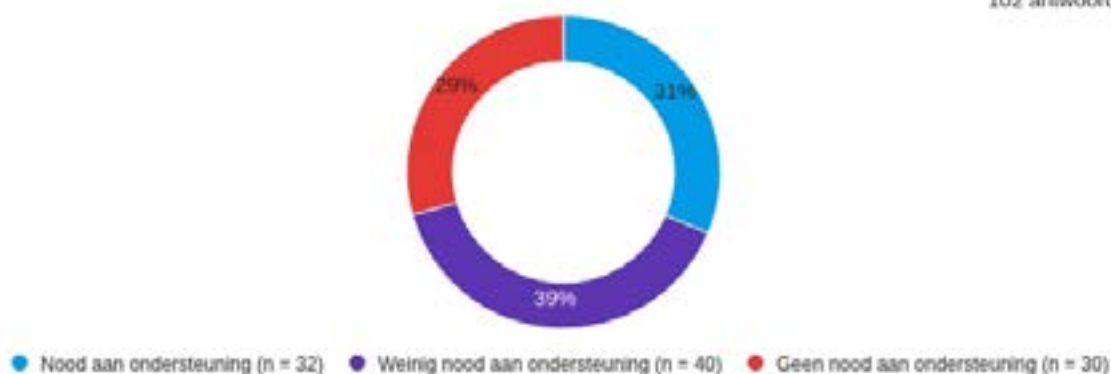

Ongeveer een derde (31,0 %, n = 31) van de professionele archiefwerkingen geeft aan bijkomende nood aan ondersteuning te hebben bij het registreren van de archiefcollecties (zie grafiek 16). Hoewel meer publiekrechtelijke dan privaatrechtelijke archieven deze nood aangeven (33,3 % vs. 18,2 %), is dit verschil statistisch net niet significant (Somer's d: .16; p>.05). De open vraag naar specifieke noden levert opnieuw heel diverse antwoorden op. De antwoorden variëren van een gebrek aan kennis en overzicht (nood aan opleidingen en informatie) over het gebrek aan tijd en personeel (nood aan meer efficiënte werkmethodes en standaardprocedures) tot de nood aan meer technische en/of methodologische ondersteuning. Er wordt ook gewezen op de nood aan samenwerking, centralisatie en opschaling.

Grafiek 16: Professionele archiefwerkingen. Nood aan ondersteuning bij het registreren van archiefcollecties in databanken (N = 102)

Nood aan ondersteuning bij het registreren van de archiefcollecties in databanken?

102 antwoorden

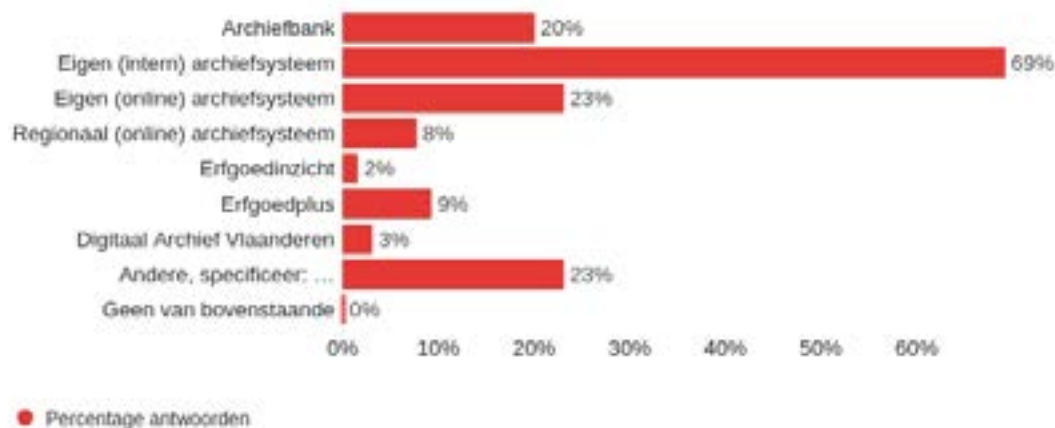

Ook de niet-professionele archiefwerkingen registreren hun archiefcollecties voornamelijk in een 'eigen (intern) archiefsysteem' (zie grafiek 17). Ruim zeven op tien niet-professionele archiefwerkingen deden dit (69,0 %, n = 45). De andere databanken werden veel minder aangevinkt. Enkel het 'eigen (online) archiefsysteem' (23,0 %, n = 15) en 'Archiefbank' (20,0 %, n = 13) werden nog enigszins aangeduid, net zoals de 'andere' optie. In tegenstelling tot bij de professionele archiefwerkingen volgde hierbij geen lange lijst van gebruikte databanken.

Grafiek 17: Niet-professionele archiefwerkingen - Databanken (N = 65, missing = 4)

In welke databanken werd (een deel van) de archiefcollecties reeds geregistreerd?

65 antwoorden

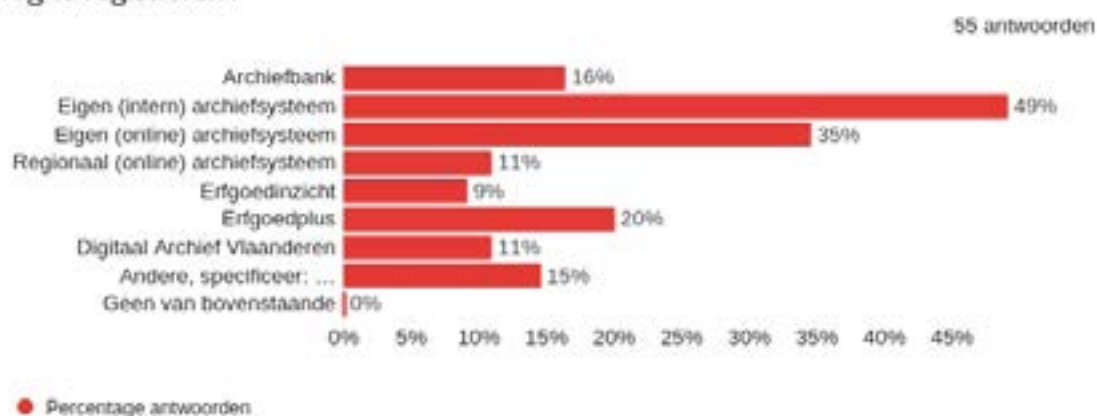

Ook het toekomstplaatje oogt bij de niet-professionele archieven helemaal anders (zie grafiek 18). Bijna de helft (49,0 %, n = 27) geeft aan (een deel van) hun archiefcollecties in de toekomst nog in een 'eigen (intern) archiefsysteem' te willen registreren. Iets meer dan een derde (35,0 %, n = 19) van de niet-professionele archieven duidde (ook) een 'eigen (online) archiefsysteem' aan. Een vijfde (20,0 %, n = 11) opteert (ook) voor 'Erfgoedplus' en 16 % (n = 9) (ook) voor 'Archiefbank'. Andere databanken kunnen hoogstens een op tien van de niet-professionele archiefwerkingen bekoren.

Grafiek 18: Niet-professionele archiefwerkingen - Databanken (N = 55, missing = 14)

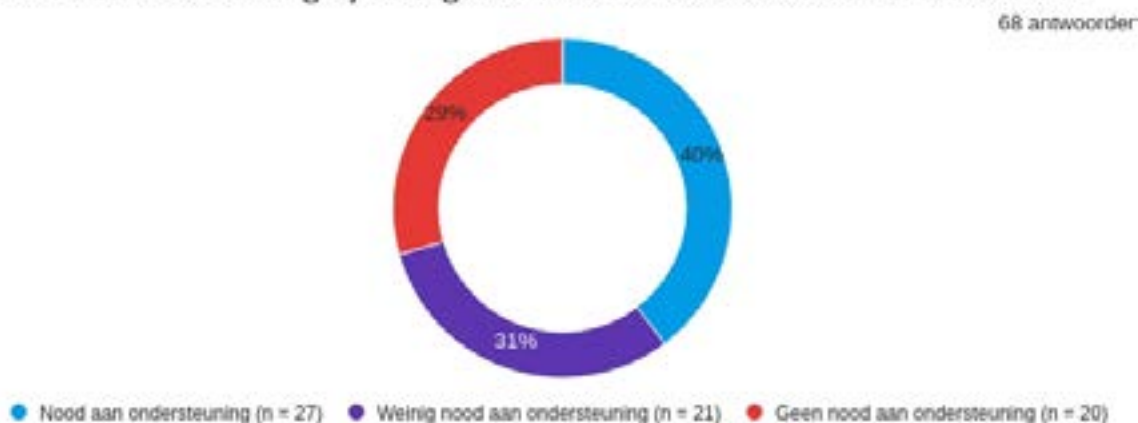
In welke databanken wenst u (een deel van) de archiefcollecties in de toekomst nog te registreren?

De nood aan ondersteuning bij het registreren van archiefcollecties is bij de niet-professionele archiefwerkingen die deelnamen aan het onderzoek groter dan bij de professionele archiefwerkingen. Vier op tien niet-professionele archieven (40,0 %, n = 27) hebben nood aan ondersteuning (zie grafiek 19). Uit de open antwoorden (zie bijlage) blijkt dat er in tegenstelling tot de professionele archiefwerkingen vooral nood is aan basisondersteuning. Doordat deze archiefwerkingen volledig draaien op vrijwilligers, waarvan er heel wat leken zijn op het vlak van archivering, lopen nogal wat van deze archiefwerkingen tegen een muur aan: te weinig kennis, inzicht en overzicht. Professionele registratiesystemen zijn bovendien vaak te complex en dus te hoog gegrepen voor hen.

Grafiek 19: Niet-professionele archiefwerkingen. Nood aan ondersteuning bij het registreren van archiefcollecties in databanken (N = 68, missing = 1)

Nood aan ondersteuning bij het registreren van de archiefcollecties in databanken?

2.3 Behouden, beheren, borgen en digitaliseren

In dit onderdeel werd allereerst de vraag gesteld in welke mate het archief nood aan ondersteuning heeft bij zijn behoud- en beheertaken. Er werd een opsplitsing gemaakt tussen het behoud en beheer van de papieren archiefcollecties, het behoud en beheer van de gedigitaliseerde en born-digital archiefcollecties en het borgen van de immateriële erfgoedcollecties. Voor alle duidelijkheid werden volgende definities meegegeven:

“Behoud en beheer is het verbeteren van de bewaaromstandigheden van archivaalisch erfgoed.”

“Digitaliseren is het omzetten van een fysieke bron naar een digitaal bestand.”

“Born-digitaal verwijst naar materiaal dat of inhoud die in elektronische vorm is gecreëerd en is opgeslagen in digitaal formaat, zonder dat het een analogo of fysiek product is geweest.”

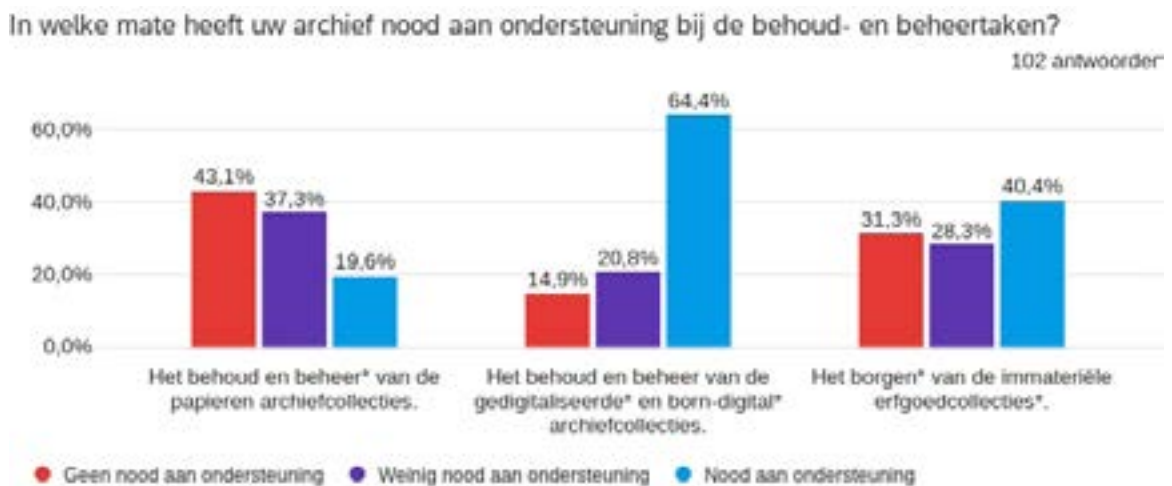
“Borgen is bewust actie ondernemen zodat een immaterieel-erfgoedpraktijk blijft voortbestaan en kan doorgegeven worden aan de volgende generaties.”

“Immaterieel erfgoed is een levende vorm van praktijken, gewoonten, kennis en vaardigheden, die dynamisch en veranderlijk is. Immaterieel archivaalisch erfgoed capteert specifieke informatie die betrekking heeft op het archief en het documenteren van het leven, de loopbaan en de praktijk van de archiefvormer en/of leden van de erfgoedgemeenschap.”

HET BEHOUD EN BEHEER VAN PAPIEREN ARCHIEFCOLLECTIES

Grafiek 20 leert ons dat er bij de professionele archiefwerkingen weinig nood aan ondersteuning is wat betreft het behoud en beheer van papieren archiefcollecties. Slechts een op vijf (19,6 % n = 20) archieven duidde hier de optie ‘nood aan ondersteuning’ aan. Tussen de privaatrechtelijke en publiekrechtelijke archieven blijkt hier trouwens geen statistisch significant verschil te bestaan: 18,2 % van de privaatrechtelijke archieven geeft een ondersteuningsnood aan versus 20,2 % van de publiekrechtelijke (Somers’ d: -.004, p.>05).

Grafiek 20: Professionele archiefwerkingen - Nood aan ondersteuning bij behoud- en beheertaken. (N = 102)

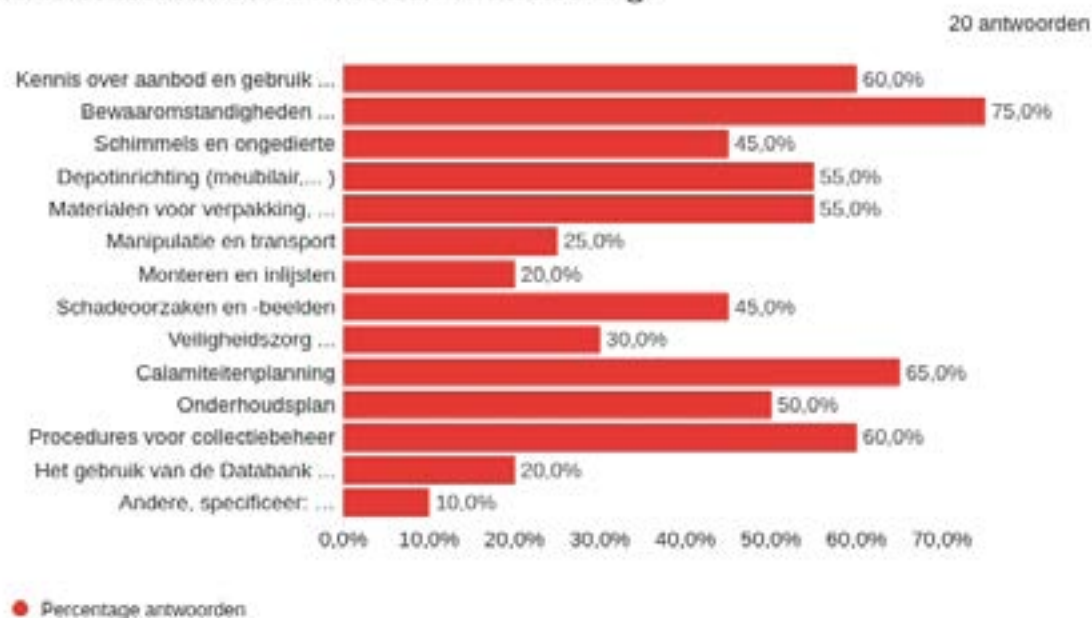

Wanneer we nagaan bij welke specifieke aspecten van het behoud en beheer van de papieren archiefcollecties er ondersteuningsnoden zijn (grafiek 21), worden vooral volgende zaken aangeduid:

- > bewaaromstandigheden (binnenklimaat, uv-straling en licht, luchtkwaliteit ...): 75,0 % (n = 15);
- > calamiteitenplanning: 65,0 % (n = 13);
- > kennis over aanbod en gebruik van preventieve conserveringsmaterialen: 60,0 % (n = 12);
- > procedures voor collectiebeheer: 60,0 % (n = 12);
- > depotinrichting (meubilair ...): 55,0 % (n = 11);
- > materialen voor verpakking, ondersteuning of tentoonstelling: 55,0 % (n = 11);
- > onderhoudsplan: 50,0 % (n = 10);
- > schimmels en ongedierte: 45,0 % (n = 9);
- > schadeoorzaken en -beelden: 45,0 % (n = 9).

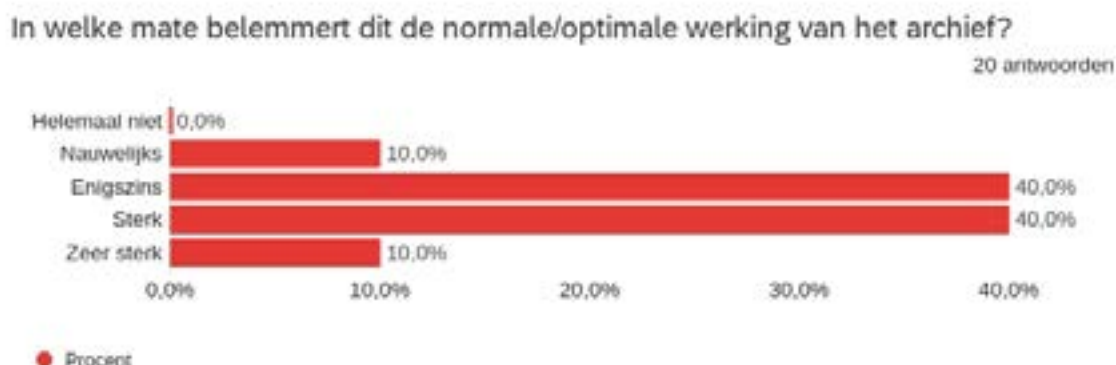
Grafiek 21: Professionele archiefwerkingen. Indien ondersteuningsnoden bij het behoud en beheer van papieren archiefcollecties: bij welke specifieke aspecten nood aan ondersteuning? (N = 20)

Bij welke specifieke aspecten van het behoud en beheer van de papieren archiefcollecties heeft u nood aan ondersteuning?

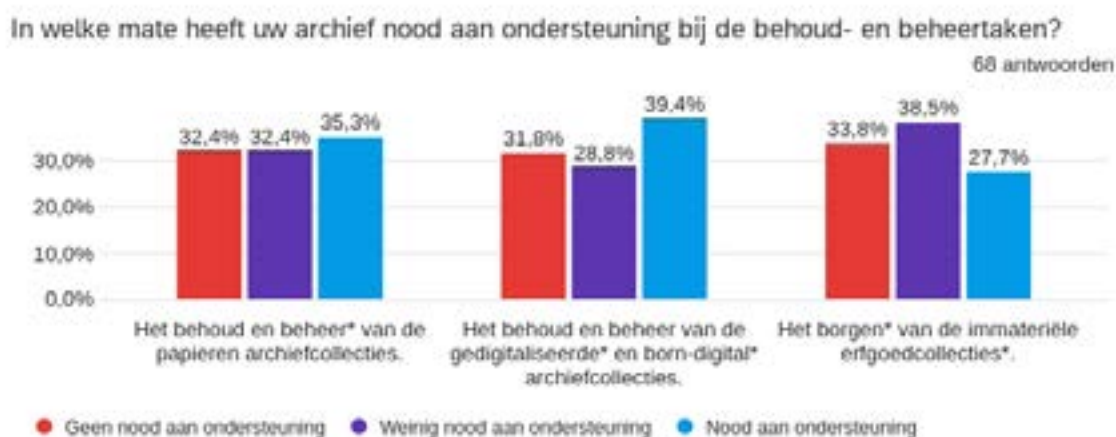
Hoewel slechts een minderheid van de professionele archieven ondersteuningsnood heeft bij het behoud en beheer van hun papieren archiefcollecties blijkt uit grafiek 22 dat die groep wel vindt dat de normale/optimale werking van het archief hierdoor verhindert wordt. De helft (50,0 %, n = 10) van hen geeft aan dat de normale/optimale werking van het archief sterk tot zeer sterk belemmerd wordt en nog eens 40,0 % (n = 8) zegt dat de werking enigszins belemmerd wordt door de moeilijkheden bij het behoud en beheer van de papieren archiefcollecties.

Grafiek 22: Professionele archiefwerkingen. Indien ondersteuningsnoden bij het behoud en beheer van papieren archiefcollecties - Belemmering optimale werking archief? (N = 20)

Bij de niet-professionele archiefwerkingen die deelnamen aan het onderzoek ligt de ondersteuningsnood bij het behoud en beheer van de papieren archiefcollecties een stuk hoger (grafiek 23). Iets meer dan een derde (35,3 %, n = 24) van de niet-professionele archiefwerkingen geeft aan hierbij ondersteuning te kunnen gebruiken.

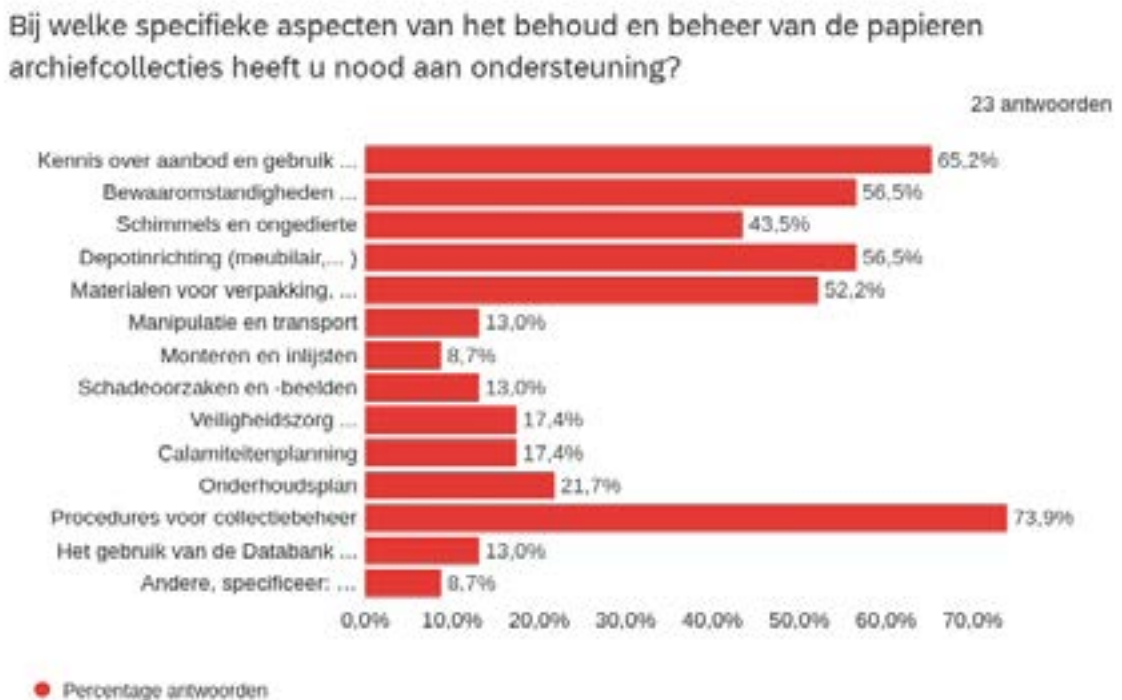
Grafiek 23: Niet-professionele archiefwerkingen. Nood aan ondersteuning bij behoud- en beheertaken (N = 68, missing = 1)

De voornaamste aspecten waarbij niet-professionele archiefwerkingen ondersteuning kunnen gebruiken zijn (grafiek 24):

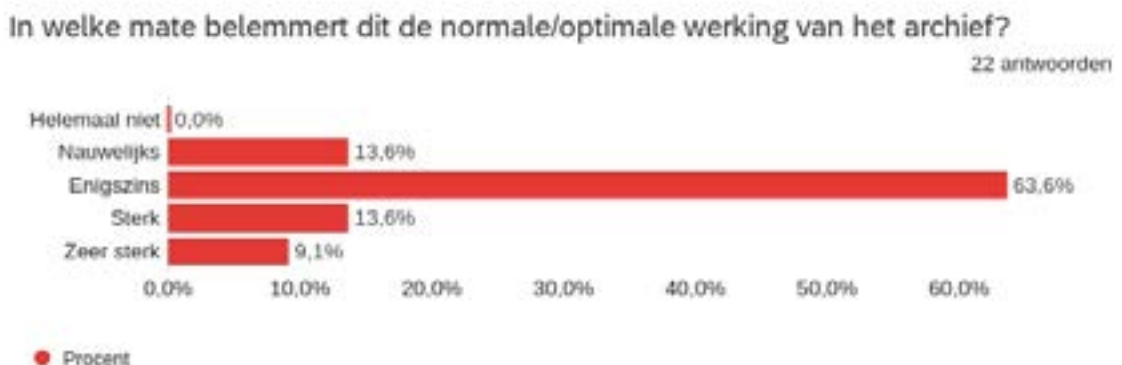
- > procedures voor collectiebeheer: 73,9 % (n = 17);
- > kennis over aanbod en gebruik van preventieve conserveringsmaterialen: 65,2 % (n = 15);
- > bewaaromstandigheden (binnenklimaat, uv-straling en licht, luchtkwaliteit ...): 56,5 % (n = 13);
- > depotinrichting (meubilair ...): 56,5 % (n = 13);
- > materialen voor verpakking, ondersteuning of tentoonstelling: 52,2 % (n = 12);
- > schimmels en ongedierte: 43,5 % (n = 10).

Grafiek 24: Niet-professionele archiefwerkingen. Indien ondersteuningsnoden bij het behoud en beheer van papieren archiefcollecties: bij welke specifieke aspecten nood aan ondersteuning? (N = 23, missing = 1)

Calamiteitenplanning, het onderhoudsplan en schadeorzaken en -beelden staan duidelijk minder op de agenda bij de niet-professionele archiefwerkingen. Uit grafiek 25 blijkt verder ook dat, alhoewel er meer nood aan ondersteuning is wat betreft het behoud en beheer van de papieren archiefcollecties *as such*, de niet-professionele archiefwerkingen hierdoor minder belemmerd worden in hun werking dan de professionele. Slechts 22,7 % duidde de opties sterk tot zeer sterk aan, daar waar dit cijfer bij de professionele archiefwerkingen op 50,0 % lag. Wellicht speelt hierbij een verschil in perceptie van wat een normale/optimale archiefwerking inhoudt.

Grafiek 25: Niet-professionele archiefwerkingen. Indien ondersteuningsnoden bij het behoud en beheer van papieren archiefcollecties - Belemmering optimale werking archief? (N = 22, missing = 2)

HET BEHOUD EN BEHEER VAN GEDIGITALISEERDE EN BORN-DIGITAL ARCHIEFCOLLECTIES

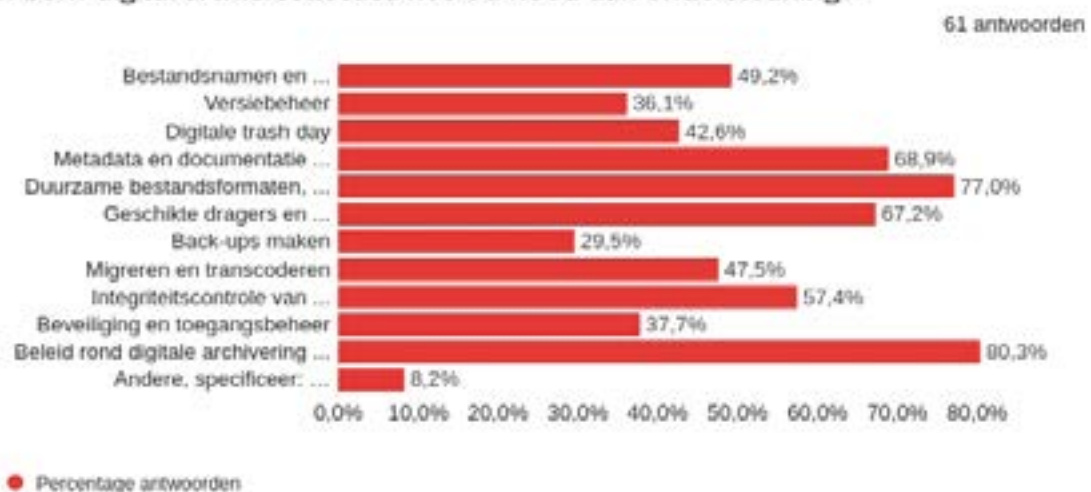
Het behoud en beheer van gedigitaliseerde en born-digital archiefcollecties is voor de professionele archiefwerkingen hetgeen waar ze het meeste nood aan ondersteuning bij ervaren (zie grafiek 20). 64,0 % (n = 65) van de professionele archieven geeft dit aan. Van alle archieftaken uit de bevraging torent deze taak er bovendien wat betreft ondersteuningsnood. Uit onze analyse blijkt trouwens dat publiekrechtelijke archieven hier significant meer nood aan ondersteuning bij aangeven dan privaatrechtelijke. Daar waar bijna zeven op tien (69,0 %) van de publiekrechtelijke archieven dit aangaven, ligt deze verhouding bij de privaatrechtelijke slechts op vier op tien (42,9 %) (Somer's d: .254, p<.05).

Wanneer we inzoomen op de specifieke nood aan ondersteuning hierover (grafiek 26), valt allereerst op dat alle aspecten door minstens een derde van de professionele archiefwerkingen werd aangeduid. De nood aan ondersteuning is met andere woorden heel divers. Toch springen er een aantal aspecten uit die door de helft tot vier vijfde van alle archieven met ondersteuningsnoden werden aangeduid. Het gaat specifiek over:

- > beleid rond digitale archivering en duurzaamheid (rollen, verantwoordelijkheden, kosten, juridische aspecten ...): 80,3 % (n = 49);
- > duurzame bestandsformaten, wrappers en codecs: 77,0 % (n = 47);
- > metadata en documentatie (PREMIS, embedded metadata, tools voor automatische metadata-extractie van technische metadata ...): 68,9 % (n = 42);
- > geschikte dragers en opslagmogelijkheden: 67,2 % (n = 41);
- > integriteitscontrole van bestanden (checksums): 57,4 % (n = 35);
- > bestandsnamen en mappenstructuur: 49,2 % (n = 30);
- > migreren en transcoderen: 47,5 % (n = 29).

Grafiek 26: Professionele archiefwerkingen. Indien ondersteuningsnoden bij het behoud en beheer van gedigitaliseerde en born-digital archiefcollecties: bij welke specifieke aspecten nood aan ondersteuning? (N = 61, missing = 3)

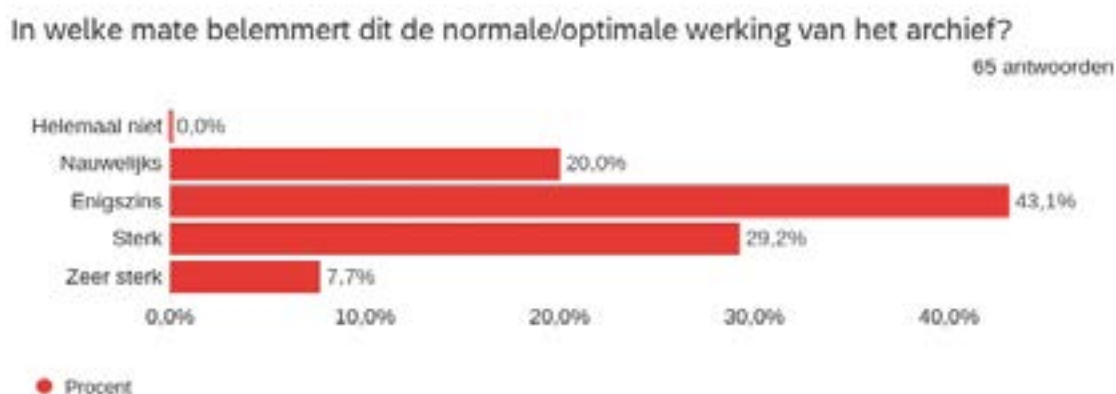
Bij welke specifieke aspecten van het behoud en beheer van de gedigitaliseerde en born-digital archiefcollecties heeft u nood aan ondersteuning?

Als aan deze archieven gevraagd wordt om hun noden hierover zo duidelijk mogelijk te omschrijven, komen heel wat zaken naar boven. Het gaat bijvoorbeeld over het feit dat dit soort van archiefwerking voor velen nog helemaal nieuw is, er bijgevolg nog te weinig expertise rond bestaat of de kennis in huis ontbreekt, het ontbreken van een langetermijnvisie en de moeilijkheid om er een breed gedragen beleid rond te ontwikkelen, er heel wat specifieke technische issues zijn, sommigen er gewoon niet toe komen wegens gebrek aan tijd en personeel ...

Hoewel de nood aan ondersteuning bij het behoud en beheer van de gedigitaliseerde of born-digital archiefcollecties groot is, geven naar verhouding minder professionele archiefwerkingen aan dat dit de normale/optimale werking van het archief sterker belemmert dan bij het behoud en beheer van de papieren archiefcollecties het geval was (zie grafiek 27). Iets meer dan een derde (36,9 %, n = 24) van alle professionele archiefwerkingen die nood aan ondersteuning heeft, geeft aan dat de normale/optimale werking van hun archief hierdoor 'sterk' tot 'zeer sterk' belemmerd wordt. Daarnaast ondervinden iets meer dan vier op tien (43,1 %, n = 28) archieven met ondersteuningsnoden 'enigszins' hinder. In de open antwoorden op de vorige vraag formuleerde iemand het als volgt: "Op vandaag belemmert dit de optimale werking nog niet. Maar binnenkort zeker en vast wel."

Grafiek 27: Professionele archiefwerkingen. Indien ondersteuningsnoden bij het behoud en beheer van de gedigitaliseerde of born-digital archiefcollecties - Belemmering optimale werking archief? (N = 65)

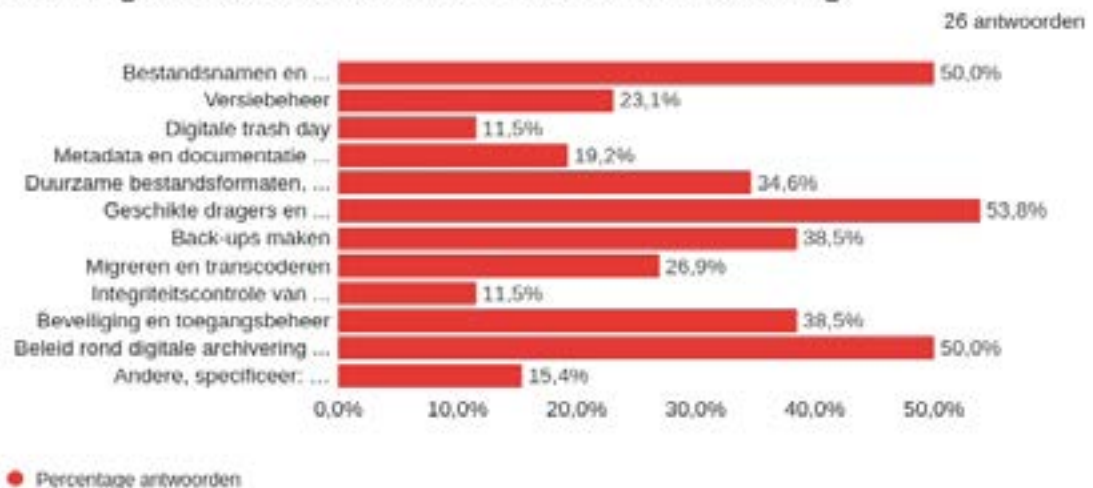
Dat het behoud en beheer van gedigitaliseerde of born-digital archiefcollecties bij niet-professionele archiefwerkingen wellicht veel minder speelt dan bij de professionele archiefwerkingen mag blijken uit grafiek 23. Slechts vier op tien (39,5 %, n = 27) niet-professionele archiefwerkingen geeft daarbij een ondersteuningsnood aan, daar waar dit bij de professionele archieven meer dan zes op tien archiefwerkingen betrof.

Niet-professionele archiefwerkingen staan op het vlak van gedigitaliseerde en born-digital archiefcollecties hoogstwaarschijnlijk nog lang niet zover als de professionele archiefwerkingen. Dit blijkt ook wanneer we de specifieke aspecten ervan in detail bekijken (zie grafiek 28). Het aantal is veel beperkter. Slechts drie aspecten worden door de helft van alle archieven met nood aan ondersteuning aangehaald:

- > geschikte dragers en opslagmogelijkheden: 53,8 % (n = 14);
- > beleid rond digitale archivering en duurzaamheid (rollen, verantwoordelijkheden, kosten, juridische aspecten ...): 50,0 % (n = 13);
- > bestandsnamen en mappenstructuur: 50,0 % (n = 13).

Grafiek 28: Niet-professionele archiefwerkingen. Indien ondersteuningsnoden bij het behoud en beheer van gedigitaliseerde en born-digital archiefcollecties: bij welke specifieke aspecten heeft u nood aan ondersteuning? (N = 26, missing = 1)

Bij welke specifieke aspecten van het behoud en beheer van de gedigitaliseerde en born-digital archiefcollecties heeft u nood aan ondersteuning?

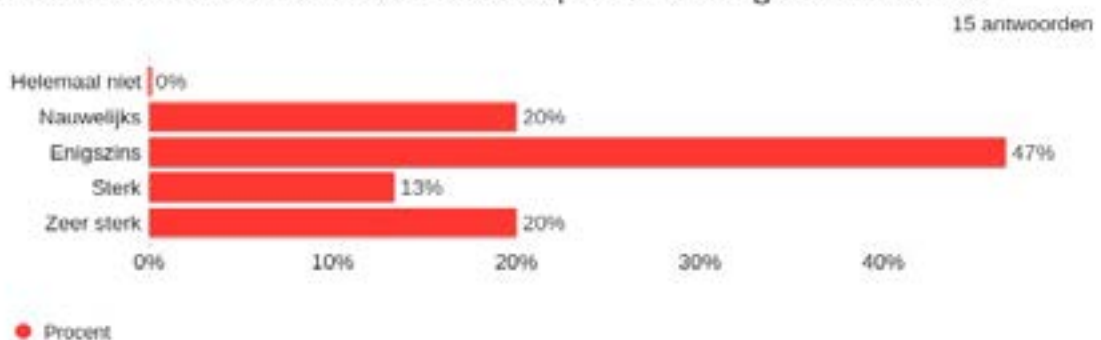

De meer technische aspecten die wel door een groot deel van de professionele archiefwerkingen werden aangehaald, komen bij de niet-professionele archieven (veel) minder aan bod. Wellicht omdat ze daar nog niet mee bezig zijn, zoals ook blijkt uit de open antwoorden (zie bijlage). Meerdere archiefwerkingen geven aan nog nergens te staan. In tegenstelling tot de professionele archiefwerkingen gaan de besognes bij de niet-professionele archieven trouwens allemaal over het digitaliseren van analogo archiefmateriaal en hoe om te gaan met dit gedigitaliseerd materiaal. Over born-digital archiefmateriaal wordt er (nog) niet gerept.

Hoewel er in verhouding minder niet-professionele archiefwerkingen wakker liggen van het behoud en beheer van gedigitaliseerde of born-digital archiefcollecties en de problematiek zelfs niet helemaal te vergelijken is, geeft toch een op de drie (33,0 %, n = 5) van deze archieven met ondersteuningsnood aan dat de normale/optimale werking van hun archief 'sterk' tot 'zeer sterk' belemmerd wordt. Bijna de helft (47,0 %, n = 7) ziet de werking 'enigszins' belemmerd (grafiek 29).

Grafiek 29: Niet-professionele archiefwerkingen. Indien ondersteuningsnoden bij het behoud en beheer van de gedigitaliseerde of born-digital archiefcollecties - Belemmering optimale werking archief? (N = 15, missing = 12)

In welke mate belemmert dit de normale/optimale werking van het archief?

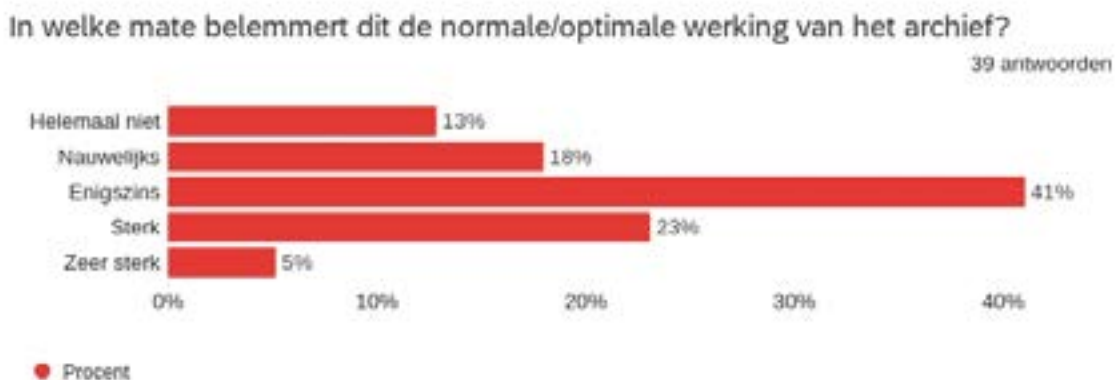
HET BORGEN VAN IMMATERIËLE ERFGOEDCOLLECTIES

Het borgen van immateriële erfgoedcollecties stelt heel wat professionele archiefwerkingen voor uitdagingen: vier op tien (40,8 %, n = 41) archieven meldt hier een ondersteuningsnood (grafiek 20). Die ondersteuningsnood ligt trouwens even hoog bij publiekrechtelijke en privaatrechtelijke archieven (40,2 % versus 42,9 %). In tegenstelling tot het behoud en beheer van gedigitaliseerde en born-digital archiefcollecties stellen we hier dus geen statistisch significante verschillen vast wat betreft de ondersteuningsnood (Somers's d: .034, $p > .05$).

Uit de open antwoorden blijkt vooral dat de meeste professionele archieven die nood aan ondersteuning hebben, weinig tot geen ervaring hebben met het borgen van immaterieel erfgoed, het niet als een prioriteit zien en zich soms zelfs afvragen of dit wel iets is dat door archieven moet worden opgenomen.

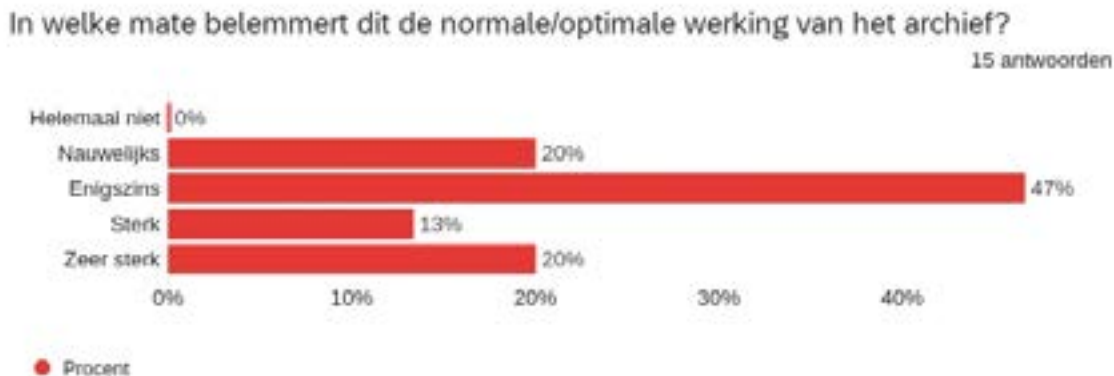
Iets meer dan een vierde (28,0 %, n = 11) van de professionele archieven die hierrond een ondersteuningsnood aangeeft, stelt dat hun werking hier sterk tot zeer sterk wordt door belemmerd (zie grafiek 30). Nog eens vier op tien (41,0 %, n = 16) geeft aan dat de normale/optimale werking van het archief 'enigszins' belemmerd wordt. De meerderheid van de professionele archieven die worstelen met deze thematiek ondervindt er dus op zijn minst enige hinder van. Maar in verhouding met het aandeel archieven met ondersteuningsnoden rond het behoud en beheer van de papieren archiefcollecties en de mate dat deze de normale/optimale werking van het archief belemmeren, ligt dit percentage weer lager.

Grafiek 30: Professionele archiefwerkingen. Indien ondersteuningsnoden bij het borgen van immateriële erfgoedcollecties - Belemmering optimale werking archief? (N = 39, missing = 2)

Bij de niet-professionele archiefwerkingen die deelnamen aan de nodenbevraging geeft iets meer dan een vierde (27,7 %, n = 19) aan ondersteuningsnood te hebben bij het borgen van immateriële erfgoedcollecties (grafiek 23). Ook voor dit type archiefwerking geldt wellicht dat er nog niet zoveel niet-professionele archieven actief rond werken. Uit het beperkt aantal open antwoorden blijkt in elk geval dat men niet altijd goed weet waarover het gaat, aangeeft dat men er niet genoeg kennis of expertise over heeft en er als dusdanig (nog) niet mee bezig is. Toch zegt een op drie niet-professionele archiefwerkingen die hier nood aan ondersteuning over heeft, dat de normale/optimale werking van het archief er 'sterk' tot 'zeer sterk' door belemmerd wordt (zie grafiek 31). Daarnaast geeft nog eens bijna de helft (47,0%, n = 7) van deze archieven aan dat hun werking er 'enigszins' belemmerd door wordt.

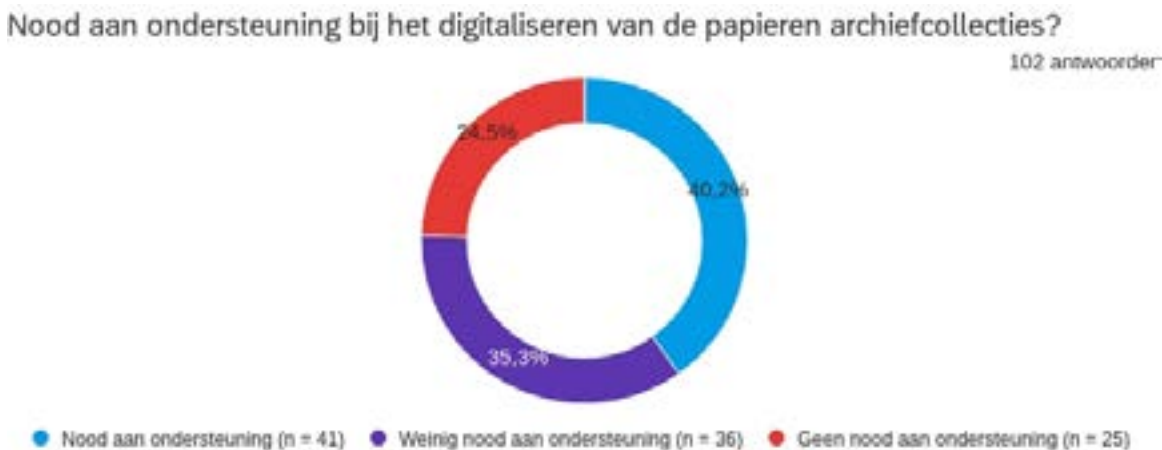
Grafiek 31: Niet-professionele archiefwerkingen. Indien ondersteuningsnoden bij het borgen van immateriële erfgoedcollecties - Belemmering optimale werking archief? (N = 15, missing = 4)

HET DIGITALISEREN VAN DE PAPIEREN ARCHIEFcollectIES

Naast de vraag over het behoud en beheer van de gedigitaliseerde en born-digital archiefcollecties werd in de nodenbevraging ook gepeild naar de nood aan ondersteuning bij het digitaliseren van de papieren archiefcollecties. Uit grafiek 32 leren we dat vier op tien (40,2 %, n = 41) van de professionele archiefwerkingen hierbij nood aan ondersteuning heeft. Hoewel een groter aandeel van de privaatrechtelijke archieven aangeeft hierbij nood aan ondersteuning te hebben (50,0 % t.o.v. 40,0 % voor publiekrechtelijke) blijkt uit onze analyse dat er inzake ondersteuningsnood geen statistisch significant verschil bestaat tussen beide archieftypes (Somer's d: -.072, p>.05).

Grafiek 32: Professionele archiefwerkingen. Nood aan ondersteuning bij het digitaliseren van de papieren archiefcollectie (N = 102)

Wanneer we nagaan om welke specifieke aspecten van het digitaliseren van papieren archiefcollecties het gaat, (grafiek 33), zien we dat alle aspecten aangeduid werden door meer dan de helft van de archieven. Er zijn hierbij twee uitschieters:

- > opmaak van een digitaliseringsplan (67,5 %, n = 25);
- > archivering en opname in digitaal depot (62,5 %, n = 27).

Enkel bij de aspecten 'aankoop van scanapparatuur' (42,5 %, n = 17), 'materiaalanalyse' (32,5 %, n = 13), de 'materiële voorbereiding' van het te digitaliseren materiaal (37,5 %, n = 15) en het 'creëren van raadplegingskopieën' (32,5 %, n = 13) heeft een minderheid van de ondersteuningsbehoefte professionele archieven nood aan ondersteuning.

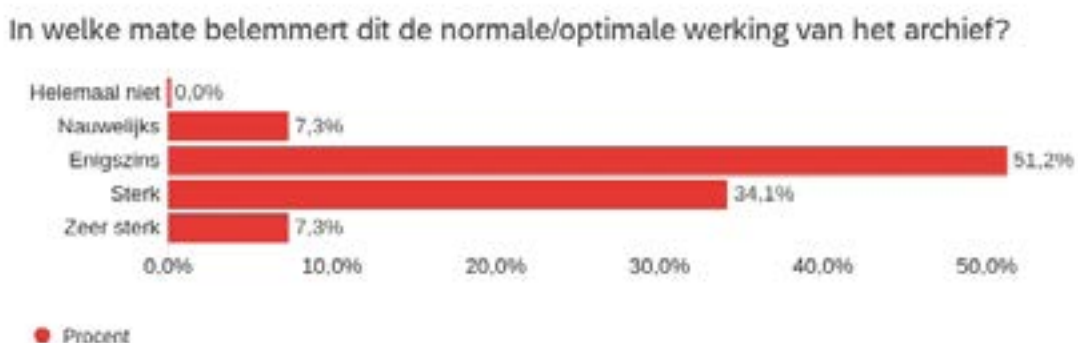
Grafiek 33: Professionele archiefwerkingen. Indien ondersteuningsnoden bij het digitaliseren van de papieren archiefcollecties: bij welke specifieke aspecten nood aan ondersteuning? (N = 40, missing = 1)

Uit de antwoorden op de open vraag komen opnieuw heel diverse aspecten naar voren. Digitaliseren is bijvoorbeeld geen prioriteit, het is te duur of kan niet uitgevoerd worden met de huidige medewerkers door te weinig tijd en/of kennis (i.e. roep tot samenwerking en ondersteuning: meemoo wordt vaak vermeld). Verder gaat het over hulp bij het opstellen van bestekken, aankoop van apparatuur en programmatuur en het ontbreken van een visie of plan van aanpak over het digitaliseren van de analoge archiefcollecties. Daarnaast worstelen archieven met heel specifieke technische vragen.

Deze obstakels hebben voor professionele archieven al bij al een grote impact op hun werking (zie grafiek 34). Zo zegt 41,3 % (n = 17) van de archieven die deelnamen aan het onderzoek dat hun normale/optimale werking in ‘sterke’ tot ‘zeer sterke’ mate belemmerd wordt door de problemen die ze hebben met het digitaliseren van de papieren archiefcollecties. En nog eens een derde (51,2 %, n = 21) ziet zijn werking ‘enigszins’ belemmerd.

Grafiek 34: Professionele archiefwerkingen. Indien ondersteuningsnoden bij het borgen van immateriële erfgoedcollecties - Belemmering optimale werking archief? (N = 41)

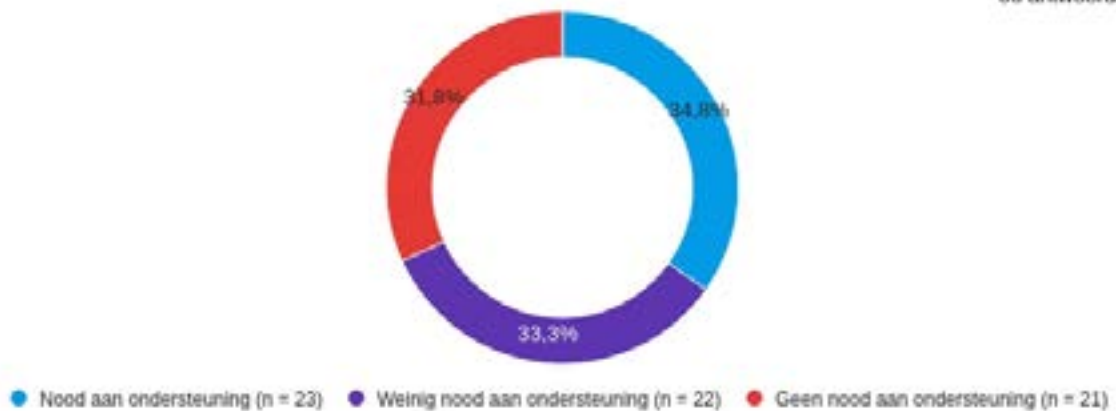

Bij de niet-professionele archiefwerkingen geeft iets meer dan een derde (34,8 %, n = 23) aan nood aan ondersteuning te hebben bij het digitaliseren van de analoge archiefcollecties (grafiek 35).

Grafiek 35: Niet-professionele archiefwerkingen. Nood aan ondersteuning bij het digitaliseren van de papieren archiefcollectie (N = 66, missing = 3)

Nood aan ondersteuning bij het digitaliseren van de papieren archiefcollecties?

66 antwoorden

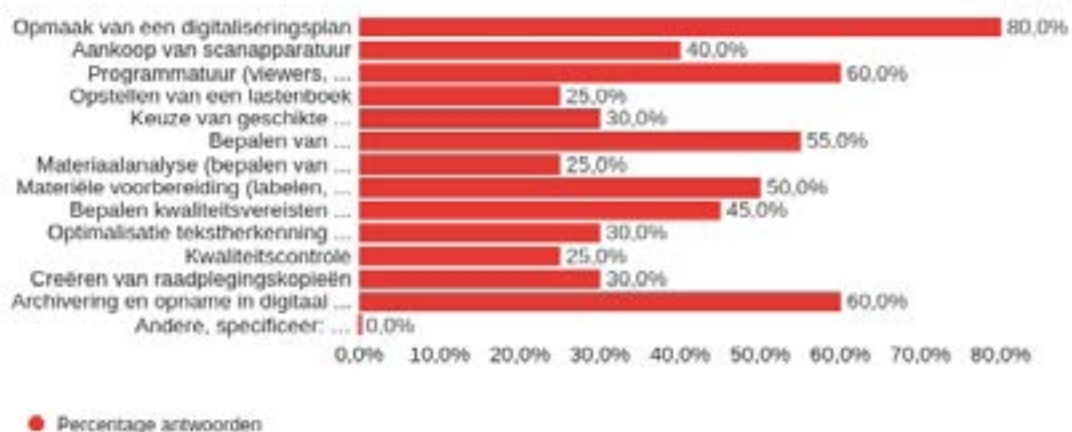

Net zoals bij de professionele archiefwerkingen ligt de hoogste nood (zie grafiek 36) bij de ‘opmaak van een digitaliseringsplan’ (80,0 %, n = 16) en ‘archivering en opname in digitaal depot’ (60,0 %, n = 12). Maar er leven daarnaast ook heel wat vragen over ‘programmatuur’ (60,0 %, n = 12), het ‘bepalen van de digitaliseringsprioriteiten’ (55,0 %, n = 11) of de ‘materieële voorbereiding’ (50,0 %, n = 10) van het digitaliseringsproces.

Grafiek 36: Niet-professionele archiefwerkingen. Indien ondersteuningsnoden bij het digitaliseren van de papieren archiefcollecties: bij welke specifieke aspecten nood aan ondersteuning? (N = 20, missing = 3)

Bij welke specifieke aspecten van het digitaliseren de archiefcollecties heeft u nood aan ondersteuning?

20 antwoorden

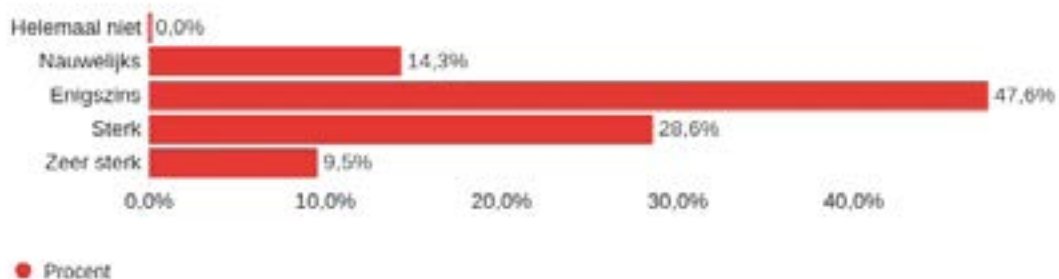

Opvallend is wel dat zaken zoals het ‘opstellen van een lastenboek’ of de ‘keuze van geschikte digitaliseringsfirma’s’ bij de niet-professionele archiefwerkingen met ondersteuningsnoden minder vaak aangeduid worden. Wellicht heeft dit te maken met de wijze waarop het digitaliseringsproces bij niet-professionele archiefwerkingen plaatsvindt: zoveel mogelijk in eigen huis, zonder beroep te doen op externen en met de middelen die men heeft (die doorgaans veel beperkter zijn dan de professionele archiefwerkingen). Dit blijkt ook uit de open antwoorden. Heel wat niet-professionele archieven komen nauwelijks toe aan het digitaliseren van hun analoge collectie. Net zoals bij de professionele archiefwerkingen geven ruim vier op tien niet-professionele archieven (38,1 %, n = 8) aan dat moeilijkheden met het digitaliseren van de

analoge archiefcollecties de normale/optimale werking van het archief ‘sterk’ tot ‘zeer sterk’ belemmert (grafiek 27). En ook hier ziet ruim de helft (47,6 %, n = 10) van de ondersteuningsbehoefte niet-professionele archieven hun werking hierdoor ‘enigszins’ belemmerd.

Grafiek 37: Niet-professionele archiefwerkingen. Indien ondersteuningsnoden bij het borgen van immateriële erfgoedcollecties - Belemmering optimale werking archief? (N = 21, missing = 2)

In welke mate belemmert dit de normale/optimale werking van het archief?

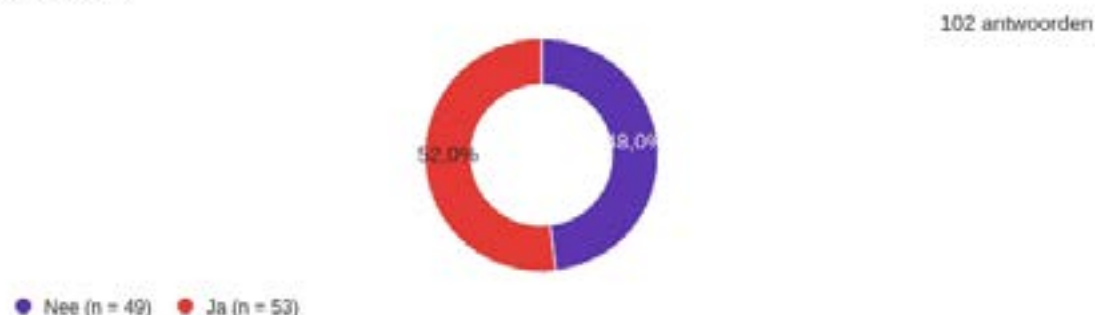
2.4 Onderzoek

De wetenschappelijke valorisatie is voor elk archief belangrijk. Door zelf onderzoek op de collectie uit te voeren of door de collectie maximaal bekend te maken bij en open te stellen voor externe onderzoekers. Daarom gingen we hier in de nodenbevraging ook op in.

Iets meer dan de helft (52,0 %, n = 53) van de professionele archiefwerkingen die deelnamen aan het onderzoek voert zelf onderzoek uit op de eigen archiefcollecties (grafiek 38).¹² Een vergelijking tussen de publiek- en privaatrechtelijke archieven toont aan dat de privaatrechtelijke verhoudingsgewijs meer aan onderzoek doen dan de publiekrechtelijke (grafieken 38B en 38C).

Grafiek 38: Alle professionele archiefwerkingen - Zelf onderzoek? (N = 102)

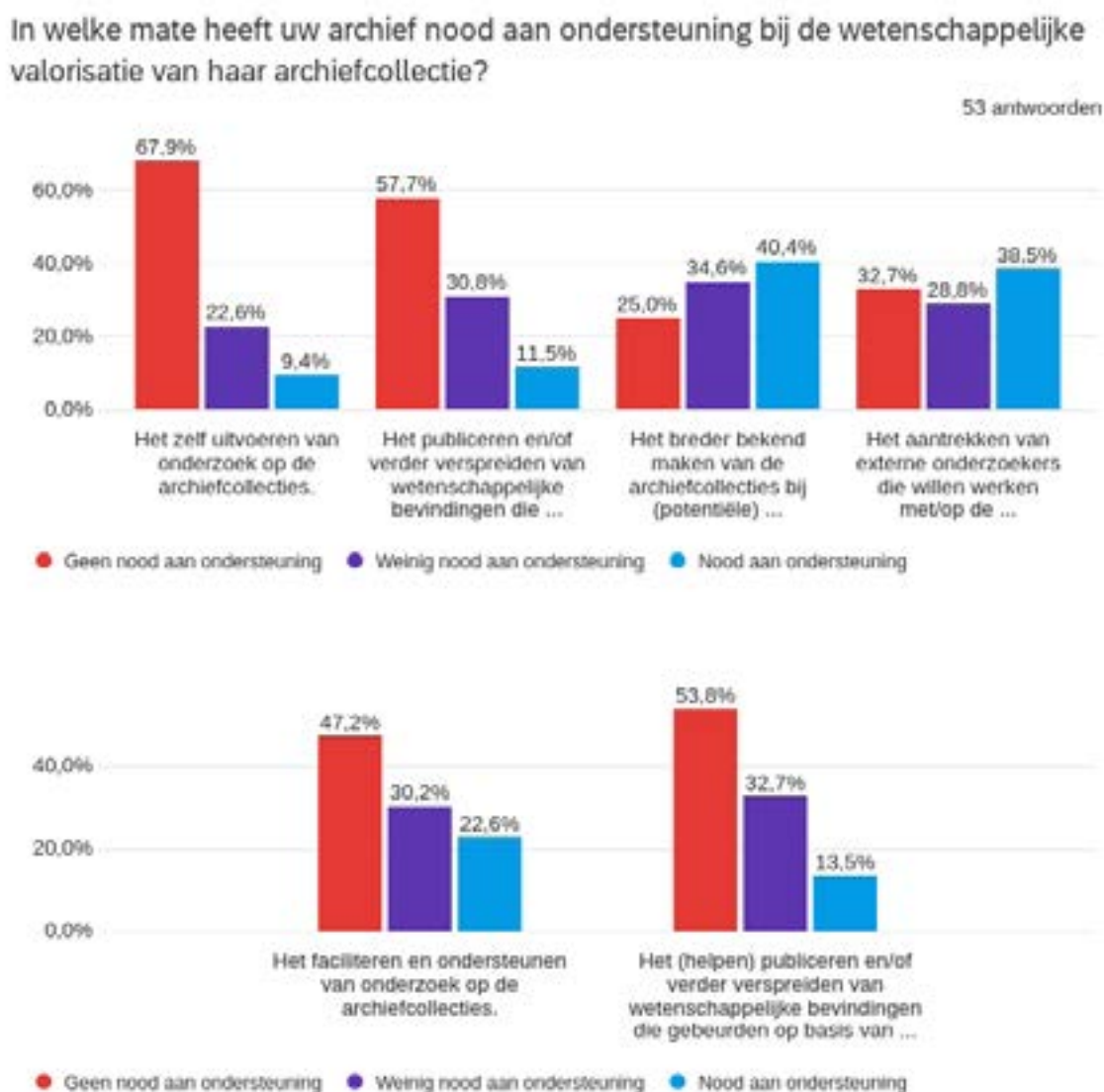
Voeren u en/of andere medewerkers van het archief zelf onderzoek uit op de collecties?

¹² Een vergelijking tussen de publiek- en privaatrechtelijke archieven toont aan dat de privaatrechtelijke verhoudingsgewijs meer aan onderzoek doen dan de publiekrechtelijke (65,0 % vs. 48,0 %).

Slechts een minderheid van de archieven die dit doet heeft nood aan ondersteuning bij het zelf uitvoeren van onderzoek op de archiefcollecties (9,4 %, n = 5) of bij het publiceren en/of verder verspreiden van de bevindingen uit dit onderzoek (11,5 %, n = 6). Zelf onderzoek uitvoeren en de resultaten daarvan breder verspreiden is duidelijk iets dat deze archieven (heel) goed onder de knie hebben. Uit grafiek 39 blijkt trouwens ook dat deze archieven (relatief) weinig ondersteuning behoeven wat betreft het faciliteren en ondersteunen van extern onderzoek op de collecties (22,6 %, n = 12) en het (helpen) publiceren en/of verder verspreiden van de wetenschappelijke bevindingen van externe onderzoekers (13,5 %, n = 7). Enkel wat betreft het breder bekendmaken van de archiefcollecties bij (potentiële) onderzoekers en het aantrekken van externe onderzoekers die willen werken op de archiefcollecties geven telkens vier op tien archieven (40,4 %, n = 21; respectievelijk 38,5 %, n = 20) aan dat ze hierbij ondersteuning kunnen gebruiken.

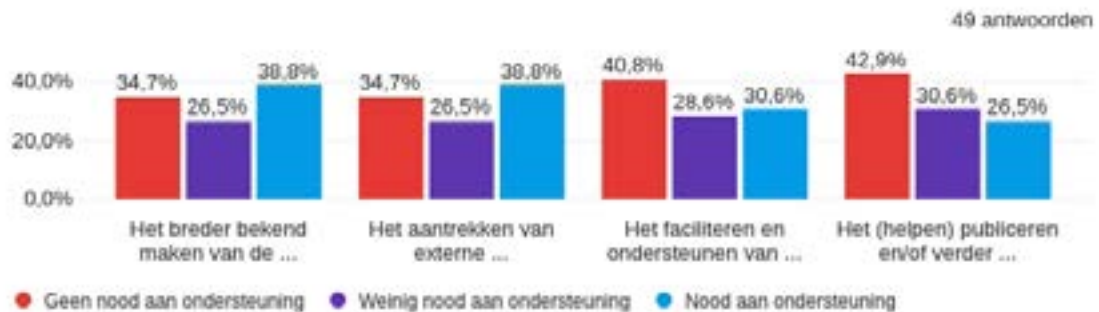
Grafiek 39: Professionele archiefwerkingen - Indien zelf onderzoek: ondersteuningsnood? (N = 53)

Ook bij de professionele archiefwerkingen die zelf geen onderzoek op de eigen collecties uitvoeren, geeft bijna vier op tien (37,5 %, n = 20) aan dat ze voor beide zonet vernoemde aspecten nood aan ondersteuning hebben (zie grafiek 40). En in vergelijking met de archieven die wel onderzoek doen op de eigen collecties geven naar verhouding (iets) meer archieven aan dat ze ondersteuning kunnen gebruiken bij het faciliteren en ondersteunen van onderzoek door externen (31,1 %, n = 15), het (helpen) publiceren en/of verder verspreiden van de wetenschappelijke bevindingen van externe onderzoekers (27,1 %, n = 13).

Grafiek 40: Professionele archiefwerkingen - Indien zelf geen onderzoek: ondersteuningsnoden? (N = 49)

In welke mate heeft uw archief nood aan ondersteuning bij de wetenschappelijke valorisatie van haar archiefcollectie?

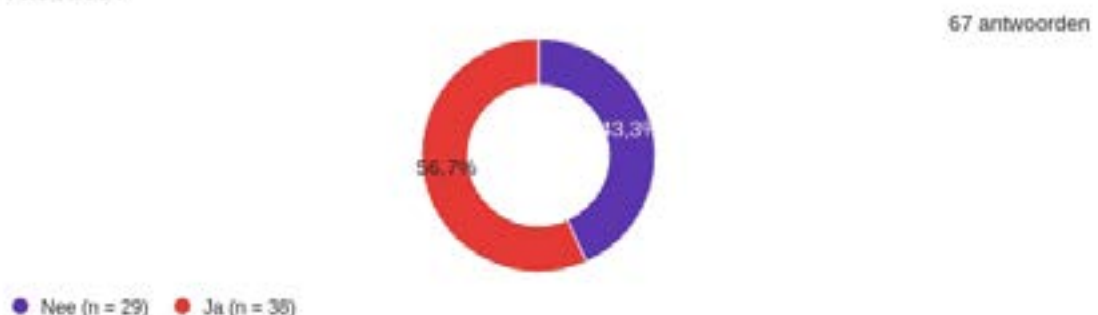

Uit de open antwoorden hierover blijkt dat nogal wat archieven worstelen met een gebrek aan bekendheid en dat ze (mede hierdoor) nauwelijks aansluiting vinden bij het (academische) onderzoeksveld. Anderen merken op dat hun ligging niet ideaal is of dat er te weinig tijd en middelen zijn om externe onderzoekers te ondersteunen, laat staan om zelf aan onderzoek te doen. Nog anderen geven aan dat de archiefcollecties momenteel te weinig ontsloten zijn om ze te open te stellen voor onderzoek (geen of onvolledige inventarissen, niet of onvoldoende beschreven, geen databanken ...).

Van de niet-professionele archiefwerkingen die deelnamen aan het onderzoek geeft 56,7 % aan dat ze zelf onderzoek uitvoeren op de aanwezige collecties (grafiek 41). Net zoals bij de professionele archieven heeft slechts een minderheid van de niet-professionele (grafiek 42) ondersteuningsnoden bij het zelf uitvoeren van onderzoek op de archiefcollecties (10,8 %, n = 4) of bij het publiceren en/of verder verspreiden van de bevindingen uit dit onderzoek (16,7 %, n = 6). Wat betreft het faciliteren en ondersteunen van extern onderzoek op de collecties en het (helpen) publiceren en/of verder verspreiden van de wetenschappelijke bevindingen van externe onderzoekers stellen we vast dat respectievelijk een vierde (24,3 %, n = 9) tot een vijfde (21,6 %, n = 8) van de niet-professionele archieven, die zelf onderzoek doen, ondersteuningsnoden heeft. Bij de niet-professionele archiefwerkingen die zelf geen onderzoek doen (grafiek 43) is deze verhouding gelijkwaardig (24,1 %, n = 7 en 20,1 %, n = 6). Net zoals bij de professionele archiefwerkingen ligt de voornaamste ondersteuningsnood inzake onderzoek bij het breder bekendmaken van de archiefcollecties bij (potentiële) onderzoekers (35,1 %, n = 13 bij de niet-professionele archieven die zelf onderzoek doen en 31,0 %, n = 9 bij de niet-professionele archieven die zelf geen onderzoek doen). Het aantrekken van externe onderzoekers die willen werken op de archiefcollecties wordt door 24,3 % (n = 9), respectievelijk 27,6 % (n = 8) van de niet-professionele archiefwerkingen aangeduid als iets waarbij ze nood aan ondersteuning hebben. Uit het beperkt aantal open antwoorden blijkt voornamelijk een gebrek aan kennis en middelen om zelf onderzoek uit te voeren, een gebrek aan bekendheid van het archief en de collecties evenals een gebrek aan interesse vanuit de academische wereld voor lokale of thematische collecties.

Grafiek 41: Niet-professionele archiefwerkingen - Zelf onderzoek? (N = 67, missing = 2)

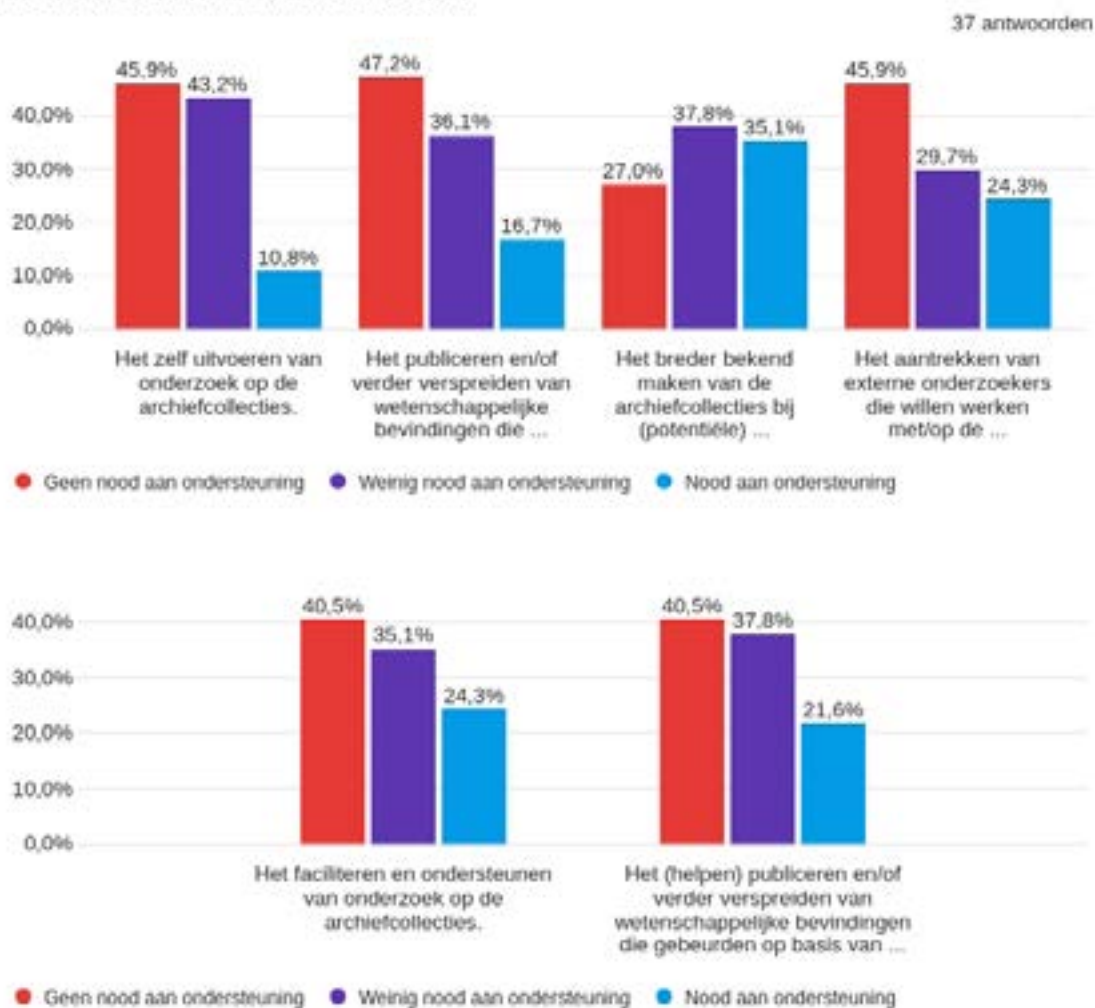
Voeren u en/of andere medewerkers van het archief zelf onderzoek uit op de collecties?

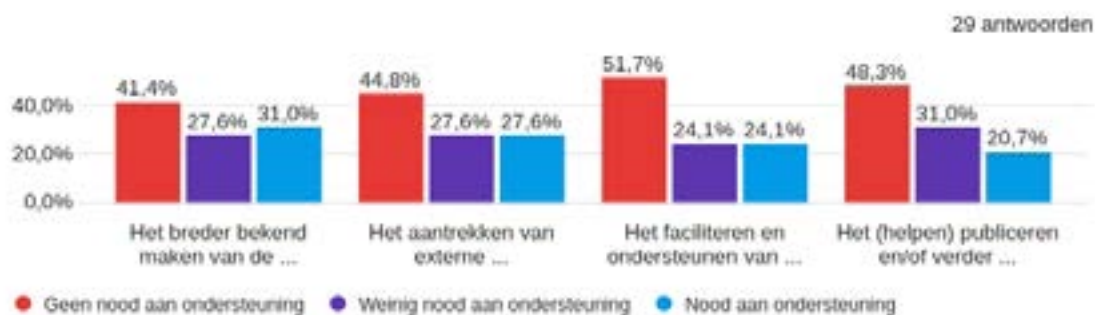
Grafiek 42: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien zelf onderzoek: ondersteuningsnoden? (N = 37, missing = 1)

In welke mate heeft uw archief nood aan ondersteuning bij de wetenschappelijke valorisatie van haar archiefcollectie?

Grafiek 43: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien zelf geen onderzoek: ondersteuningsnoden? (N = 29)

In welke mate heeft uw archief nood aan ondersteuning bij de wetenschappelijke valorisatie van haar archiefcollectie?

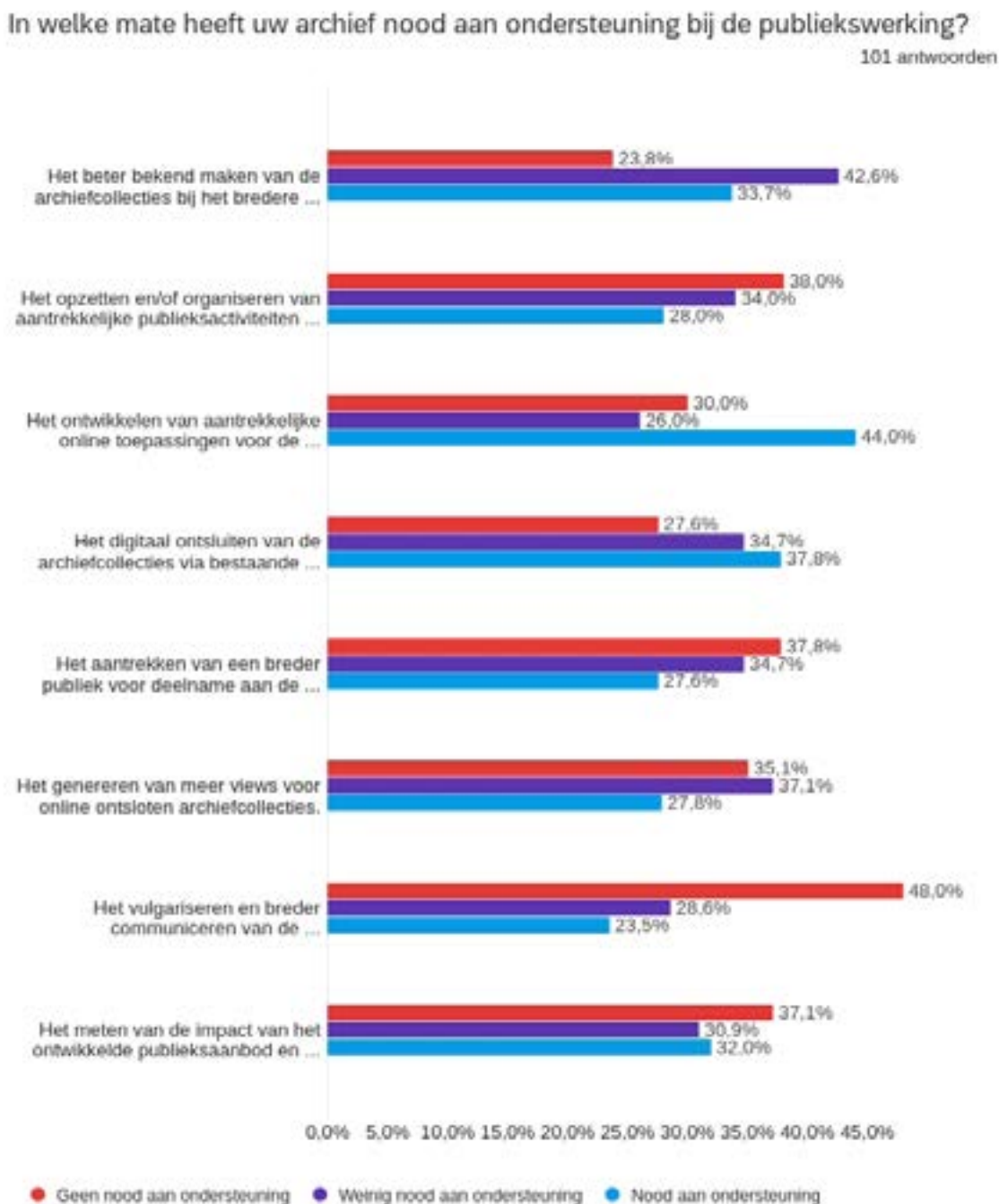

2.5 Presenteren en toeleiden

Publiekswerking wordt ook bij archieven steeds belangrijker. De archiefcollecties openstellen voor onderzoekers is namelijk één ding, maar ook het bredere publiek in contact brengen met de rijkdom die archieven herbergen is een wezenlijke component van een hedendaagse archiefwerking. Daarom werd de nood aan ondersteuning over diverse aspecten van de publiekswerking bevraagd.

Bij de professionele archieven springt er in de nodenbevraging één aspect van de publiekswerking uit (zie grafiek 44): 'het ontwikkelen van aantrekkelijke onlinetoepassingen voor de digitale ontsluiting van de archiefcollecties'. Iets meer dan vier op tien archieven met een professionele werking (44,0 %, n = 44) geven aan hiervoor nood aan ondersteuning te hebben. Daarnaast geeft 37,8 % (n = 38) van deze archieven aan ondersteuningsnoden te hebben bij het 'digitaal ontsluiten van de archiefcollecties via bestaande websites, apps en online platformen'. Ook wat betreft het presenteren van en toeleiden naar de archiefcollecties worstelen de meeste archieven dus met de 'digitale component' ervan. Daarnaast speelt - net zoals we zagen wij het onderdeel over onderzoek - de bekendheid van het archief een grote rol. Een derde (33,7 %, n = 34) van de bevraagde archieven geeft een ondersteuningsnood aan voor het 'beter bekendmaken van de archiefcollecties bij het bredere publiek'. Eveneens een derde van de professionele archieven (32,0 %, n = 32) kan ondersteuning gebruiken bij 'het meten van de impact van het ontwikkelde publieksaanbod en het evalueren ervan via fysieke en/of digitale vormen van publieksonderzoek'. Bij de andere bevraagde aspecten van de publiekswerking ligt de ondersteuningsnood (wat) lager, waarbij er het minst nood aan ondersteuning is bij 'het vulgariseren en breder communiceren van de wetenschappelijke bevindingen die gebeurden op basis van onderzoek op de archiefcollecties' (23,5 %, n = 24).

Grafiek 44: Professionele archiefwerkingen - Presenteren en toeleiden: ondersteuningsnoden? (N = 101, missing = 1)

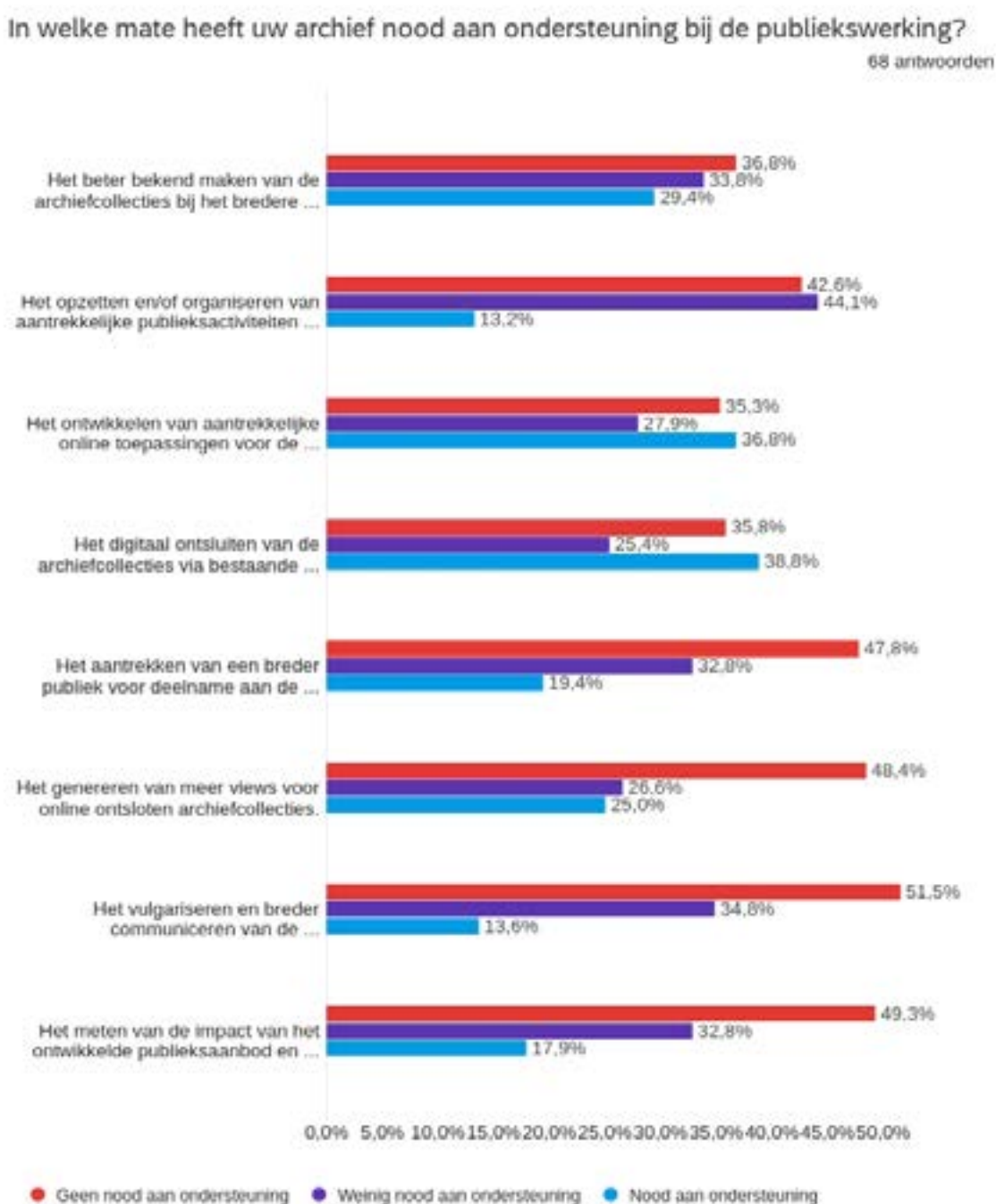

Uit de open antwoorden blijkt dat publiekswerking in heel wat archieven geen prioriteit is. En als die er wel is, dan is die relatief klassiek of ontbreken de tijd en middelen om er op een hedendaagse en innovatieve wijze mee om te gaan. Daarnaast hebben een aantal archieven zelf niet de nodige expertise in huis om goed te communiceren met het bredere publiek en/of om de publiekswerking op een goede manier uit te bouwen. En natuurlijk verwijzen een aantal archieven naar de moeilijkheden om de archieven op een goede en toegankelijke wijze digitaal te ontsluiten: collecties zitten verspreid over verschillende databanken of platformen die men vaak niet in eigen beheer heeft, er is nood aan een centraal toegangspuntaal, aan een methodiek om gedigitaliseerde archieven op een aantrekkelijke manier te presenteren naar een breed publiek ...

Ook bij de niet-professionele archiefwerkingen staan de digitale uitdagingen inzake publiekswerking bovenaan qua ondersteuningsnood (zie grafiek 45). Bijna vier op tien niet-professionele archieven die de nodenbevraging invulden, geven aan ondersteuning te kunnen gebruiken bij 'het ontwikkelen van aantrekkelijke onlinetoepassingen voor de digitale ontsluiting van de archiefcollecties' (38,8 %, n = 26) en het 'digitaal ontsluiten van de archiefcollecties via bestaande websites, apps en onlineplatformen' (36,8 %, n = 25). Daarnaast geeft bijna een op drie archieven (29,4 %, n = 20) ook aan steun te kunnen gebruiken bij het 'beter bekendmaken van de archiefcollecties bij het bredere publiek'. Het 'meten van de impact van het ontwikkelde publieksaanbod en het evalueren ervan via fysieke en/of digitale vormen van publieksonderzoek' is bij niet-professionele archieven minder aan de orde. Slechts 17,9 % (n = 12) van de deelnemende archieven duidde dit aan als een aspect van publiekswerking waarbij ze nood aan ondersteuning hebben.

Grafiek 45: Niet-professionele archiefwerkingen - Presenteren en toeleiden: ondersteuningsnoden? (N = 68, missing = 1)

Uit de open antwoorden blijkt dat het breder openstellen van het archief bij heel wat niet-professionele archieven (nog) niet aan de orde is, geen onmiddellijke prioriteit is of als ondoenbaar wordt beschouwd met de huidige middelen. Er is nood aan ondersteuning bij het digitaliseren en het fysiek en/of digitaal ontsluiten en valoriseren van de collecties.

2.5 Vrijwilligerswerk en participatief werken

VRIJWILLIGERSWERK

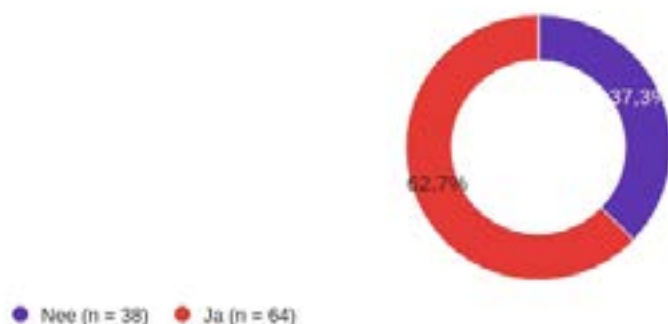
Voor veel archieven vormen vrijwilligers een essentieel onderdeel van hun werking. Zonder vrijwilligers zouden bepaalde taken niet of minder snel kunnen gebeuren. Of ze nemen taken op zich waar de vaste personeelsleden zich niet (meer) mee kunnen bezighouden. De vrijwilligers vormen dan ook een onmisbare schakel in heel wat archiefwerkingen. Daarom besteedden we er in onze bevraging ook een aantal vragen aan.

Dat heel veel archieven beroep doen op vrijwilligers blijkt duidelijk uit grafiek 46. Daarin zien we dat 62,7 % (n = 64) van de professionele archiefwerkingen uit ons onderzoek beroep doet op vrijwilligers bij de uitvoering van reguliere taken.¹³ Iets meer dan de helft van deze archieven (54,0 %, n = 34) doet uitsluitend beroep op vaste vrijwilligers, terwijl ruim een derde gebruikmaakt van zowel vaste als ad-hocvrijwilligers (34,9 %, n = 22) en slechts een op tien archieven (11,1 %, n = 7) uitsluitend beroep doet op ad-hocvrijwilligers (grafiek 47).

Grafiek 46: Professionele archiefwerkingen - Beroep op vrijwilligers? (N = 102)

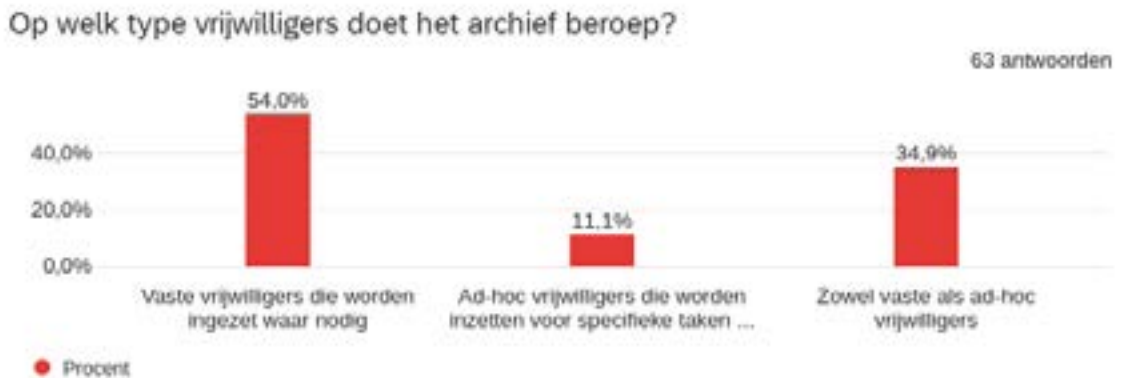
Doet het archief beroep op vrijwilligers om het bij te staan bij de uitvoering van het reguliere archiefwerk?

102 antwoorden

¹³ Privaatrechtelijke archieven doen in verhouding wat meer beroep op vrijwilligers dan publiekrechtelijke (75,0 % vs. 60,0 %).

Grafiek 47: Professionele archiefwerkingen - Indien beroep op vrijwilligers: type vrijwilligers? (N = 63, missing = 1)

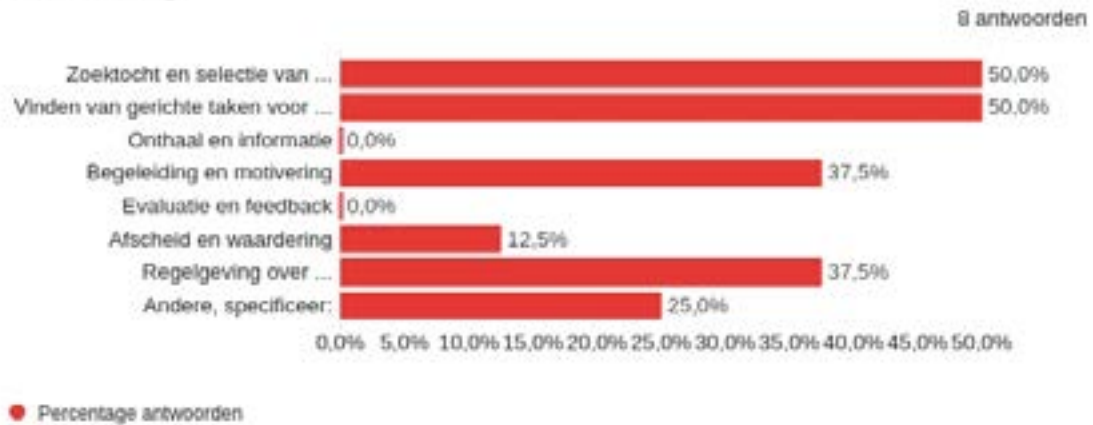
Grafiek 48 leert ons dat de meeste professionele archieven met een vrijwilligerswerking hier heel goed mee weten om te gaan. Bijna de helft van hen (46,9 %, n = 30) heeft helemaal geen nood aan ondersteuning, vier op tien (39,1 %, n = 25) hebben weinig nood aan ondersteuning en slechts een minderheid (14,1 %, n = 9) heeft effectief nood aan ondersteuning. De voornaamste noden zijn dan ook nog 'de zoektocht en selectie van vrijwilligers' (n = 4) en 'het vinden van gerichte taken voor de vrijwilligers' (n = 4) (zie grafiek 49). Dit blijkt ook uit de open antwoorden: recruterings van vrijwilligers en het vinden van zinvolle taken leiden tot de meeste kopzorgen. Daarnaast is er ook wel nood aan een opleiding voor vrijwilligers en wordt gewezen op het feit dat het begeleiden van vrijwilligers nogal arbeidsintensief is.

Grafiek 48: Professionele archiefwerkingen - Indien beroep op vrijwilligers: ondersteuningsnoden (N = 64)

Grafiek 49: Professionele archiefwerkingen - Indien beroep op vrijwilligers en ondersteuningsnoden: voornaamste noden (N = 8, missing = 1)

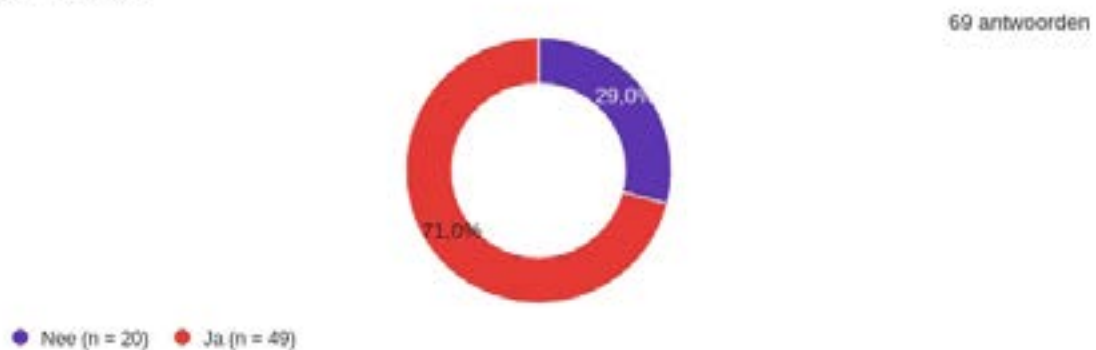
Bij welke specifieke aspecten van het vrijwilligerswerk heeft u nood aan ondersteuning?

Bij de niet-professionele archiefwerkingen doen zeven op tien archieven (71,0 %, n = 49) beroep op vrijwilligers om hen bij te staan bij het reguliere archiefwerk (grafiek 50). Vier op tien van deze archieven (40,0 %, n = 18) doen zowel beroep op vaste als op ad-hocvrijwilligers. Een derde (33,3 %, n = 15) doet enkel beroep op ad-hocvrijwilligers die worden ingezet voor specifieke taken of projecten. En ongeveer een vierde (26,7 %, n = 12) doet enkel beroep op vaste vrijwilligers die worden ingezet waar nodig (grafiek 51).

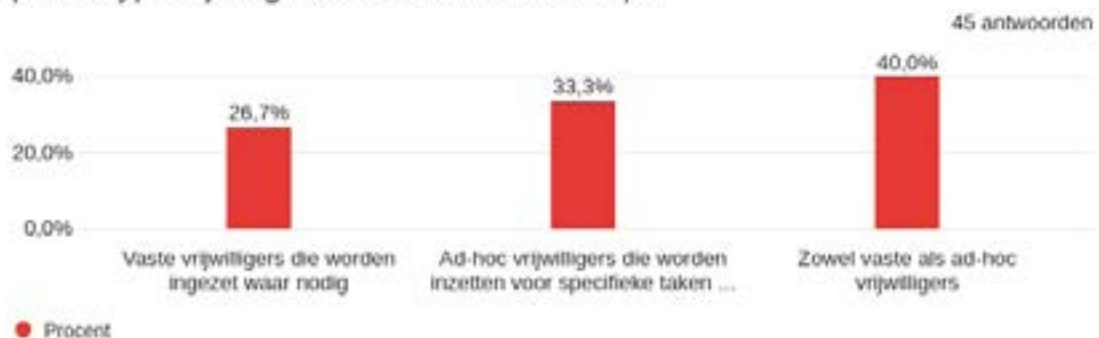
Grafiek 50: Niet-professionele archiefwerkingen - Beroep op vrijwilligers? (N = 69)

Doet het archief beroep op vrijwilligers om het bij te staan bij de uitvoering van het reguliere archiefwerk?

Grafiek 51: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien beroep op vrijwilligers: type vrijwilligers? (N = 45, missing = 4)

Op welk type vrijwilligers doet het archief beroep?

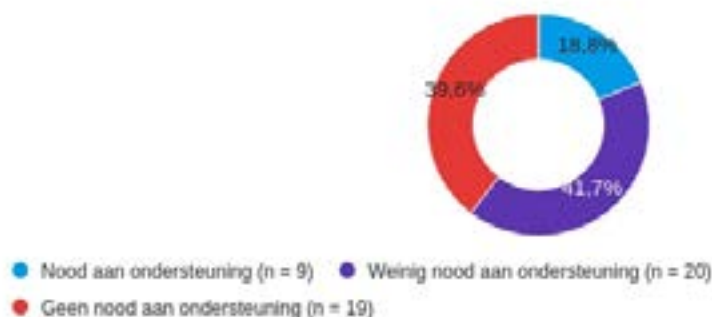

Net zoals bij de professionele archiefwerkingen hebben ook de niet-professionele archiefwerkingen relatief weinig nood aan ondersteuning voor hun vrijwilligerswerkingen (grafiek 52). Slechts een op de vijfarchieven (18,8 %, n = 9) geeft aan ondersteuning te kunnen gebruiken. Ook nu weer zijn ‘de zoektocht en selectie van vrijwilligers’ (n = 5) en ‘het vinden van gerichte taken voor de vrijwilligers’ (n = 4) belangrijke noden, evenals het ‘begeleiden en motiveren’ van de vrijwilligers (n = 5) (zie grafiek 53). De moeilijkheid om voldoende geschikte vrijwilligers te vinden blijkt ook uit de open antwoorden hierover.

Grafiek 52: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien beroep op vrijwilligers: ondersteuningsnoden (N = 48, missing = 1)

Nood aan ondersteuning bij het betrekken van vrijwilligers bij de reguliere archiefwerking?

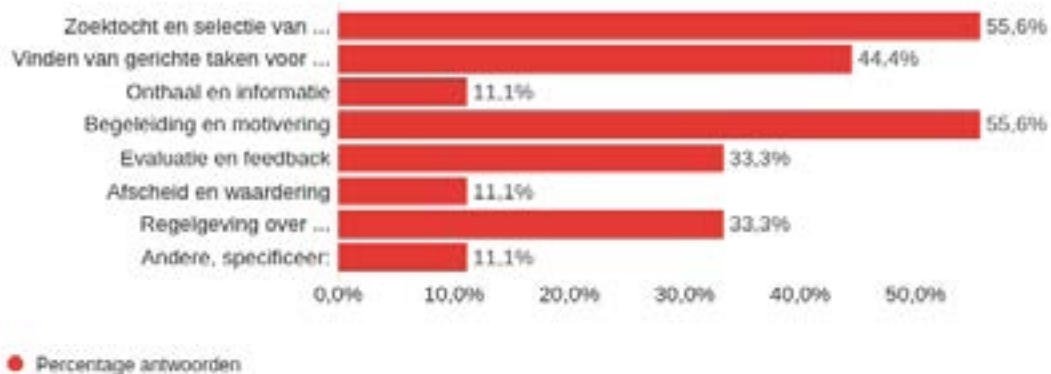
48 antwoorden

Grafiek 53: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien beroep op vrijwilligers en ondersteuningsnoden: voornaamste noden (N = 8, missing = 1)

Bij welke specifieke aspecten van het vrijwilligerswerk heeft u nood aan ondersteuning?

9 antwoorden

PARTICIPATIEF WERKEN

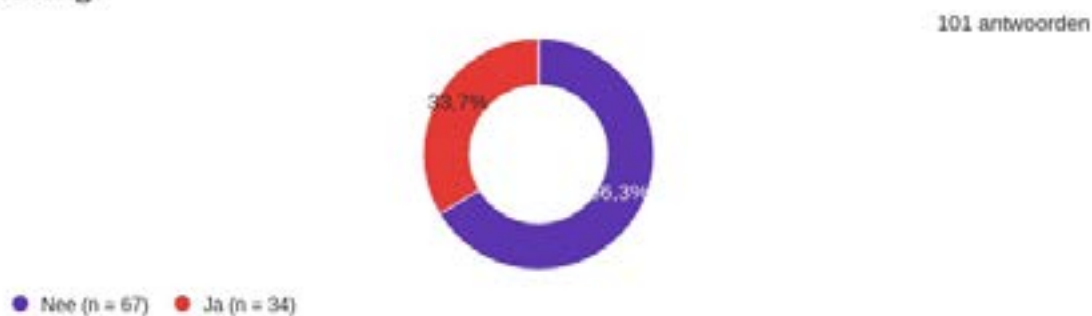
Naast het betrekken van vrijwilligers bij de werking, betrekken ook steeds meerarchieven individuele burgers of specifieke doelgroepen op een participatieve manier bij hun werking. Alhoewel dit nog niet zo frequent gebeurt als het inzetten van vrijwilligers besloten we toch om ook hierover een aantal vragen op te nemen zodat we er beter zicht op krijgen.

Uit grafiek 54 blijkt dat ruim een derde (34,0 %, n = 34) van de professionele archiefwerkingen op een actieve en participatieve manier individuele burgers of specifieke doelgroepen bij hun werking betrekken,

los van de reguliere vrijwilligerswerking.¹⁴ Meestal gebeurt dit bij het ‘opzetten en ontwikkelen van tentoonstellingen en andere publieksactiviteiten’ (73,5 %, n = 25; zie grafiek 55). Daarnaast gebeurt dit in het ‘kader van verwervings-, waarderings- en/of herbestemmingstrajecten’ 47,1 %, n = 16) en in mindere mate bij het ‘opstellen van een nieuw beleidsplan’ (29,4%, n = 10).

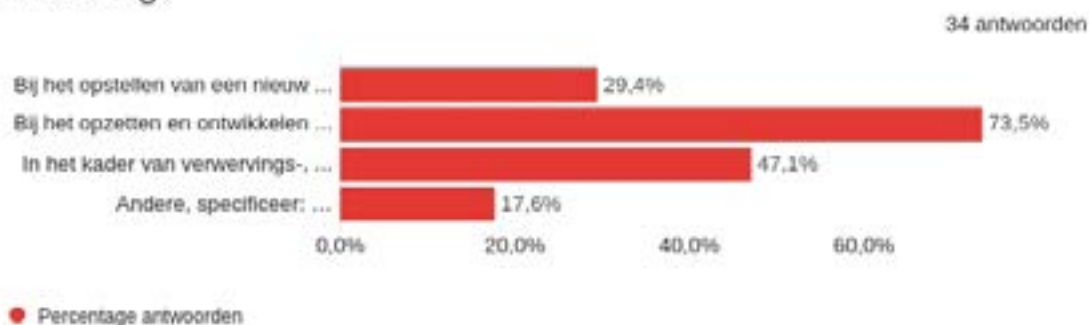
Grafiek 54: Professionele archiefwerkingen - Betreft archief op participatieve manier individuele burgers of groepen? (N = 101, missing = 1)

Betreft het archief, los van de reguliere vrijwilligerswerking, op een actieve en participatieve manier individuele burgers of specifieke doelgroepen bij haar werking?

Grafiek 55: Professionele archiefwerkingen - Indien participatieve werking: wanneer? (N = 34)

Wanneer betreft het archief individuele burgers en/of specifieke doelgroepen bij haar werking?

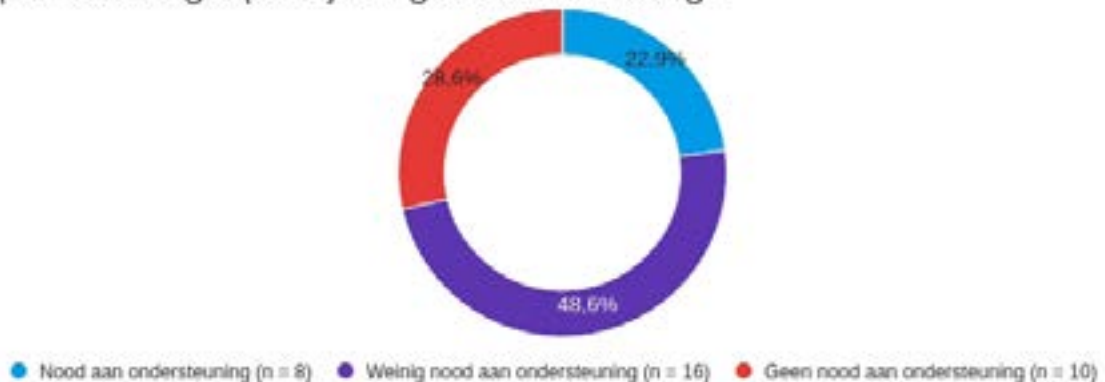

Ongeveer een op de vijf professionele archiefwerkingen die aangeven participatief te werken (22,9 %, n = 8) zegt hierbij nood aan ondersteuning te hebben (grafiek 56). Diegenen die ondersteuningsnoden hebben, zoeken vooral ‘hulp voor het bepalen van de juiste werkvorm’ (n = 7, zie grafiek 57). Daarnaast worden ook het ‘bepalen hoever het archief wil gaan in participatie (volgens de participatieladder)’ en het ‘opvolgen van de nieuwe tendensen en inzichten inzake participatief werken’ naar voren geschoven (n = 5). Het ‘bepalen van de doelen voor participatie’ en het ‘kiezen van de participanten’ worden wat minder aangeduid (n = 4).

14 Net zoals bij de vrijwilligerswerking het geval was, zien we dat er verhoudingsgewijs meer privaatrechtelijke archieven op een participatieve manier individuele burgers of specifieke groepen betrekken bij hun werking dan publiekrechtelijke (45,0 % vs. 30,0 %).

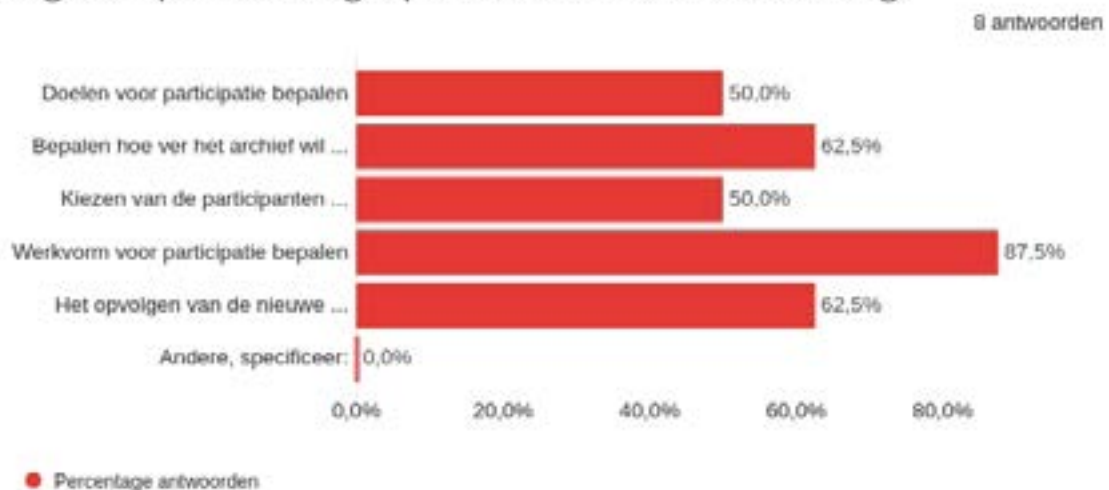
Grafiek 56: Professionele archiefwerkingen - Indien participatieve werking: ondersteuningsnood? (N = 34)

Nood aan ondersteuning bij het participatief betrekken van individuele burgers of specifieke doelgroepen bij de reguliere archiefwerking?

Grafiek 57: Professionele archiefwerkingen - Indien participatieve werking en ondersteuningsnood: bij welke aspecten participatieve werking ondersteuningsnood? (N = 8)

Bij welke specifieke aspecten van het participatief betrekken van individuele burgers of specifieke doelgroepen heeft u nood aan ondersteuning?

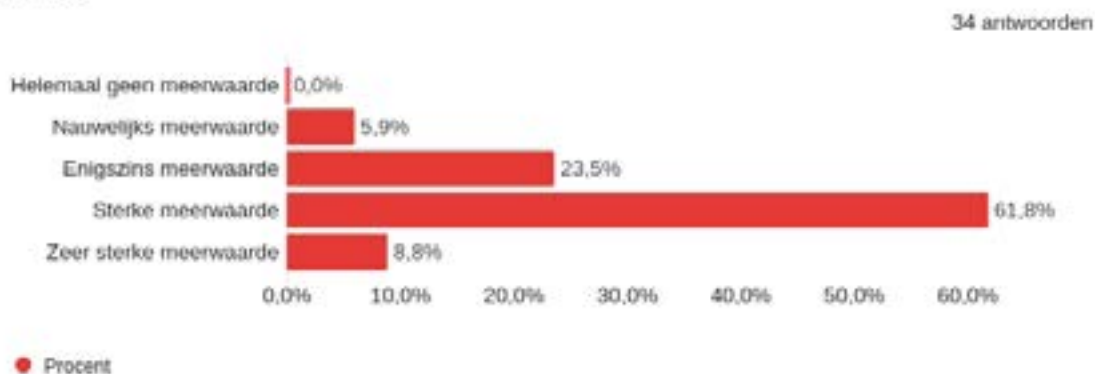

Uit de open antwoorden komen twee zaken naar voren. Enerzijds is er de vraag naar goede en inspirerende praktijkvoorbeelden. Daarnaast wordt gewezen op het tijdrovende en arbeidsintensieve karakter van participatief werken, waardoor het eerder sporadisch dan structureel wordt ingezet. Uit grafiek 58 blijkt in ieder geval dat, hoewel slechts een minderheid van de professionele archiefwerkingen al participatief werkt, zij die wel al participatief werken dit overwegend als een sterke (61,8 %, n = 21) tot zeer sterke (8,8 %, n = 3) meerwaarde beschouwen.

Grafiek 58: Professionele archiefwerkingen - Indien participatieve werking: in welke mate beschouwt archief dit als meerwaarde? (N = 34)

In welke mate beschouwt u participatief werken als een meerwaarde voor het archief?

Ook bij de niet-professionele archiefwerkingen werkt slechts een minderheid op een participatieve manier (17,6 %, n = 12; zie grafiek 59). Net zoals bij de professionele archiefwerkingen gebeurt dit vooral bij het ‘opzetten en ontwikkelen van tentoonstellingen en andere publieksactiviteiten’ (66,7 %, n = 8; zie grafiek 60) en in mindere mate in het ‘kader van verwervings-, waarderings- en/of herbestemmingstrajecten’ (50,0 %, n = 6). Een op de vier (25,0 %, n = 3) niet-professionele archieven die participatief werken geeft aan hierbij nood aan ondersteuning te hebben (grafiek 61). Al deze archieven (n = 3) willen hulp bij het ‘bepalen hoever het archief wil gaan in participatie (volgens de participatieladder)’, twee van hen kunnen ondersteuning gebruiken bij het ‘bepalen van de juiste werkvorm’ en een archief gaf aan dat het ook ondersteuning wil bij de ‘keuze van de participanten’ (zie grafiek 62). En net zoals bij de professionele archiefwerkingen geeft het overgrote deel van de niet-professionele archieven die participatief werken aan dat ze dit als een sterke (75,0 %, n = 9) tot zeer sterke meerwaarde (8,3 %, n = 1) beschouwen (grafiek 63).

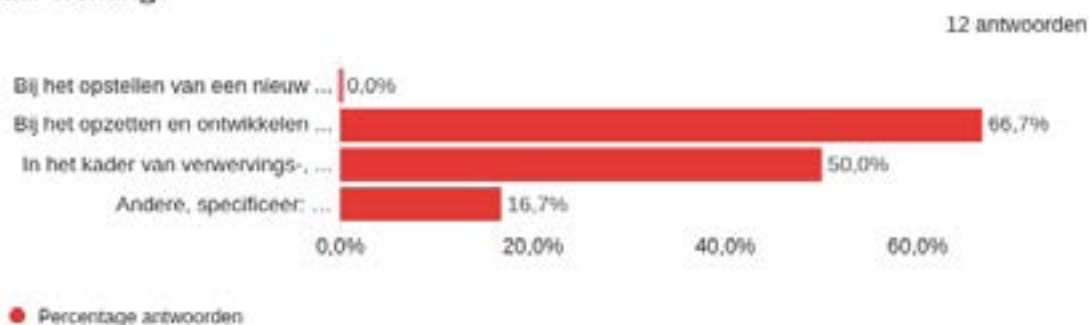
Grafiek 59: Niet-professionele archiefwerkingen - Betreft archief op participatieve manier individuele burgers of groepen? (N = 68, missing = 1))

Betreft het archief, los van de reguliere vrijwilligerswerking, op een actieve en participatieve manier individuele burgers of specifieke doelgroepen bij haar werking?

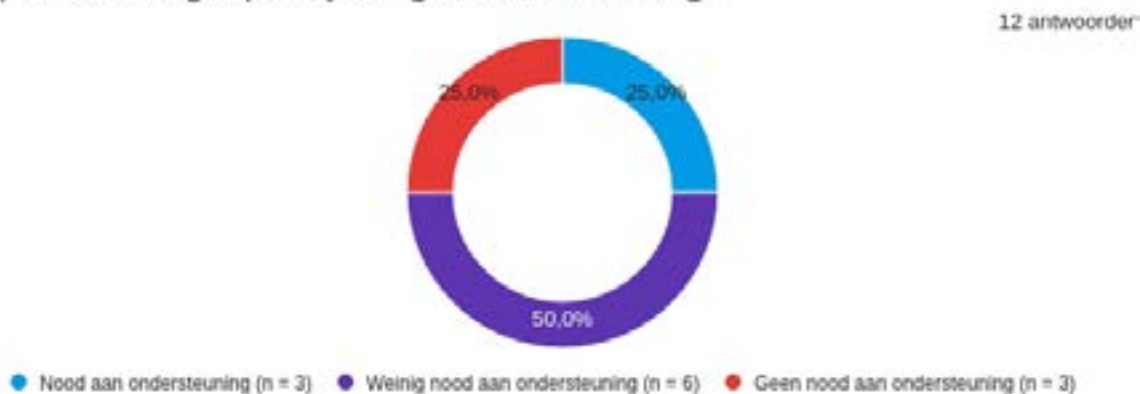
Grafiek 60: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien participatieve werking: wanneer? (N = 12)

Wanneer betreft het archief individuele burgers en/of specifieke doelgroepen bij haar werking?

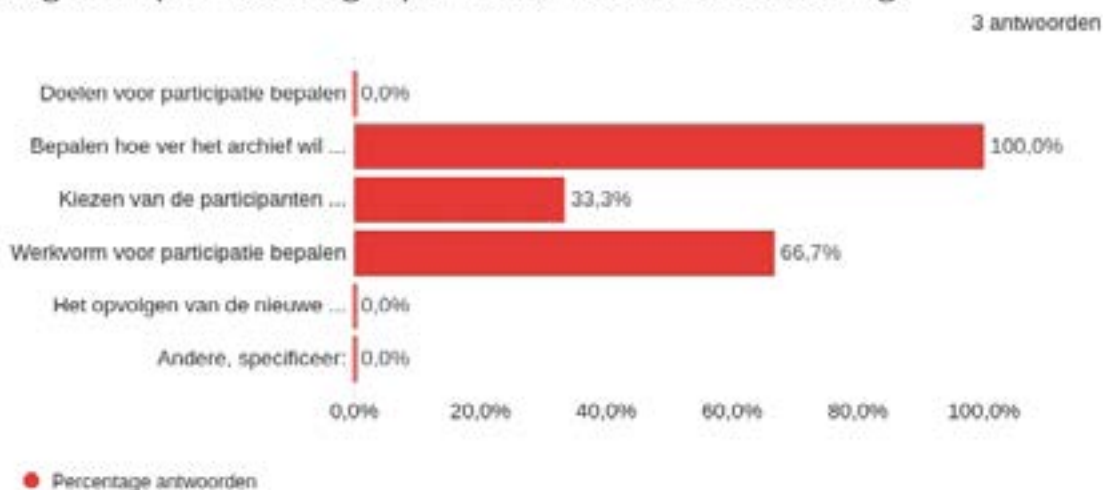
Grafiek 61: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien participatieve werking: ondersteuningsnood? (N = 12)

Nood aan ondersteuning bij het participatief betrekken van individuele burgers of specifieke doelgroepen bij de reguliere archiefwerking?

Grafiek 62: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien participatieve werking en ondersteuningsnood: bij welke aspecten participatieve werking ondersteuningsnood? (N = 3)

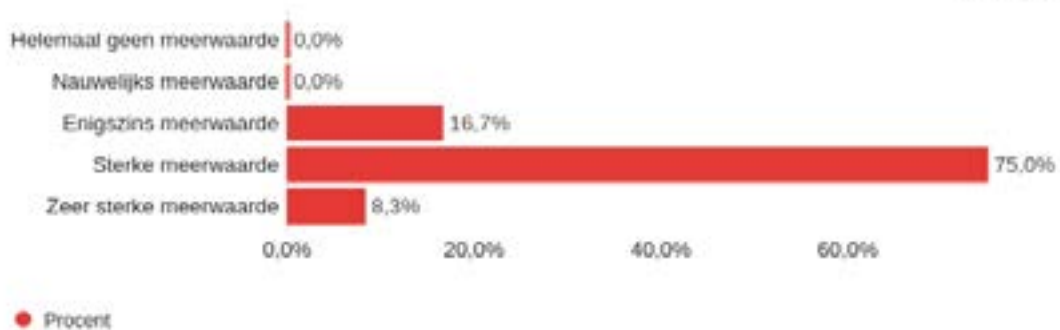
Bij welke specifieke aspecten van het participatief betrekken van individuele burgers of specifieke doelgroepen heeft u nood aan ondersteuning?

Grafiek 63: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien participatieve werking: in welke mate beschouwt archief dit als meerwaarde? (N = 12)

In welke mate beschouwt u participatief werken als een meerwaarde voor het archief?

12 antwoorden

DEEL 3: ‘DE BOVENLOKALE VERANKERING VAN HET ARCHIEF’

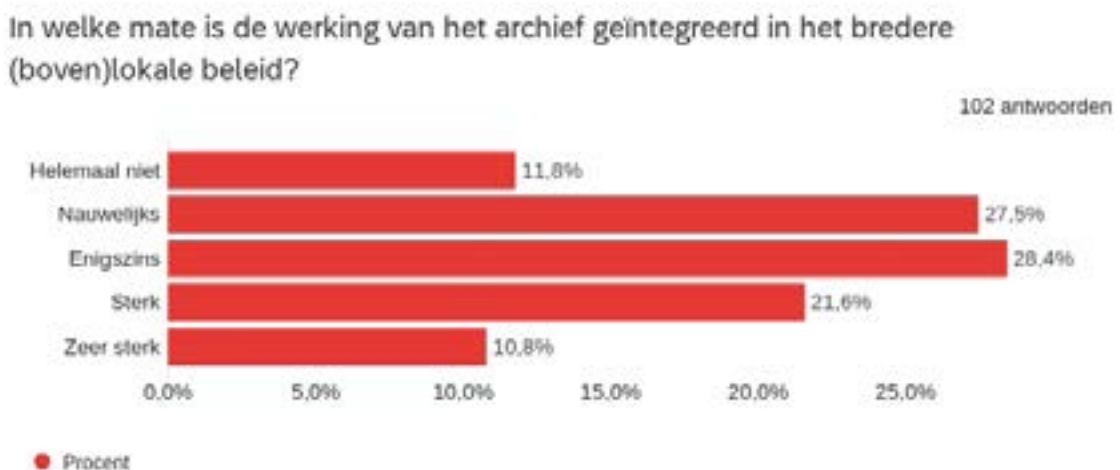
In dit onderdeel van de nodenbevraging gingen we na hoe stevig de archieven verankerd zijn in de (boven) lokale samenleving. We peilden hierbij naar de verankering op beleidsvlak en op civiel vlak, i.e. de mate waarin het archief verweven is met het (boven)lokale maatschappelijk leven. De vragen uit dit onderdeel werden enkel aan de professionele archiefwerkingen voorgelegd.

De verankering op het (boven)lokale beleidsvlak

INTEGRATIE MET HET (BOVEN)LOKALE BELEID

De mate waarin archieven geïntegreerd zijn in het (boven)lokale beleid kan sterk verschillen. Dit blijkt uit grafiek 64. Van de professionele archieven die deelnamen aan het onderzoek gaf ongeveer een derde aan dat ze ‘sterk’ (21,6 %, n = 22) tot ‘zeer sterk’ (10,8 %, n = 11) geïntegreerd zijn in het (boven)lokale beleid. Nog eens 28,4 % (n = 29) gaf aan dat ze enigszins geïntegreerd zijn in het (boven)lokale beleid; terwijl bijna vier op tien professionele archiefwerkingen (39,3 %, n = 40) aangaf ‘nauwelijks’ tot ‘helemaal niet’ geïntegreerd te zijn in het bredere (boven)lokale beleid.

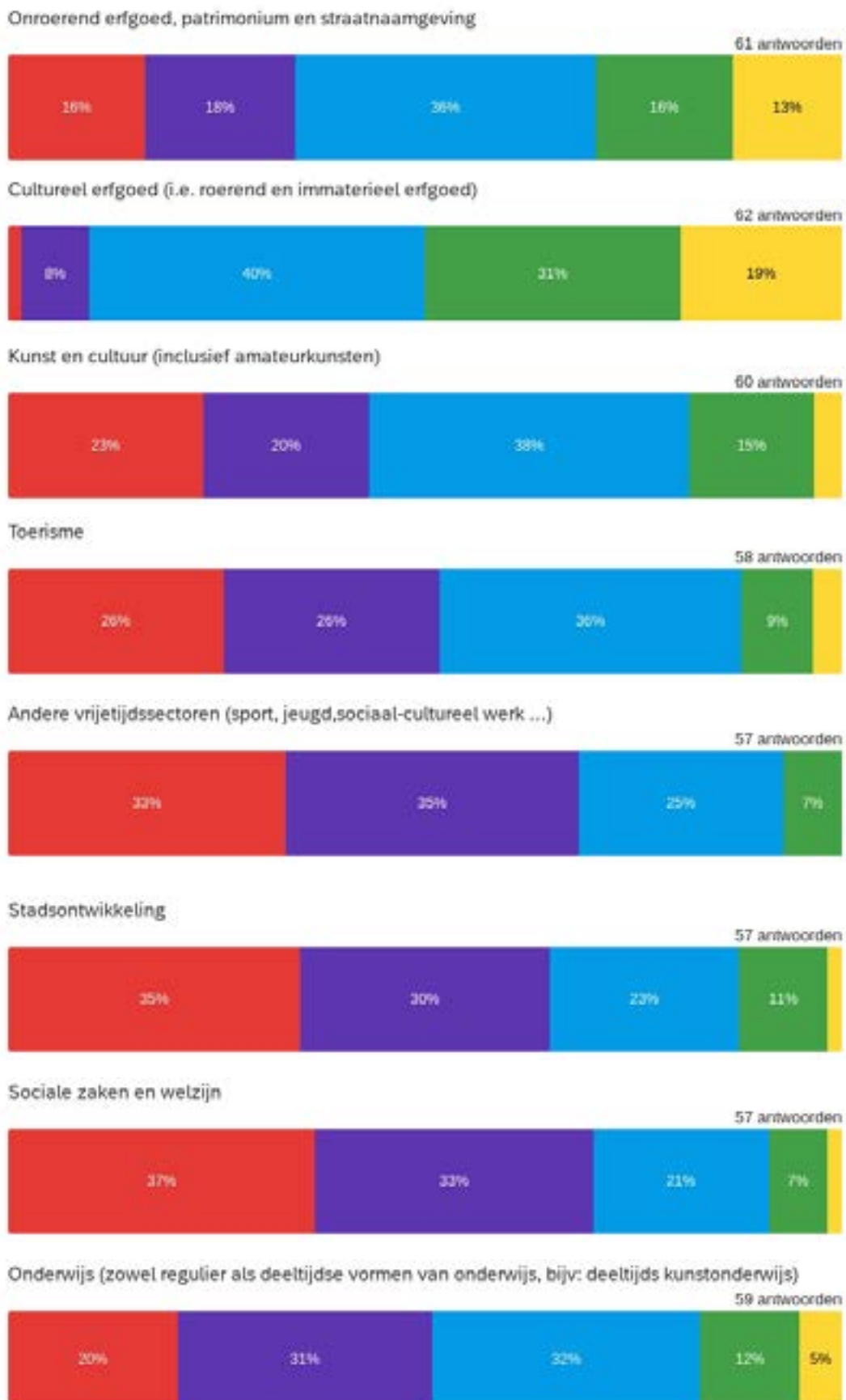
Grafiek 64: Professionele archiefwerkingen - Mate van integratie in het bredere (boven)lokale beleid (N = 102)

Wanneer we nagaan met welke beleidsdomeinen de werking van het archief het sterkst geïntegreerd is (grafiek 65), dan zien we - niet geheel onlogisch - dat dit vooral de erfgoeddomeinen zijn; waarbij vooral cultureel erfgoed eruit springt. Zo geeft bijna de helft van de professionele archieven uit het onderzoek aan dat ze ‘sterk’ (30,6 %, n = 19) tot ‘zeer sterk’ (19,4 %, n = 12) geïntegreerd zijn met het beleidsdomein ‘cultureel erfgoed’. Daarnaast zijn vier op tien (40,3 %, n = 25) van deze archieven ‘enigszins’ geïntegreerd met dit beleidsdomein; terwijl het aantal archieven dat zegt ‘nauwelijks’ tot ‘helemaal niet’ geïntegreerd te zijn met het domein cultureel erfgoed eerder beperkt is (9,7 %, n = 6). In vergelijking met het domein ‘cultureel erfgoed’ liggen de cijfers voor het beleidsdomein ‘onroerend erfgoed’ wat lager. Zo geven om en bij drie op tien professionele archiefwerkingen aan dat ze ‘sterk’ (16,4 %, n = 10) tot ‘zeer sterk’ (13,1 %, n = 8) met dit beleidsdomein geïntegreerd zijn. Iets meer dan een derde van de professionele archieven is ‘enigszins’ (36,1 %, n = 22) geïntegreerd met het domein onroerend erfgoed; terwijl een vierde (24,4 %, n = 15) aangeeft ‘nauwelijks’ tot ‘helemaal niet’ geïntegreerd te zijn met dit beleidsdomein.

Grafiek 65: Professionele archiefwerkingen - Indien 'enigszins', 'sterk' of 'zeer sterk' geïntegreerd in het bredere (boven)lokale beleid: met welke beleidsdomeinen? (N = 62)

Met welke beleidsdomeinen is de werking van uw archief geïntegreerd?

Voor wat betreft de integratie met de andere, niet-erfgoedgerelateerde beleidsdomeinen, krijgen we een ander beeld. Ongeveer de helft van de professionele archiefwerkingen is ‘enigszins’, ‘sterk’ tot ‘zeer sterk’ geïntegreerd met ‘kunst en cultuur’ en ‘toerisme’. Wat betreft de andere beleidsdomeinen die we meenamen in het onderzoek (andere vrijetijdssectoren, stadsontwikkeling, sociale zaken en welzijn) is telkens zes tot zeven op tien archieven hier ‘nauwelijks’ tot ‘helemaal niet’ mee geïntegreerd. Het beleidsdomein ‘onderwijs’ is hierbij een uitzondering. Ongeveer de helft van de professionele archieven geeft immers aan ‘enigszins’ tot ‘(zeer) sterk’ met dit beleidsdomein geïntegreerd te zijn.

Uit de antwoorden op de open vraag ‘Wat vindt u het moeilijkste aan samenwerkingen over beleidsdomeinen heen? Waar loopt u tegenaan?’ komen volgende zaken naar voren als grootste struikelblokken:

- > Een gebrek aan tijd en middelen zorgt ervoor dat samenwerkingen met andere beleidsdomeinen geen prioriteit hebben of eerder projectmatig en vrijblijvend zijn. Ook binnen andere beleidsdomeinen speelt trouwens vaak het gebrek aan tijd en middelen.
- > Er is vanuit de andere beleidsdomeinen veel te weinig kennis over het archief, de archiefwerking en wat het archief voor hen zou kunnen betekenen. De archiefinstelling wordt nog al te vaak beschouwd als een ‘passieve actor’ die archieven bewaart in plaats van als een actieve, ondersteunende partner. Verschillende beleidsdomeinen hebben bovendien een andere logica, bedrijfscultuur of finaliteit, wat samenwerking bemoeilijkt.
- > Vanuit lokale overheden is er veel te weinig aandacht en belangstelling voor het archief en de archiefwerking. Op heel wat plaatsen ligt de focus trouwens meer en meer op de administratief-ondersteunende functie van het archief; waardoor zijn culturele functie uit het oog verloren wordt of simpelweg niet erkend wordt.

STRATEGISCH MEERJARENPLAN

Het strategisch meerjarenplan is een essentieel beleidsdocument op lokaal vlak. Daarom is het belangrijk om als archief betrokken te zijn bij de opmaak ervan of om er op zijn minst in vermeld te worden; liefst nog bij een of meerdere prioritaire doelstellingen. Uit grafiek 66 blijkt in elk geval dat ruim zes op tien professionele archieven ‘helemaal niet’ (40,0 %, n = 40) of ‘nauwelijks’ (22,0 %, n = 22) bij de opmaak en regelmatige bijsturing van het strategisch meerjarenplan van hun stad of gemeente betrokken werden of worden. 24,0 % (n = 24) werd/wordt hier enigszins bij betrokken; terwijl slechts 14,0 % (n = 14) hier ‘sterk’ tot ‘zeer sterk’ bij betrokken werd/wordt.

Grafiek 66: Professionele archiefwerkingen - Mate van betrokkenheid bij opmaak en regelmatige bijsturing van meerjarenplan van stad of gemeente (N = 100, missing = 2)

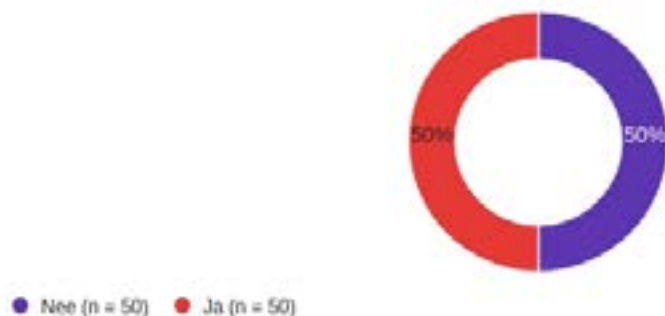
Hoewel de meerderheid van de professionele archieven die deelnamen aan de nodenbevraging weinig tot niet betrokken werd bij de opmaak en bijsturing van het meerjarenplan, geeft de helft van hen (50,0 %, n = 50) aan dat het archief deel uitmaakt van het strategisch meerjarenplan van de stad of gemeente waar de collecties zich bevinden (grafiek 67). Van die groep geeft opnieuw de helft (52,0 %, n = 26) aan dat de

collecties vermeld worden bij een of meerdere prioritaire doelstellingen (grafiek 68). Uit de open vragen blijkt dat die vermeldingen erg divers zijn. Soms wordt expliciet en heel specifiek verwezen naar het archief en de collecties, soms eerder impliciet of in de context van een bredere doelstelling.

Grafiek 67: Professionele archiefwerkingen - Maakt archief deel uit van meerjarenplan van stad of gemeente waar archief zich bevindt? (N = 100, missing = 2)

Maakt het archief deel uit van het strategisch meerjarenplan van de stad of gemeente waar de collecties zich bevinden?

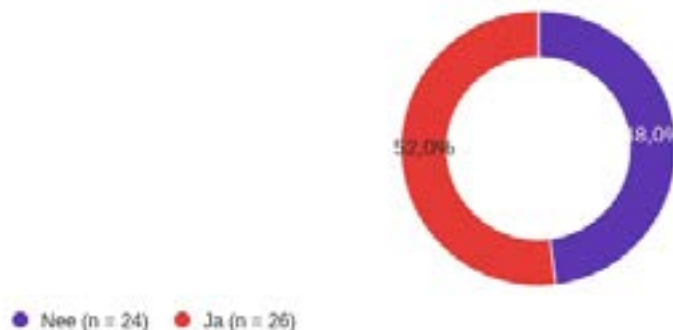
100 antwoorden

Grafiek 68: Professionele archiefwerkingen - Indien archief deel uitmaakt van meerjarenplan: worden collecties vermeld bij prioritaire doelstelling(en)? (N = 50)

Worden de collecties vermeld bij een of meerdere prioritaire doelstellingen?

50 antwoorden

Een meerderheid van de archieven die vermeld worden in het meerjarenplan geeft aan dat deze vermelding de aandacht voor en de werking van het archief versterkt (grafiek 69). Zo geeft ruim een derde (30,6 %, n = 15) van deze archieven aan dat dit de aandacht voor en de werking van hun archief 'sterk' tot 'zeer sterk' versterkt. En nog eens een derde (32,7 %, n = 16) zegt dat dit de aandacht voor en werking van hun archief 'enigszins' versterkt. Tegelijkertijd geeft toch nog iets meer dan een op de drie archieven aan dat deze vermelding voor hun archief 'nauwelijks' tot 'geen' extra aandacht opleverde en/of de werking niet versterkte. Het beeld is dus eerder gemengd. Vermelding in het meerjarenplan leidt niet sowieso tot meer aandacht voor en een versterkte werking van het archief.

Grafiek 69: Professionele archiefwerkingen - Indien archief deel uitmaakt van meerjarenplan: mate waarin vermelding aandacht voor archief en werking ervan versterkt (N = 49, missing = 1)

DE ERFGOEDCELLEN EN INTERGEMEENTELIJKE ONROERENDERFGOEDDIENSTEN

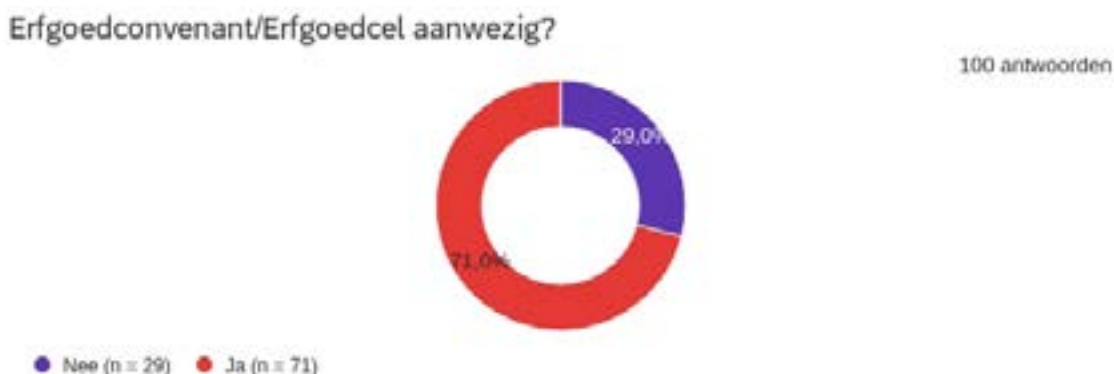
Erfgoedcellen en IOED's kunnen voor archieven een natuurlijke partner zijn. Beide bekommeren zich namelijk om het lokale erfgoed. Om na te gaan of dit het geval is, peilden we hier expliciet naar in de nodenbevraging. Allereerst vroegen we of er een erfgoedconvenant/erfgoedcel respectievelijk een IOED aanwezig is op het grondgebied van het archief. Indien dit het geval was, stelden we enkele extra vragen over de mate waarin archief en erfgoedconvenant/erfgoedcel respectievelijk IOED op elkaar ingespeeld zijn.

Erfgoedconvenant/Erfgoedcel

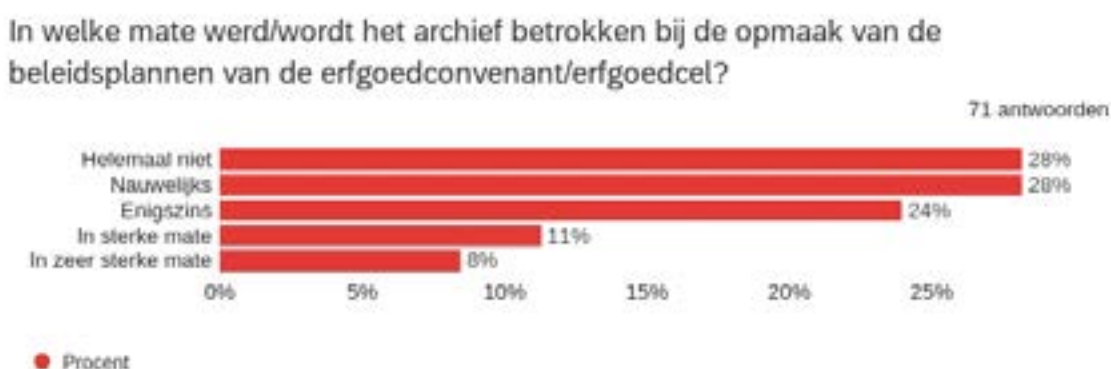
Ruim zeven op tien (71,0 %, n = 71) professionele archieven gaf in de nodenbevraging aan dat er bij hen een erfgoedconvenant/erfgoedcel¹⁵ aanwezig is (grafiek 70). Dat de aanwezigheid van een erfgoedcel niet noodzakelijk leidt tot een hechte en vlotte samenwerking blijkt uit de meer verdiepende vragen (grafieken 71 tot 72). Zo geeft slechts een op de vijf archieven (19,0 %, n = 14) die in een gebied liggen met een erfgoedcelwerking aan dat ze 'in (zeer) sterke mate' betrokken werden/worden bij de opmaak van de beleidsplannen van de erfgoedcel. Een vierde van deze archieven (24,0 %, n = 17) werd/wordt hierbij 'enigszins' betrokken; maar bijna zes op tien archieven (56,0 %, n = 40) wordt 'nauwelijks' tot 'helemaal niet' betrokken bij de opmaak van het beleidsplan van de plaatselijke erfgoedcel. Eenzelfde antwoordpatroon zien we bij de vraag naar de mate waarin de archiefwerking geïntegreerd is in het beleid van de erfgoedcel.

¹⁵ In het vervolg van de tekst spreken we enkel over erfgoedcel(len) om zowel de erfgoedconvenanten als de erfgoedcellen aan te duiden.

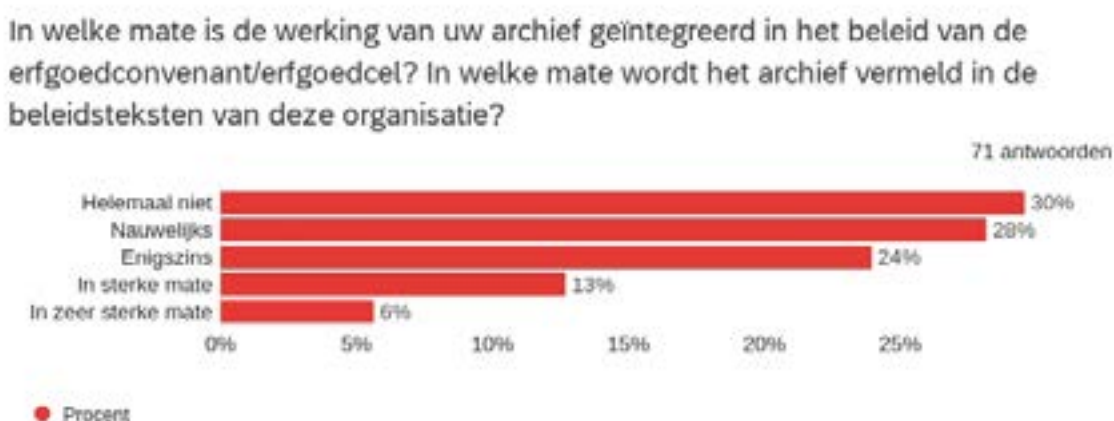
Grafiek 70: Professionele archiefwerkingen - erfgoedconvenant/erfgoedcel aanwezig? (N = 100, missing = 2)

Grafiek 71: Professionele archiefwerkingen - Indien erfgoedconvenant/erfgoedcel aanwezig: archief betrokken bij opmaak beleidsplan? (N = 71)

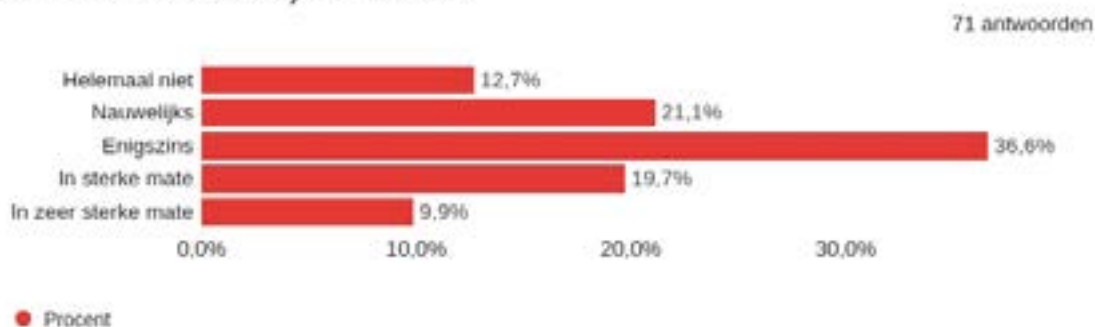
Grafiek 72: Professionele archiefwerkingen - Indien erfgoedconvenant/erfgoedcel aanwezig: in welke mate werking archief geïntegreerd in beleid erfgoedconvenant/erfgoedcel? (N = 71)

Hoewel er op beleidsmatig vlak (relatief) weinig interactie en integratie is tussen archieven en erfgoedcellen, werken bijna drie op tien archieven (29,6 %, n = 21) ‘in (zeer) sterke mate’ samen met de lokale erfgoedcel (grafiek 73). En meer dan een derde (36,6 %, n = 26) werkt ‘enigszins’ samen. Toch zien we ook hier weer dat opnieuw een derde van de archieven (33,8 %, n = 24) aangeeft dat ze ‘nauwelijks’ tot ‘niet’ samenwerken met de erfgoedcel. Hier is dus zeker nog ruimte tot verbetering.

Grafiek 73: Professionele archiefwerkingen - Indien erfgoedconvenant/erfgoedcel aanwezig: mate van samenwerking (N = 71)

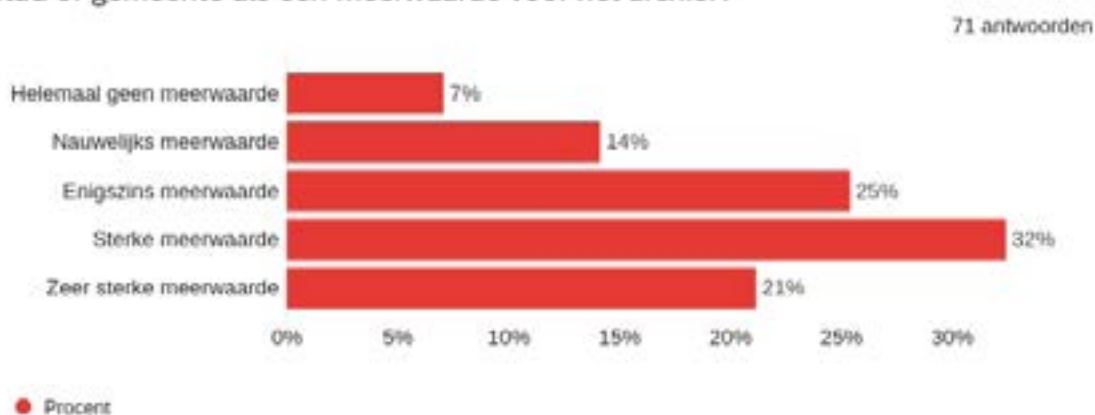
In welke mate werken jullie samen?

Positief is alvast dat meer dan de helft (53,0 %, n = 38) van de archieven die in het werkingsgebied van een erfgoedcel liggen, aangeeft dat de aanwezigheid hiervan in hun stad of gemeente een ‘sterke’ tot ‘zeer sterke meerwaarde’ heeft voor het archief (grafiek 74). Nog eens een vierde van deze archieven (25,0 %, n = 18) antwoordde hier ‘enigszins’ op. Terwijl slechts een op vijf (21,0 %, n = 15) vindt dat de aanwezigheid van een erfgoedcel ‘nauwelijks’ of ‘helemaal geen meerwaarde’ biedt voor het archief. En de meerderheid (68,6 %, n = 48) van deze archieven vindt dat de aanwezigheid ervan ‘nauwelijks’ of ‘geen’ werklastverhoging met zich meebrengt (grafiek 75).

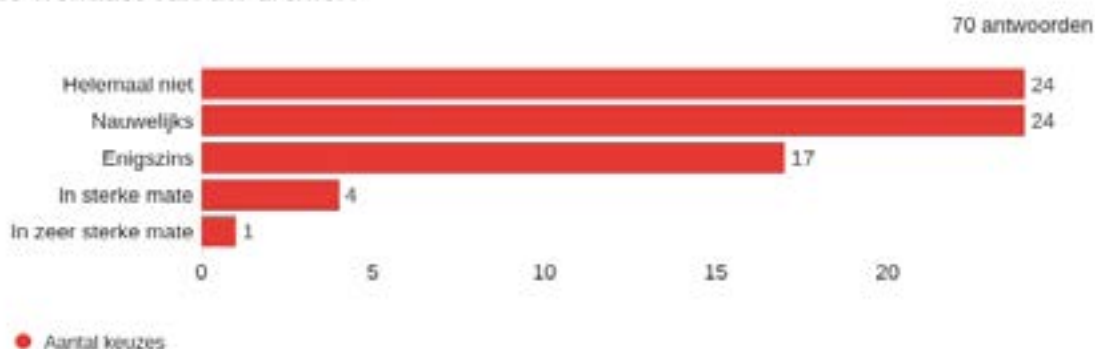
Grafiek 74: Professionele archiefwerkingen - Indien erfgoedconvenant/erfgoedcel aanwezig: meerwaarde voor archiefwerking (N = 71)

In welke mate beschouwt u de aanwezigheid van een erfgoedcel/convenant in uw stad of gemeente als een meerwaarde voor het archief?

Grafiek 75: Professionele archiefwerkingen - Indien erfgoedconvenant/erfgoedcel aanwezig: werklastverhoging? (N = 71)

In welke mate verhoogt de aanwezigheid van een erfgoedcel/erfgoedconvenant de werklast van uw archief?

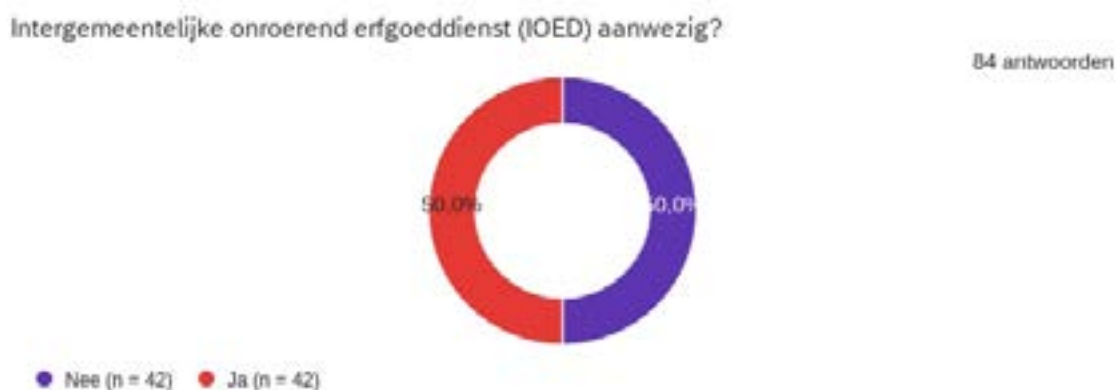

Uit de open vraag komt een gemengd beeld naar voren. Heel wat archieven zijn (zeer) tevreden over de samenwerking. Hier en daar wordt gezegd dat er weinig tot geen samenwerking is. Soms omdat de focus van het archief op de bestuurlijk-administratieve werking ligt. Soms omdat de erfgoedcelwerking op een laag pitje staat/ stond of nog maar net opgestart is. En als er al samenwerking is, is dat vaak voor specifieke zaken (bijvoorbeeld: de beeldbank waarop gedigitaliseerde foto's, prentkaarten, kaarten en/of plannen geplaatst worden). Niet voor alle professionele archieven (bijvoorbeeld archieven met een landelijke werking) zijn de erfgoedconvenanten/erfgoedcellen trouwens de meest geëigende partner om structureel mee samen te werken.

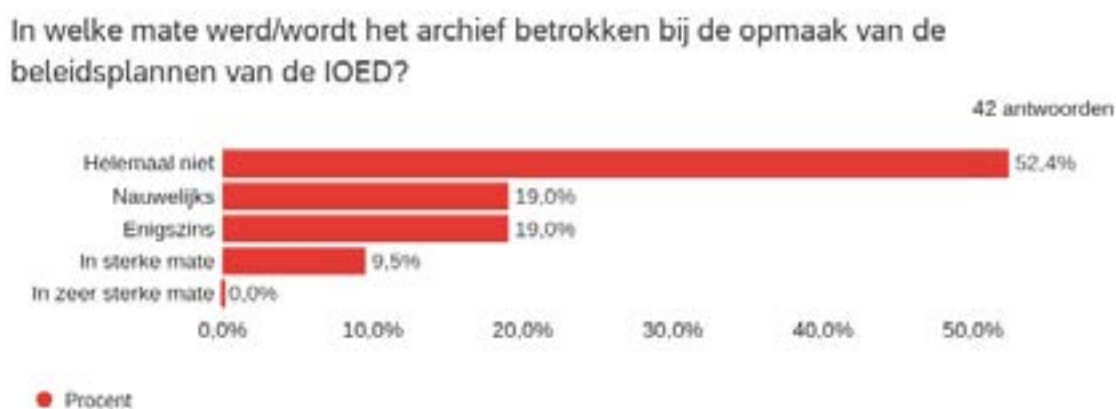
Intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst (IOED)

Daar waar zeven op tien archieven aangaven dat er een erfgoedcel aanwezig is in hun stad of gemeente, ligt dit voor de IOED's een stuk lager. Slechts de helft (50,0 %, n = 42) van de professionele archieven die deze vraag invulden (N = 84, missing = 17) zegt dat er een IOED is in hun stad of gemeente (grafiek 76). En daar waar de meerderheid van de professionele archieven aangaf dat ze beleidsmatig weinig betrokken werden/worden bij de lokale erfgoedcel, zien we dat dit bij de IOED's nog minder het geval is. Meer dan de helft van hen (52,4 %, n = 22) is 'helemaal niet' betrokken bij de opmaak van het beleidsplan van de lokale IOED (grafiek 77). En bijna acht op tien archieven (78,6%, n = 33) geven aan dat hun werking 'nauwelijks' tot 'helemaal niet' geïntegreerd is in het beleid van de IOED (grafiek 78).

Grafiek 76: Professionele archiefwerkingen - IOED aanwezig? (N = 84, missing = 18)

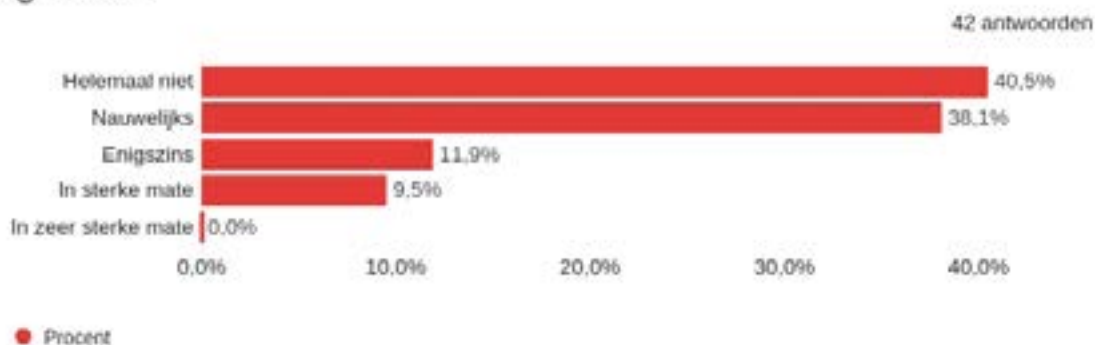

Grafiek 77: Professionele archiefwerkingen - Indien IOED aanwezig: archief betrokken bij opmaak beleidsplan? (N = 42)

Grafiek 78: Professionele archiefwerkingen - Indien IOED aanwezig: in welke mate werking archief geïntegreerd in beleid IOED? (N = 42)

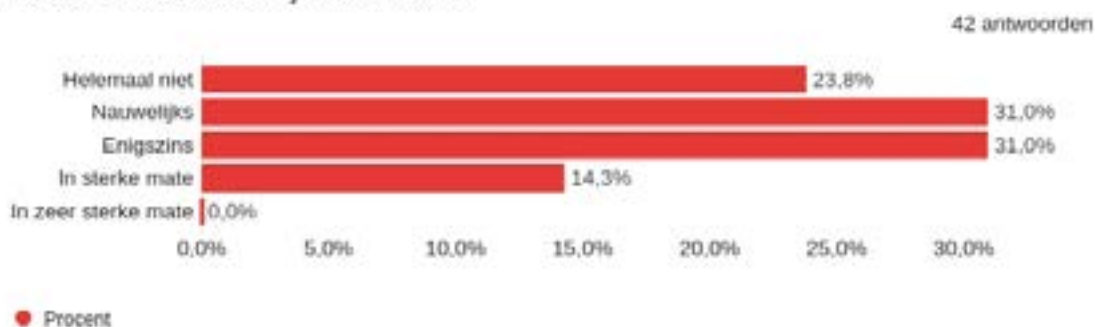
In welke mate is de werking van uw archief geïntegreerd in het beleid van de IOED? In welke mate wordt het archief vermeld in de beleidsteksten van deze organisatie?

Het hoeft dan ook niet te verbazen dat er in verhouding veel meer archieven (54,8 %, n = 23) aangeven dat ze 'niet' tot 'nauwelijks' samenwerken met de lokale IOED (grafiek 79). En ook het percentage archieven dat aangeeft dat de aanwezigheid van een IOED een 'sterke' tot 'zeer sterke meerwaarde' is voor het archief (39 %, n = 16) ligt lager dan bij de erfgoedcellen (grafiek 80). Ongeveer eenzelfde percentage archieven (26,8 %, n = 11) ziet 'enigszins' een meerwaarde en een grotere groep ziet in de aanwezigheid van een IOED 'nauwelijks' tot 'geen meerwaarde' voor het archief. Een onroerend-erfgoedwerking staat dan ook wat verder af van een archiefwerking dan een cultureel-erfgoedwerking. Net zoals bij de erfgoedcellen betekent de aanwezigheid ervan in de stad of gemeente nauwelijks een extra werklast voor de betrokken archieven (grafiek 81).

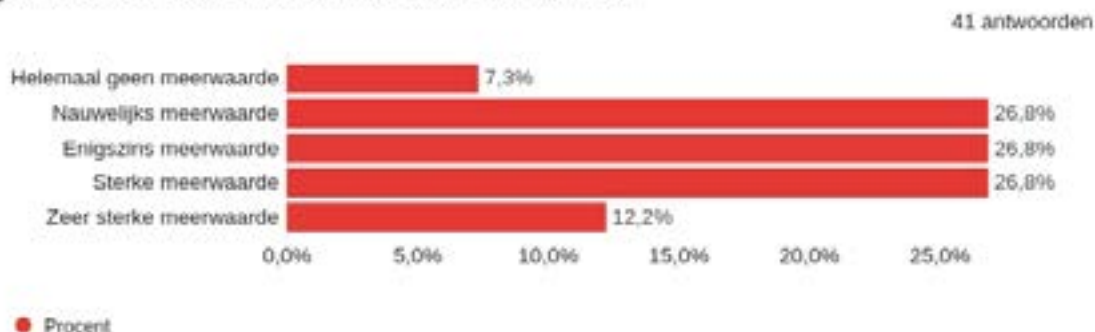
Grafiek 79: Professionele archiefwerkingen - Indien IOED aanwezig: mate van samenwerking (N = 42)

In welke mate werken jullie samen?

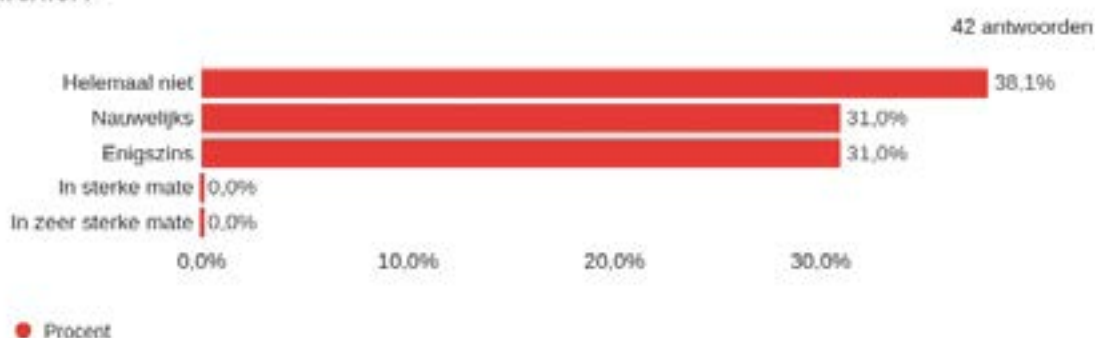
Grafiek 80: Professionele archiefwerkingen - Indien IOED aanwezig: meerwaarde voor archiefwerking (N = 41, missing = 1)

In welke mate beschouwt u de aanwezigheid van een IOED in uw stad of gemeente als een meerwaarde voor het archief?

Grafiek 81: Professionele archiefwerkingen - Indien IOED aanwezig: werklastverhoging? (N = 42)

In welke mate verhoogt de aanwezigheid van een IOED de werklast van uw archief?

Uit de antwoorden op de open vraag om de samenwerking wat meer toe te lichten blijkt inderdaad dat de werking van de meeste archieven wat verder af staat van deze van de IOED dan van de erfgoedcel, ook al zijn er zeker raakvlakken qua werking. Als er al sprake van samenwerking is, dan wordt er gewezen op het feit dat de IOED gebruikmaakt van plannen en (historische) bouwdoSSIERS die zich in het archief bevinden. Meer structureel gaat de samenwerking vaak niet. Ook al omdat niet alle archieven even goed op de hoogte zijn van de IOED-werking en/of omdat sommige IOED's relatief nieuw zijn en hun werking zelf nog moeten vormgeven.

Het archief en het (boven)lokale maatschappelijk weefsel

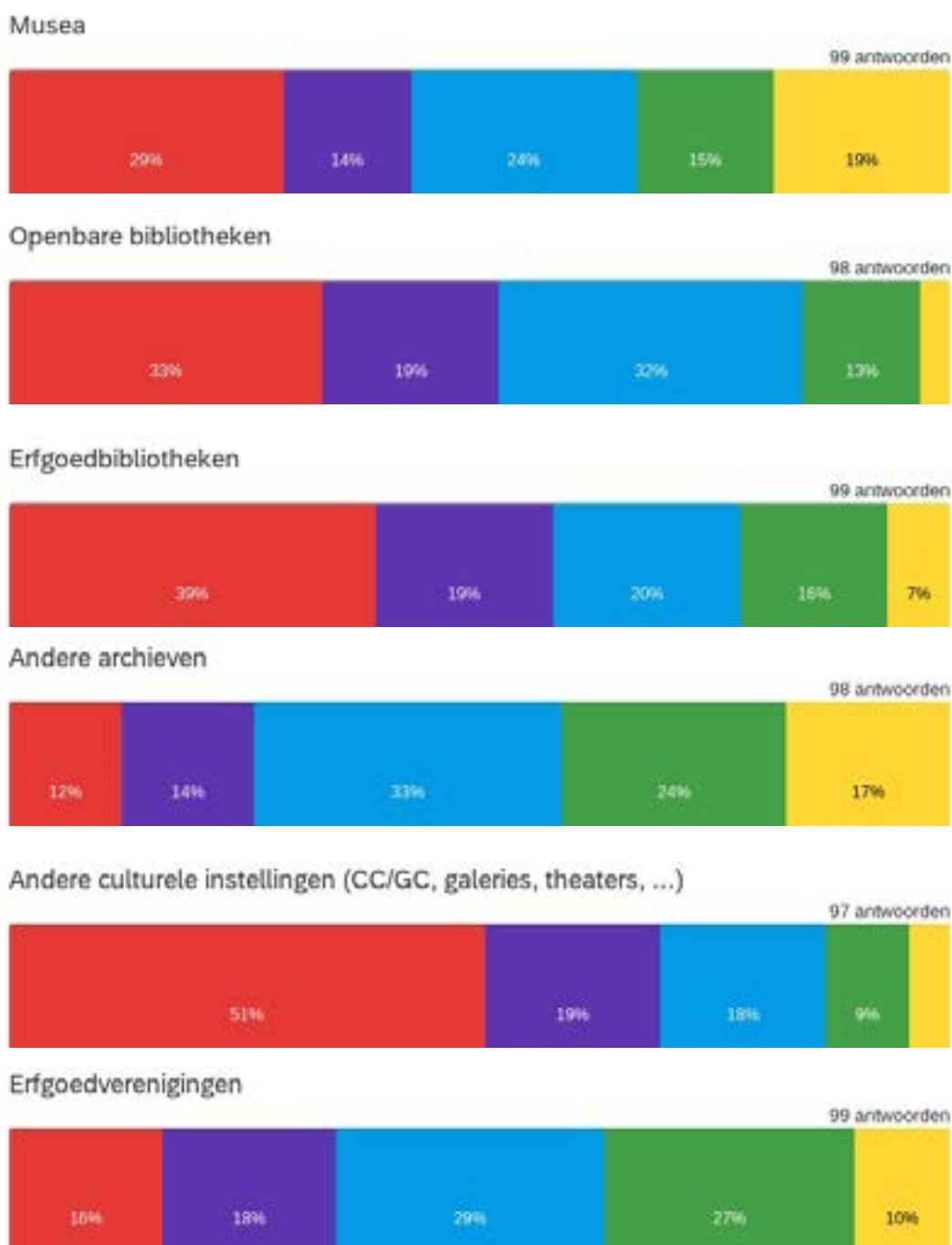
Naast de inbedding in het bredere lokale beleid zijn we ook geïnteresseerd in welke mate professionele archiefwerkingen ingebed zijn in het (boven)lokale maatschappelijke weefsel. Daarom vroegen we hen in welke mate ze op (boven)lokaal vlak samenwerken met actoren als musea, openbare bibliotheken, erfgoedbibliotheken, andere archieven, andere culturele instellingen, erfgoedverenigingen, andere verenigingen, scholen, welzijnsorganisaties en bedrijven.

Bij het bekijken van grafiek 82, waarin we per actor aangeven in welke mate de professionele archiefwerkingen uit ons onderzoek ermee samenwerken, stellen we allereerst vast dat de andere erfgoedactoren op het (boven)lokale vlak de meest natuurlijke samenwerkingspartners zijn. Drie tot vier op tien archieven werken 'in sterke' tot 'in zeer sterke mate' samen met musea (34,0 %, n = 32), andere archieven (41,0 %, n = 38) en erfgoedverenigingen (37,0 %, n = 36). Daarnaast werkt een aanzienlijk deel 'enigszins' samen

met deze actoren, waardoor slechts een minderheid van de bevroegde professionele archieven aangeeft dat ze 'nauwelijks' tot 'helemaal niet' met de andere erfgoedactoren op lokaal vlak samenwerken. Enkel met erfgoedbibliotheken wordt wat minder sterk samengewerkt (23,0 %, n = 20).

Bij de niet-erfgoedgerelateerde actoren zien we een enigszins ander beeld. Daar waar er nog in zekere mate samengewerkt wordt met openbare bibliotheken en scholen, werkt de overgrote meerderheid van de bevroegde archiefinstellingen 'nauwelijks' tot 'helemaal niet' samen met actoren zoals andere cultuurinstellingen (CC's/GC's, galeries, theaters ...), andere verenigingen (socioculturele, sport, amateurkunsten ...), welzijnsorganisaties of bedrijven. Nochtans zit er in dergelijke samenwerkingen veel potentieel en zouden archieven er hun maatschappelijk draagvlak mee kunnen vergroten.

Grafiek 82: Professionele archiefwerkingen - In welke mate werkt de archiefdienst samen met actoren op (boven)lokaal vlak? (N = 97 - 99, missing = 3 - 5)

Andere verenigingen (socio-culturele, sport, amateurkunsten, ...)

Scholen

Welzijnsorganisaties (ziekenhuizen, woonzorgcentra, wijkcentra, ...)

Bedrijven

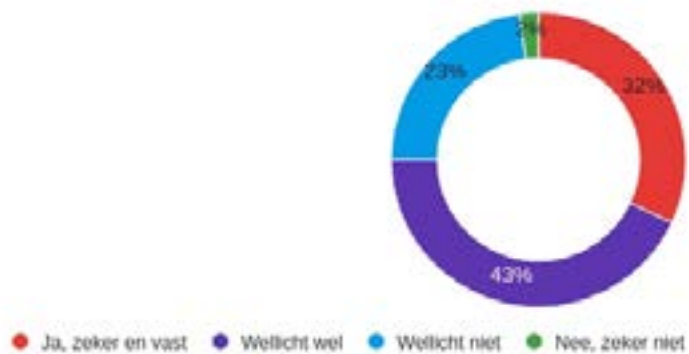
Via een open vraag polsten we naar mogelijke drempels en struikelstenen die samenwerking bemoeilijken of tegengaan. De antwoorden liggen in de lijn van deze die de archieven gaven op de vraag naar samenwerking tussen beleidsdomeinen: andere logica's en doelstellingen, geen of te weinig kennis van elkaar, focus ligt op bestuurlijk-administratieve functie van het archief, samenwerking wordt niet ondersteund en/of aangemoedigd ook al zijn samenwerkingsprojecten vaak fijn om te doen, samenwerkingen zijn vaak projectmatig en niet structureel ... Maar bovenal wordt aangegeven dat er gewoonweg te weinig tijd (en dus personeel) is om samenwerkingen aan te gaan (hoe graag men dat ook zou willen). De focus ligt dus vaak noodgedwongen op de basiswerking van het archief. Voor het verbreden van de werking is er geen tijd en zijn er vaak ook geen middelen.

Veel professionele archiefwerkingen zouden graag (meer) samenwerken met andere actoren. Grafiek 83 leert ons dat een derde van de bevraagde archieven (32,0 %, n = 32) 'zeker en vast' van plan is om in de toekomst (nog) meer werk te maken van hun (boven)lokale verankering door structureel samen te werken met andere beleidsdomeinen en/of lokale partners. Nog eens vier op tien archieven (43,0 %, n = 43) zullen dit 'wellicht wel' doen. Slechts een minderheid (2,0 %, n = 2) zal dit 'zeker niet' doen. Indien het even kan en lukt kunnen we in de toekomst dus veel meer samenwerking tussen archieven en andere beleidsdomeinen en/of lokale partners verwachten. Dat belooft!

Grafiek 83: Professionele archiefwerkingen - Wil tot samenwerking met actoren op (boven)lokaal vlak? (N = 100, missing = 2)

Is het archief van plan om in de toekomst (nog) meer werk te maken van haar (boven)lokale verankering door structureel samen te werken met andere beleidsdomeinen en/of lokale partners?

100 antwoorden

DEEL 4: 'TOOLBOXEN, KWALITEITSLABEL EN ONDERSTEUNING'

In het vierde onderdeel van de nodenbevraging gingen we dieper in op het gebruik van bestaande toolboxes en de aanvraagprocedure voor het kwaliteitslabel voor culturele archiefinstellingen. Daarnaast peilden we naar de ondersteuning die archieven wensen zodat maximaal aan hun noden kan tegemoetgekomen worden.

4.1 Toolboxes

Aan de archieven werd gevraagd van welke toolboxes ze momenteel gebruikmaken: de Erfgoedwijzer van FARO, CEST, TRACKS, de handleiding archief van Archiefpunt, de handleidingen van Politeia, het kennisportaal van de VVSG en het kennisportaal van Informatie Vlaanderen. Daarnaast kregen ze via de optie 'andere' de mogelijkheid om zelf andere toolboxes toe te voegen.

Uit grafiek 84 leiden we af dat de meest gebruikte toolboxes de handleidingen van Politeia (56,7 %, n = 51) zijn, het kennisportaal van Informatie Vlaanderen (53,3 %, n = 48), de Erfgoedwijzer van FARO (51,1 %, n = 46) en in iets mindere mate de Cultureelerfgoedstandaardentoolbox (CEST) (41,1 %, n = 37). TRACKS, de handleiding archief van Archiefpunt en het kennisportaal van de VVSG werden minder aangeduid. Andere toolboxes die genoemd werden zijn KIA, edavid, publicaties en teksten van het Rijksarchief, de VVBAD, ArchiefWiki ...

Grafiek 84: Professionele archiefwerkingen - Gebruikte toolboxes (N = 90, missing = 12)

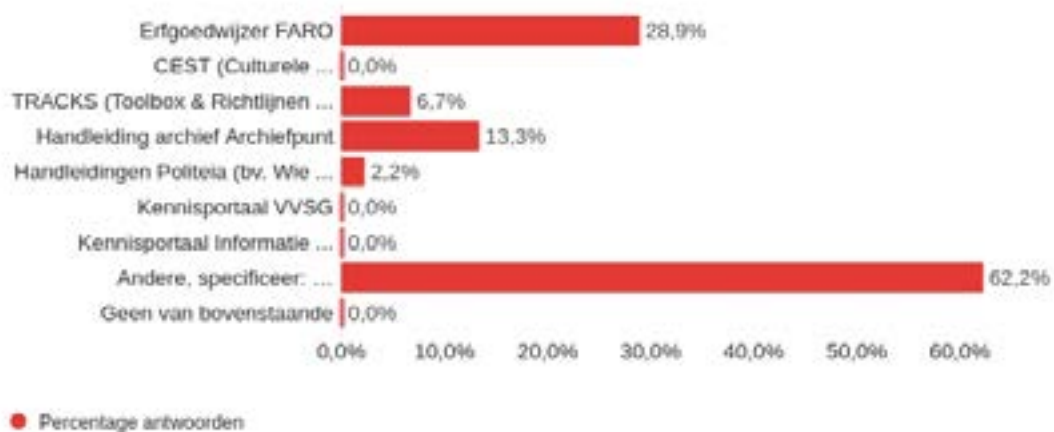

De niet-professionele archiefwerkingen maken veel minder gebruik van het bestaande aanbod aan toolboxes. Uit grafiek 85 blijkt dat de Erfgoedwijzer van FARO het meest gebruikt werd (28,9 %, n = 13). De *Handleiding archief* van Archiefpunt werd veel minder aangeduid (13,3 %, n = 6) en TRACKS of de handleidingen van Politeia nog minder (6,7 %, n = 3 respectievelijk 2,2%, n = 1). Uit de open antwoorden bij de 'andere'-optie blijkt dat de meeste archieven die hier iets invulden (62,2 %, n = 28) aangaven dat ze überhaupt geen toolboxes gebruiken.

Grafiek 85: Niet-professionele archiefwerkingen - Gebruikte toolboxes (N = 45 missing = 14)

Van welke toolboxes maakt u momenteel gebruik?

45 antwoorden

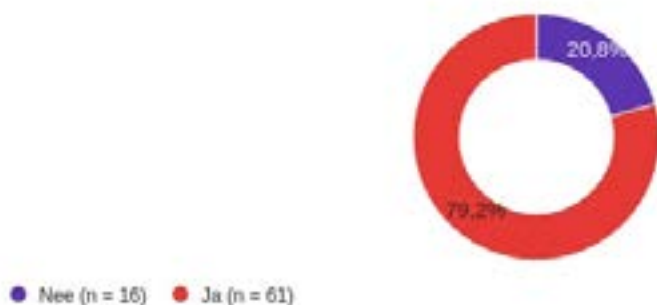
4.2 Kwaliteitslabel

Vijftien professionele archiefwerkingen die niet behoren tot het federale niveau gaven aan dat ze over een kwaliteitslabel als culturele archiefinstelling beschikken. Aan de andere professionele archieven die niet behoren tot het federale niveau vroegen we allereerst of ze op de hoogte zijn van het bestaan van het 'kwaliteitslabel voor culturele archiefinstellingen' dat op Vlaams niveau wordt uitgereikt. Uit grafiek 86 leiden we af dat de meerderheid (79,2 %, n = 61) dit kwaliteitslabel kent.

Grafiek 86: Professionele archiefwerkingen - Kennis van kwaliteitslabel (N = 90, missing = 12)

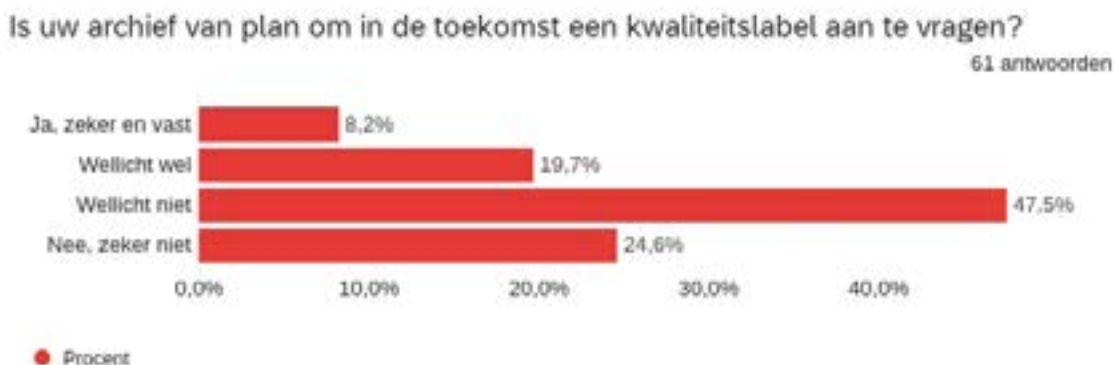
Bent u op de hoogte van het bestaan van het 'kwaliteitslabel voor culturele archiefinstellingen' dat op Vlaams niveau wordt uitgereikt?

77 antwoorden

Vervolgens werd aan de archieven die positief antwoordden gevraagd of ze van plan zijn om in de toekomst ook een kwaliteitslabel aan te vragen (grafiek 87). De meerderheid van deze archieven geeft aan dat ze dit 'wellicht niet' (47,5 %, n = 29) of 'zeker niet' (24,0 %, n = 15) zullen doen. Een vijfde van de archieven (19,7%, n = 12) zal wellicht wel een kwaliteitslabel aanvragen, terwijl slechts 8,2 % (n = 5) aan geeft dit zeker te zullen doen. Heel veel aantrek heeft het kwaliteitslabel dus niet.

Grafiek 87: Professionele archiefwerkingen - Indien kennis van kwaliteitslabel: plannen om kwaliteitslabel aan te vragen? (N = 61)

Om beter zicht te krijgen op de redenen waarom een archief (waarschijnlijk) wel of niet voor een kwaliteitslabel kiest, bevroegen we dit via een open vraag. Archieven die (waarschijnlijk) wel van plan zijn om een kwaliteitslabel aan te vragen zien dit eerst en vooral als een erkenning van de professionele kwaliteit die ze dag na dag nastreven en willen blijven garanderen. Daarnaast geven sommigen de hefboomfunctie aan van het hebben van het kwaliteitslabel: je krijgt als archief toegang tot specifieke professionele netwerken en eventueel ook bijkomende financiële ondersteuning. In ieder geval geeft een meerderheid van deze archieven (70,6 %, n = 12) ook aan dat ze nood aan ondersteuning zullen hebben bij het aanvragen van het kwaliteitslabel (grafiek 88). Het betreft hier zowel inzicht verschaffen in de aanvraagprocedure als het effectief begeleiden in het aanvraagproces.

Grafiek 88: Professionele archiefwerkingen - Indien kennis van kwaliteitslabel en plannen om kwaliteitslabel aan te vragen: nood aan ondersteuning? (N = 17)

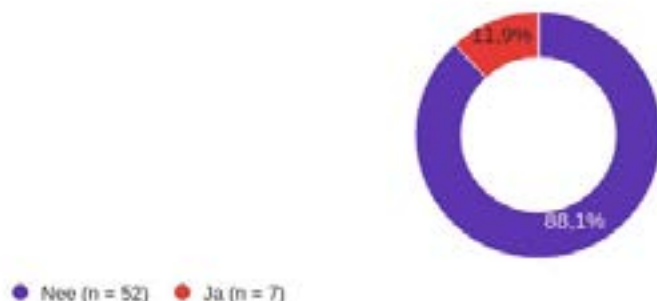
Bij de archieven die aangeven dat ze (wellicht) geen kwaliteitslabel zullen aanvragen klinkt vooral de vraag naar de meerwaarde, het feit dat het een arbeidsintensief proces is, men er (nog) niet klaar voor is, het niet haalbaar is ... Ook geven meerdere archieven aan dat de focus bij hen ligt op de bestuurlijk-administratieve werking en niet op de cultureel-erfgoedwerking van het archief, waardoor zij of hun bestuur geen interesse hebben in het kwaliteitslabel.

Zoals te verwachten viel is de grote meerderheid (88,1 %, n = 52) van de niet-professionele archiefwerkingen niet op de hoogte van het bestaan van het kwaliteitslabel voor culturele archiefinstellingen (zie grafiek 89). Zij zijn dan ook niet de primaire doelgroep van dit label. Van het beperkt aantal niet-professionele archieven die het kwaliteitslabel wel kennen is er dan ook maar één archief dat aangeeft dat het in de toekomst wellicht een kwaliteitslabel zal aanvragen (grafiek 90). Het betreft een stichting die momenteel nog niet voldoet aan de criteria om een kwaliteitslabel aan te vragen. Deze stichting geeft ook aan geen nood aan ondersteuning te hebben bij de eventuele toekomstige aanvraag.

Grafiek 89: Niet-professionele archiefwerkingen - Kennis van kwaliteitslabel (N = 59, missing = 10)

Bent u op de hoogte van het bestaan van het 'kwaliteitslabel voor culturele archiefinstellingen' dat op Vlaams niveau wordt uitgereikt?

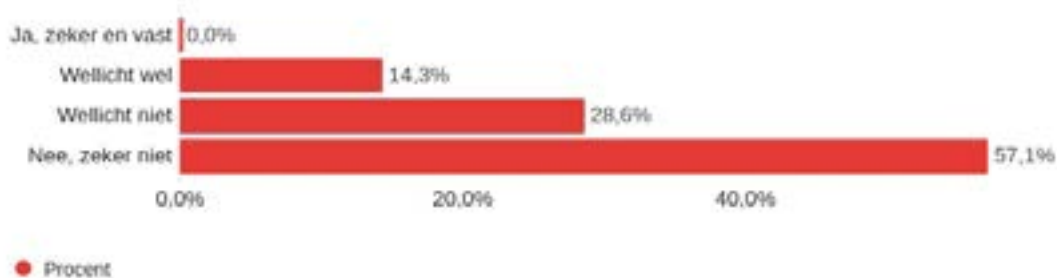
59 antwoorden

Grafiek 90: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien kennis van kwaliteitslabel: plannen om kwaliteitslabel aan te vragen? (N = 7)

Is uw archief van plan om in de toekomst een kwaliteitslabel aan te vragen?

7 antwoorden

4.3 Ondersteuning

Doorheen de verschillende onderdelen van de nodenbevraging kregen archieven de vraag of ze nood aan ondersteuning hebben bij de verschillende aspecten van hun archiefwerking. Met het deel 'Ondersteuning' van de vragenlijst wilden we beter zicht krijgen op de aard van ondersteuning die de bevroegde archieven wensen.

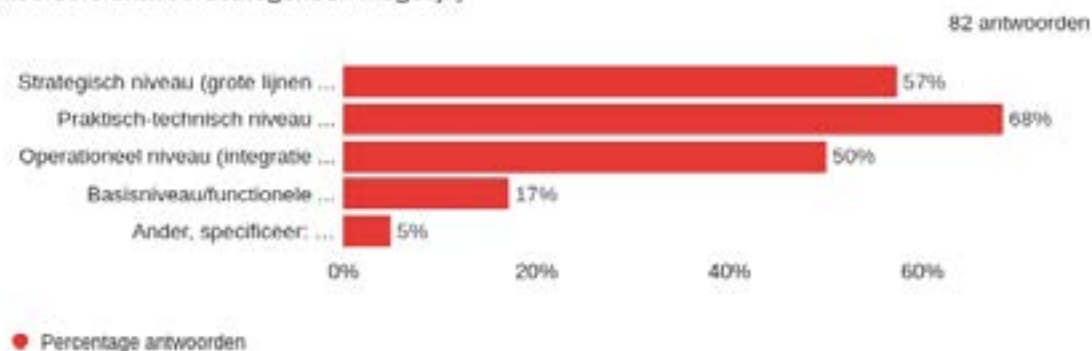
Op welk niveau hebben ze vooral ondersteuning nodig? Er werden vier niveaus benoemd, plus de mogelijkheid om een 'andere'-optie aan te vinken en zelf te specificeren:

- > Basisniveau/functionele basiskennis (raadplegen en gebruiken);
- > Operationeel niveau (integratie van processen);
- > Praktisch-technisch niveau (uitbouwen van processen);
- > Strategisch niveau (grote lijnen beleid, welke processen vooruithelpen ...).

De professionele archiefwerkingen die de vragenlijst invulden hebben weinig nood aan ondersteuning op het basisniveau (grafiek 91, 17,0 %, n = 14). Dat kennen en kunnen ze. Ze hebben het meeste nood aan ondersteuning op praktisch-technisch niveau. Bijna zeven op tien (68,0 %, n = 56) archieven die minstens een keer in de bevraging aangaven nood aan ondersteuning te hebben, duiden deze optie aan. Daarnaast heeft men vooral nood aan ondersteuning op strategisch niveau. Bijna zes op tien archieven (57,0 %, n = 47) duiden deze optie aan; terwijl nog eens de helft van de professionele archieven met ondersteuning-nodden (50,0 %, n = 41) aangaf dat ze ook op operationeel niveau hulp kunnen gebruiken.

Grafiek 91: Professionele archiefwerkingen - Indien nood aan ondersteuning: op welk niveau vooral ondersteuning nodig? (N = 82)

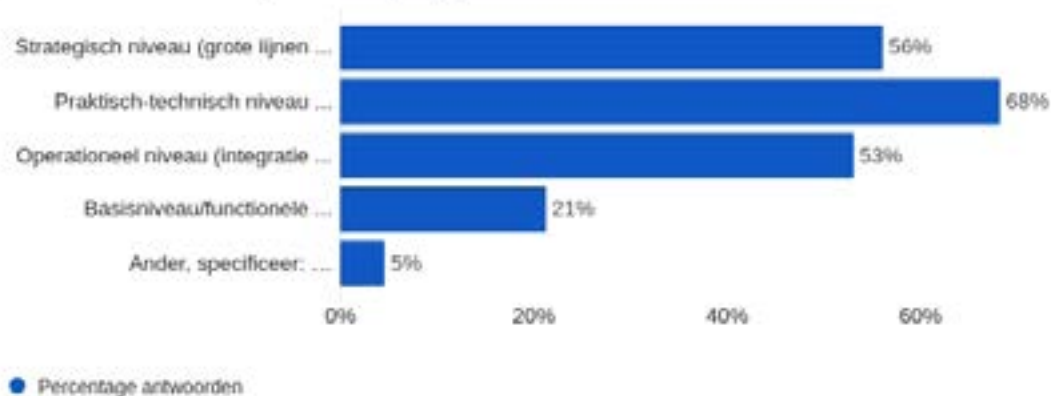
Doorheen deze bevraging peilden we uitgebreid naar uw noden met betrekking tot uw archiefcollecties. Op welk niveau heeft u vooral ondersteuning nodig? (meerdere antwoordcategorieën mogelijk)

Bij het vergelijken van grafiek 92 en 93 stellen we vast dat, in tegenstelling tot de publiekrechtelijke archieven, de privaatrechtelijke geen of veel minder ondersteuning nodig hebben op basis- of op operationeel niveau. Beide types archieven hebben ongeveer evenveel nood aan ondersteuning op praktisch-technisch en strategisch niveau.

Grafiek 92: Professionele publiekrechtelijke archiefwerkingen - Indien nood aan ondersteuning: op welk niveau vooral ondersteuning nodig? (N = 66, missing = 14)

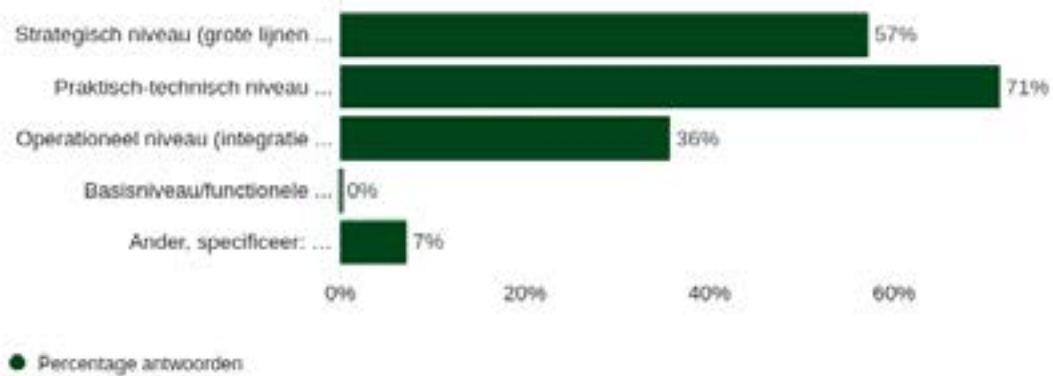
Publiekrechtelijk - Doorheen deze bevraging peilden we uitgebreid naar uw noden met betrekking tot uw archiefcollecties. Op welk niveau heeft u vooral ondersteuning nodig? (meerdere antwoordcategorieën mogelijk)

Grafiek 93: Professionele privaatrechtelijke archiefwerkingen - Indien nood aan ondersteuning: op welk niveau vooral ondersteuning nodig? (N = 14, missing = 6)

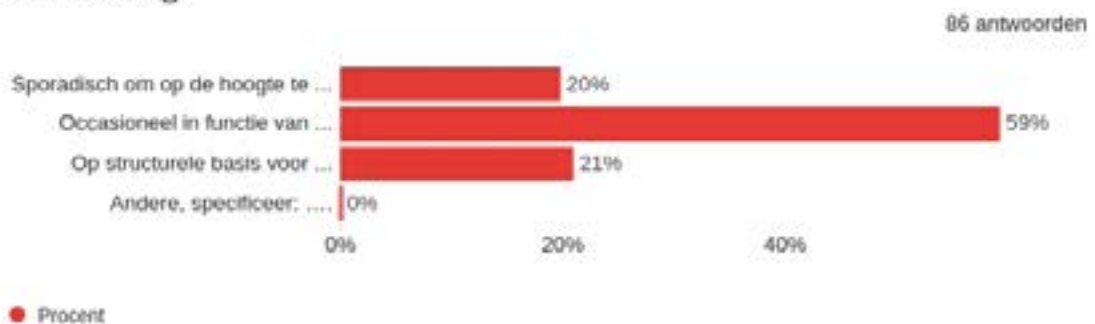
Privaatrechtelijk - Doorheen deze bevraging peilden we uitgebreid naar uw noden met betrekking tot uw archiefcollecties. Op welk niveau heeft u vooral ondersteuning nodig? (meerdere antwoordcategorieën mogelijk) - Selected Choice

Vervolgens werd ook gevraagd wanneer of in welke context de archieven vooral beroep willen doen op ondersteuning voor hun archiefwerking. De antwoorden in grafiek 94 tonen duidelijk aan dat de meerderheid (59,0 %, n = 50) van de professionele archiefwerkingen liefst ondersteuning wil ‘occasioneel in functie van beleidsplanning, een bepaald project of traject ...’ De andere opties ‘sporadisch’ of op ‘structurele basis’ werden telkens door een vijfde van de respondenten aangevinkt. Bij de privaatrechtelijke archieven is het zelfs zo dat de overgrote meerderheid (81,0 %, n = 14) aangeeft dat ze liefst ‘occasioneel in functie van beleidsplanning, een bepaald project of traject ...’ ondersteuning krijgen; terwijl geen enkel van deze archieven aangeeft op ‘structurele basis’ ondersteuning te wensen (grafiek 96).

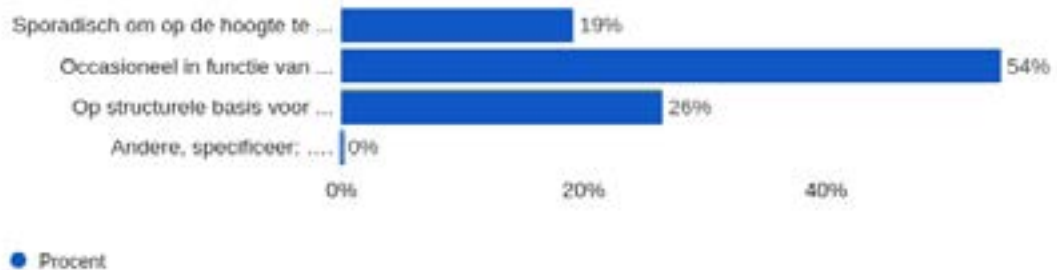
Grafiek 94: Professionele archiefwerkingen - Indien nood aan ondersteuning: in welke context vooral ondersteuning nodig? (N = 82, missing = 6)

Wanneer of in welke context wilt u vooral beroep doen op ondersteuning voor uw archiefwerking?

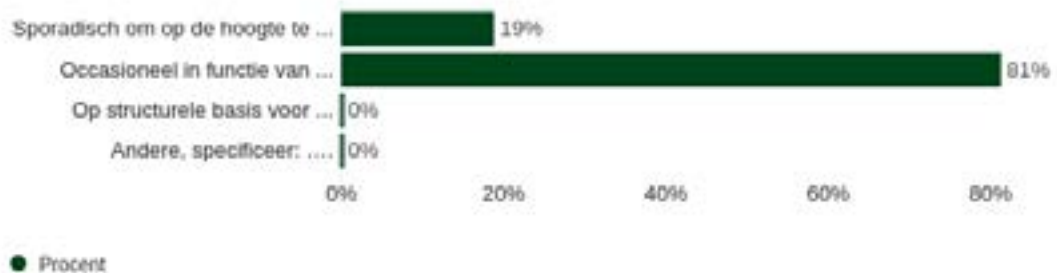
Grafiek 95: Professionele publiekrechtelijke archiefwerkingen - Indien nood aan ondersteuning: in welke context vooral ondersteuning nodig? (N = 68, missing = 12)

Publiekrechtelijk - Wanneer of in welke context wilt u vooral beroep doen op ondersteuning voor uw archiefwerking?

Grafiek 96: Professionele publiekrechtelijke archiefwerkingen - Indien nood aan ondersteuning: in welke context vooral ondersteuning nodig? (N = 16, missing = 4)

Privaatrechtelijk - Wanneer of in welke context wilt u vooral beroep doen op ondersteuning voor uw archiefwerking?

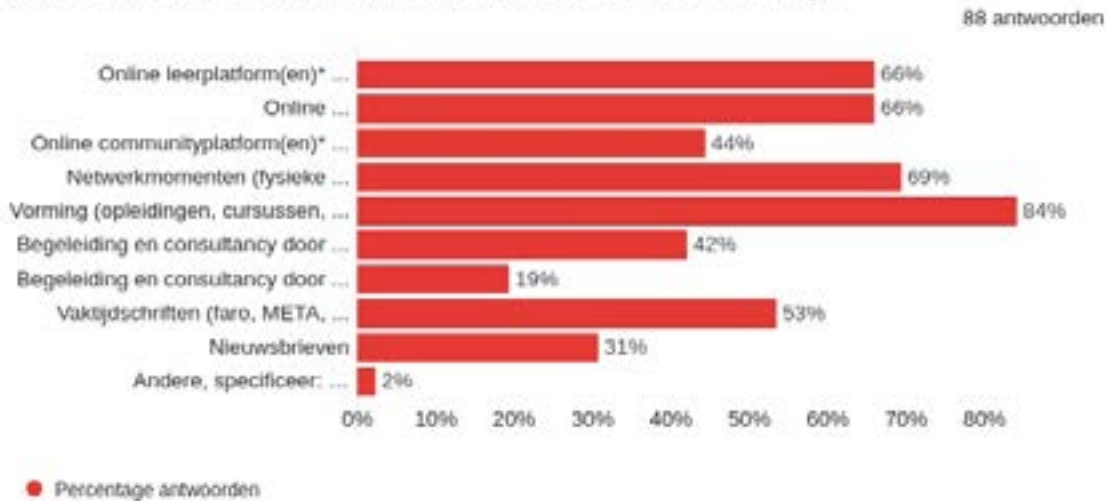

Wanneer we de professionele archieven met ondersteuningsnoden vroegen welke specifieke vorm(en) van ondersteuning hen het meest geschikt leken, dan springen volgende eruit (grafiek 97):

- > Vorming (opleidingen, cursussen, training, workshops ...): 84,0 % (n = 73);
- > Netwerkmomenten (fysieke contactmomenten, ontmoetingsdagen, collega- of werkgroepen ...): 69,0 % (n = 60);
- > Online leerplatform(en) (lesmateriaal, online tutorials, educatieve filmpjes, toolbox, handleidingen ...): 66,0 % (n = 58);
- > Online kennisdelingsplatform(en) (wegwijs- en eerstelijnsinformatie, vragen en antwoorden, agenda-items, delen van documenten, presentaties, rapporten ...): 66,0 % (n = 58);
- > Vaktijdschriften (*faro*, *META* ...): 53,0 % (n = 46).

Grafiek 97: Professionele archiefwerkingen - Indien nood aan ondersteuning: meest geschikte ondersteuningsvormen? (N = 88)

Welke vorm(en) van ondersteuning lijken u het meest geschikt om tegemoet te komen aan uw noden, los van extra financiële ondersteuning?

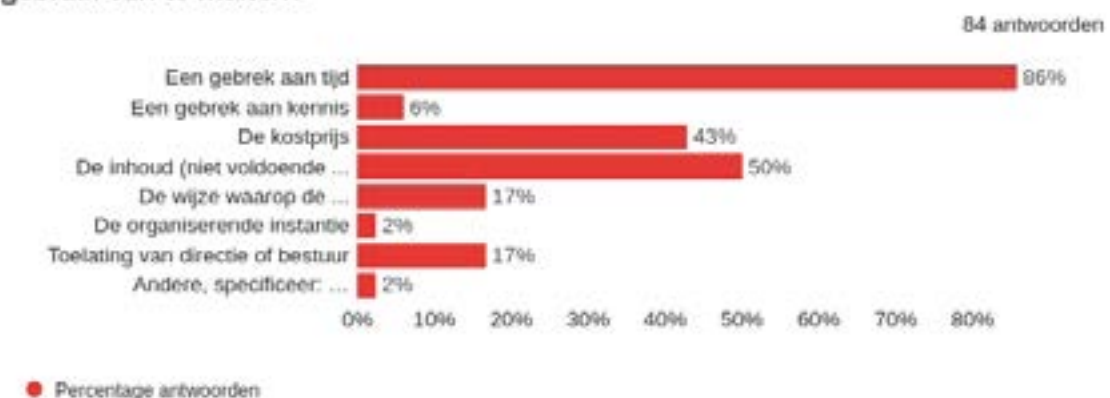

Klassieke vormingen en netwerkmomenten, in combinatie met online leer- en kennisdelingsplatformen zijn dus de ideale formule om de meeste professionele archiefmedewerkers bij te staan en te ondersteunen.

Via de open antwoorden die archiefmedewerkers doorheen de bevraging konden geven is al snel duidelijk geworden dat heel wat archieven een tekort aan tijd en middelen hebben (zowel qua financiën als qua mankracht) om al hun taken correct en kwalitatief te kunnen uitvoeren. Het hoeft ons dan ook niet te verwonderen dat een gebrek aan tijd de factor bij uitstek (86,0 %, n = 72) is die archiefmedewerkers ervan zou weerhouden om aan de hierboven beschreven ondersteuningsvormen deel te nemen (grafiek 98). Daarnaast moet het aanbod inhoudelijk voldoende aansluiten bij de archiefwerking (50,0 %, n = 42) en mag de kostprijs niet te hoog zijn (43,0 %, n = 63).

Grafiek 98: Professionele archiefwerkingen - Indien nood aan ondersteuning: wat weerhoudt archieven ervan om aan ondersteuningsvormen deel te nemen? (N = 84, missing = 4)

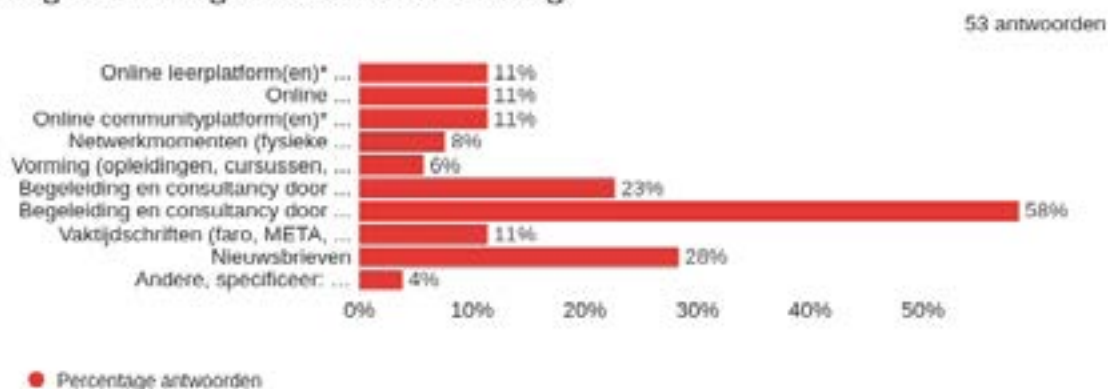
Stel dat deze vormen van ondersteuning effectief worden aangeboden. Wat kan er u of de medewerker(s) van het archief alsnog van weerhouden om er effectief gebruik van te maken?

Ten slotte vroegen we ook van welke ondersteuningsvormen ze zeker geen gebruik zouden maken, die ze als weinig zinvol of zelfs overbodig beschouwen. Uit grafiek 99 blijkt dat dit met voorsprong (58,0 %, n = 31) 'begeleiding en consultancy door externe profitspelers' is. Misschien heeft dit iets te maken met het idee dat zo'n begeleiding en consultancy wellicht te duur is voor de archieven. Ook 'nieuwsbrieven' (28,0 %, n = 15) en 'begeleiding en consultancy door externe non-profitspelers' (23,0 %, n = 12) worden door een deel van de bevraagde professionele archiefwerkingen als weinig zinvol of overbodig beschouwd.

Grafiek 99: Professionele archiefwerkingen - Indien nood aan ondersteuning: welke ondersteuningsvormen worden als weinig zinvol of overbodig beschouwd? (N = 53, missing = 35)

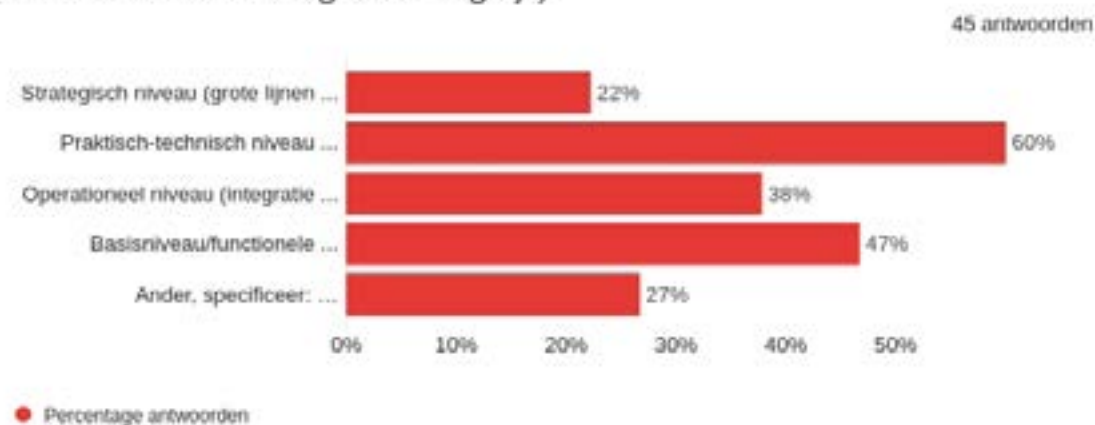
Van welke vorm(en) van ondersteuning zou u zeker geen gebruik maken? Wat is volgens u weinig zinvol of zelfs overbodig?

In tegenstelling tot de professionele archiefwerkingen met ondersteuningsnoden geven meer niet-professionele archieven met ondersteuningsnoden aan dat ze ondersteuning op basisniveau kunnen gebruiken (47,0 %, n = 21; zie grafiek 100). Dit hoeft niet te verwonderen, omdat veel niet-professionele archieven bestierd worden door een of meerdere vrijwilligers die geen formele archiefopleiding achter de rug hebben. Toch is het basisniveau niet het niveau waar er de meeste ondersteuningsnoden zijn. Dat is net, zoals bij de professionele archiefwerkingen, het praktisch-technisch niveau. Zes op tien (60,0 %, n = 27) niet-professionele archiefwerkingen geeft aan op dit niveau ondersteuning te kunnen gebruiken. Daarnaast geeft ook bijna vier op tien (38,0 %, n = 17) van deze archieven aan ondersteuning op het operationeel niveau te kunnen gebruiken.

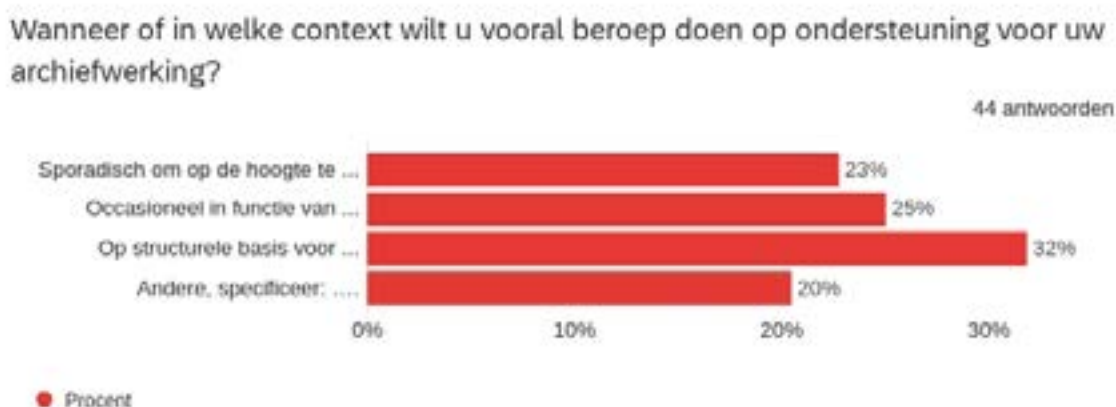
Grafiek 100: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien nood aan ondersteuning: op welk niveau vooral ondersteuning nodig? (N = 45, missing = 24)

Doorheen deze bevraging peilden we uitgebreid naar uw noden met betrekking tot uw archiefcollecties. Op welk niveau heeft u vooral ondersteuning nodig? (meerdere antwoordcategorieën mogelijk)

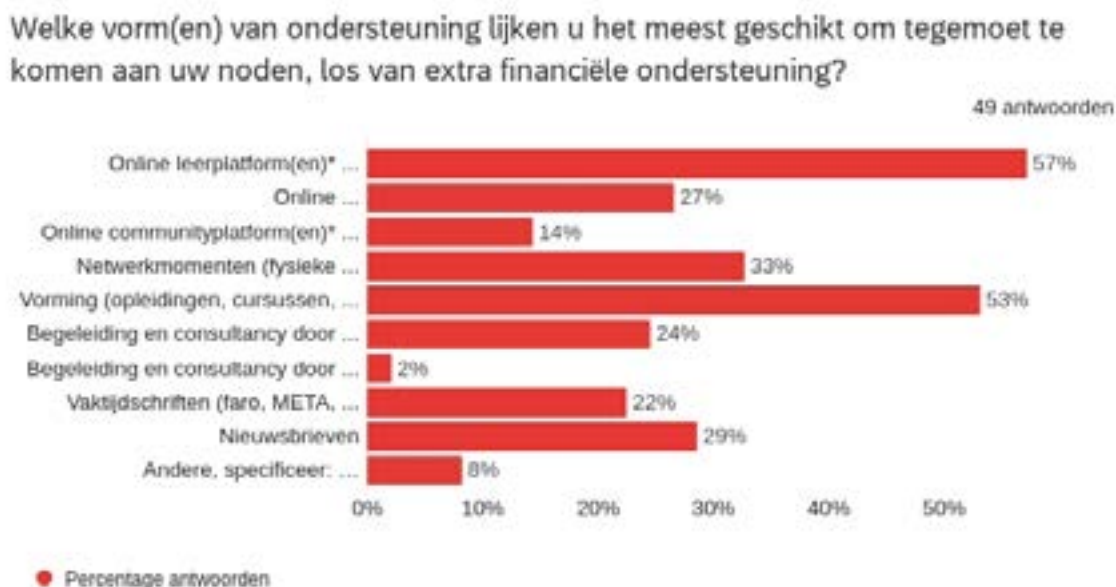
Daar waar de professionele archiefwerkers hoofdzakelijk occasionele ondersteuning wensen, is het beeld bij de niet-professionele archiefwerkingen enigszins anders (grafiek 101). Een derde (32,0 %, n = 14) van hen geeft aan dat ze op 'structurele basis' ondersteund wensen te worden. Een groot deel van de niet-professionele archiefwerkingen kan de eigen werking ternauwernood continueren. Dat blijkt ook uit de open antwoorden bij 'andere': gezien mijn leeftijd, doorgeven archief aan geïnteresseerden, helpen met opstarten ... Telkens ongeveer een vierde van de niet-professionele archiefwerkingen die de vraag invulden geeft aan 'sporadisch' (23,0 %, n = 10) of 'occasioneel' (25,0 %, n = 11) ondersteuning te kunnen gebruiken.

Grafiek 101: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien nood aan ondersteuning: in welke context vooral ondersteuning nodig? (N = 44, missing = 25)

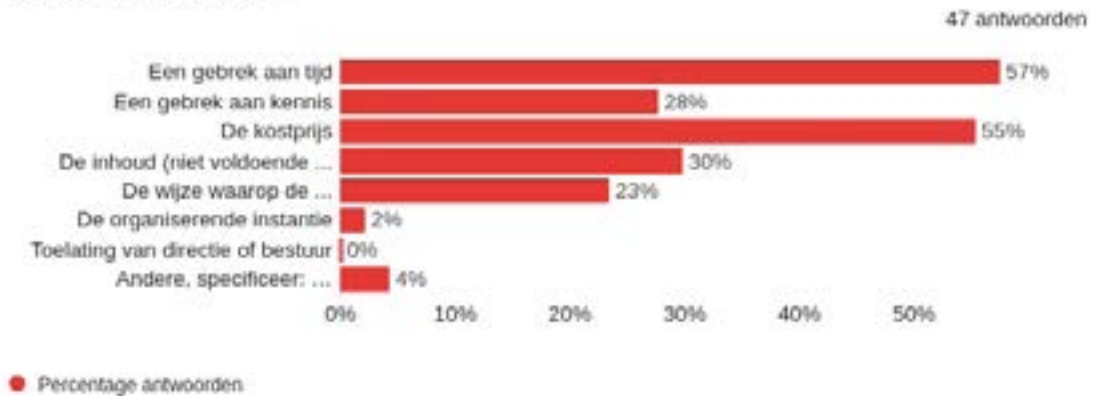
De meest aangeduide ondersteuningsvormen bij de niet-professionele archiefwerkingen met ondersteuningsnoden zijn 'online leerplatformen' (57,0 %, n = 28) en klassieke 'vormingen' (53,0 %, n = 26) (grafiek 102). 'Online kennisdelingsplatformen', 'netwerkmomenten' en 'vaktijdschriften' werden bij de niet-professionele archiefwerkingen verhoudingsgewijs minder aangeduid dan bij de professionele archieven. Wat ze wel delen met de professionele archiefwerkingen is het gebrek aan tijd en financiële middelen. Beide aspecten worden het meest aangeduid als factoren die hen er alsnog zouden van weerhouden om van het aangeboden ondersteuningsaanbod gebruik te maken (zie grafiek 103): gebrek aan tijd (57,0 %, n = 27) en kostprijs (55,0 %, n = 26). En net als bij de professionele archiefwerkingen hebben de niet-professionele blijkbaar een broertje dood aan 'begeleiding en consultancy door externe profitspelers'. Begeleiding en ondersteuning door externe profitspelers wordt door meer dan de helft (54,0 %, n = 19) van de niet-professionele archieven als weinig zinvol of zelfs overbodig beschouwd. Op afstand gevolgd door 'online communityplatformen' (40,0 %, n = 14) en de andere mogelijke ondersteuningsvormen. Nieuwsbrieven worden bij deze groep trouwens als de minst overbodige ondersteuningsvorm gezien (9,0 %, n = 2) (grafiek 104).

Grafiek 102: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien nood aan ondersteuning: meest geschikte ondersteuningsvormen? (N = 49, missing = 20)

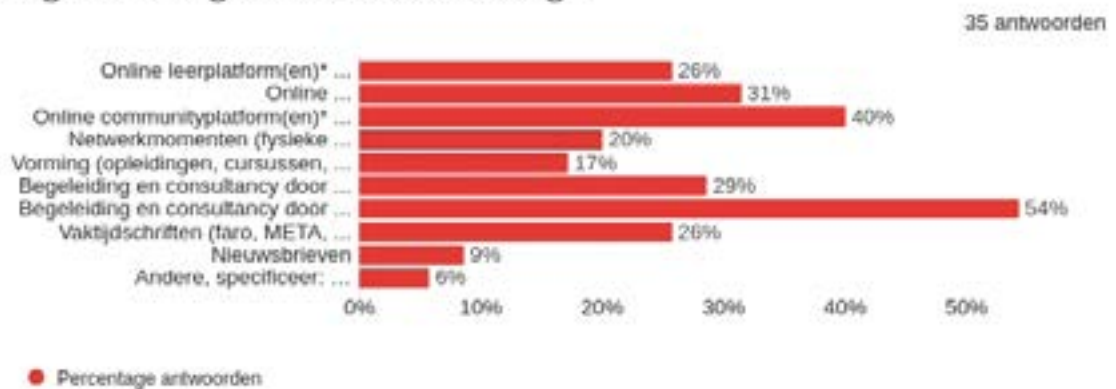
Grafiek 103: Niet- professionele archiefwerkingen - Indien nood aan ondersteuning: wat weerhoudt archieven om aan ondersteuningsvormen deel te nemen? (N = 47, missing = 22)

Stel dat deze vormen van ondersteuning effectief worden aangeboden. Wat kan er u of de medewerker(s) van het archief alsnog van weerhouden om er effectief gebruik van te maken?

Grafiek 104: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien nood aan ondersteuning: welke ondersteuningsvormen worden als weinig zinvol of overbodig beschouwd? (N = 35, missing = 34)

Van welke vorm(en) van ondersteuning zou u zeker geen gebruik maken? Wat is volgens u weinig zinvol of zelfs overbodig?

DEEL 5: 'ANDER ERFGOED'

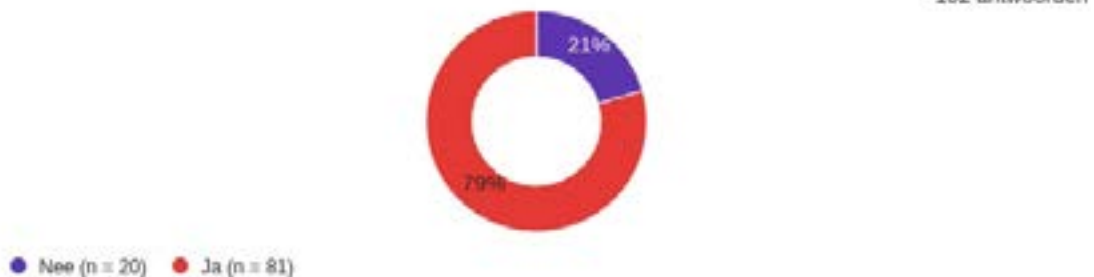
Naast archiefcollecties beheren heel wat archieven ook nog andere vormen van erfgoed: roerend niet-archivalisch erfgoed zoals een bibliotheekcollectie, onroerend erfgoed ... We wilden hier een beter zicht op krijgen, alsook op de mogelijke nood aan ondersteuning die bij het behoud en beheer van dergelijke andersoortige collecties komt kijken. Daarom stelden we er ook enkele vragen over.

Uit grafiek 105 blijkt dat vier op de vijf (80,0 %, n = 81) professionele archiefinstellingen die de nodenbevraging invulden ook andere vormen van erfgoed beheren, los van hun archivalische kerncollecties.¹⁶ Het gaat hierbij in hoofdzaak over 'bibliothecair en documentair erfgoed van 1800 tot nu (kranten, tijdschriften, zelfstandige publicaties etc.)' (88,0 %, n = 71) en 'roerend erfgoed (schilderijen, tekeningen, beeldhouwwerken, kunstobjecten, vlaggen, medailles, trofeeën, beelden, wapens, textiel etc.)' (79,0 %, n = 64) (zie grafiek 106). Vier op tien (41,0 %, n = 33) professionele archieven die andersoortige collecties beheren duiden ook de optie 'bibliothecair en documentair erfgoed tot 1800 (handschriften, oude drukken)' aan. En een minderheid van deze archieven gaf aan ook onroerend (17,0 %, n = 14) en landschappelijk erfgoed (7,0 %, n = 6) te beheren.

Grafiek 105: Professionele archiefwerkingen - Beheert het archief andersoortige collecties? (N = 102)

Beheert uw archief nog andere vormen van erfgoed (bibliothecair en documentair, roerend, onroerend,...)?

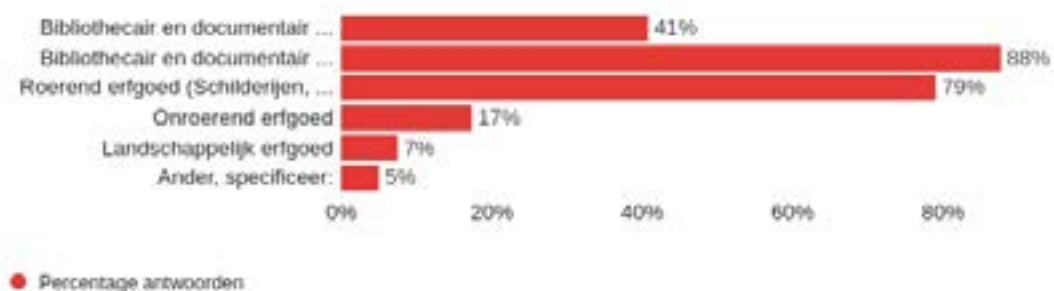
102 antwoorden

Grafiek 106: Professionele archiefwerkingen - Indien het archief andersoortige collecties beheert: welke andersoortige collecties? (N = 81)

Welke andere vormen van erfgoed beheert het archief?

81 antwoorden

¹⁶ Bij zowel de publiek- als privaatrechtelijke archieven uit de nodenbevraging beheert vier vijfde van de instellingen andersoortige collecties en een vijfde niet.

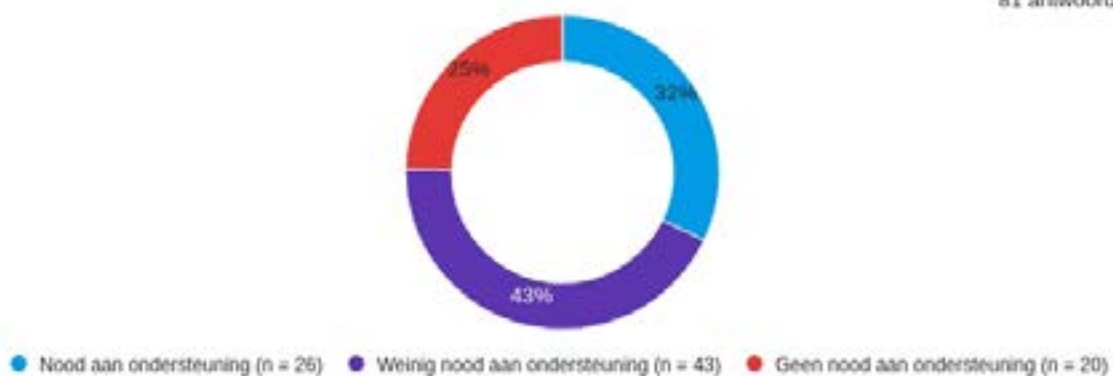

Ongeveer een derde (32,0 %, n = 26) van deze archieven die ook niet-archivalisch erfgoed beheren, gaven aan hierbij nood aan ondersteuning (grafiek 107) te hebben. Uit de open antwoorden hierover komt het gebrek aan expertise aan bod, alsook het feit dat dit geen kerntaak en dus vaak geen prioriteit is voor archieven en ze vaak niet over de geschikte bewaaromstandigheden beschikken.

Grafiek 107: Professionele archiefwerkingen - Indien het archief andersoortige collecties beheert: nood aan ondersteuning? (N = 81)

Nood aan ondersteuning bij het behoud en beheer van andere collectietypes?

81 antwoorden

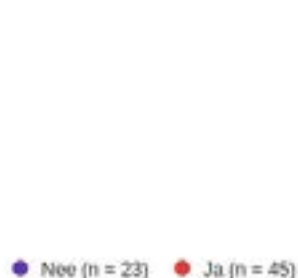

Ook bij de niet-professionele archiefwerkingen die meewerkten aan het onderzoek zijn er heel wat (66,0 %, n = 45) die andere vormen van erfgoed beheren (grafiek 108). Quasi al deze archieven (95,0 %, n = 42) beheren ook roerend erfgoed. En net zoals bij de professionele archiefwerkingen beheren heel wat archieven bibliothecair en documentair erfgoed van 1800 tot nu (kranten, tijdschriften, zelfstandige publicaties etc.)' (66,0 %, n = 29) en 'bibliothecair en documentair erfgoed tot 1800 (handschriften, oude drukken)' (50,0 %, n = 22) (zie grafiek 109). En opnieuw is er een minderheid van de archieven die onroerend (14,0 %, n = 6) of landschappelijk erfgoed (5,0%, n = 2) beheert.

Grafiek 108: Niet-professionele archiefwerkingen - Beheert het archief andersoortige collecties? (N = 68, missing = 1)

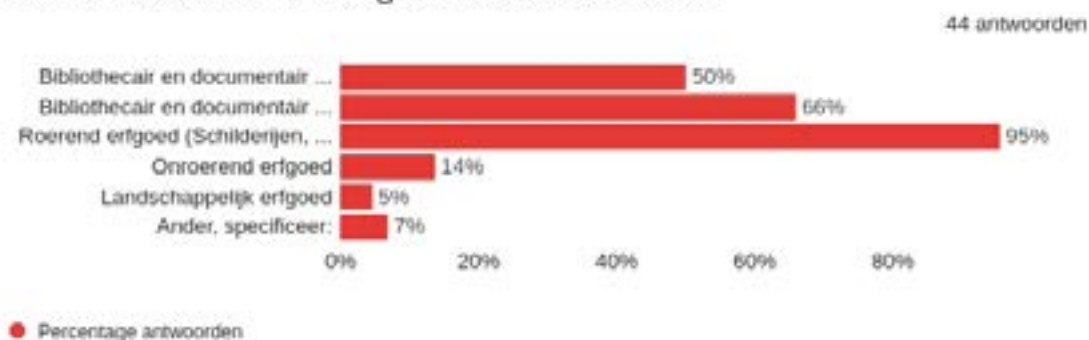
Beheert uw archief nog andere vormen van erfgoed (bibliothecair en documentair, roerend, onroerend,...)?

68 antwoorden

Grafiek 109: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien het archief andersoortige collecties beheert: welke andersoortige collecties? (N = 44, missing = 1)

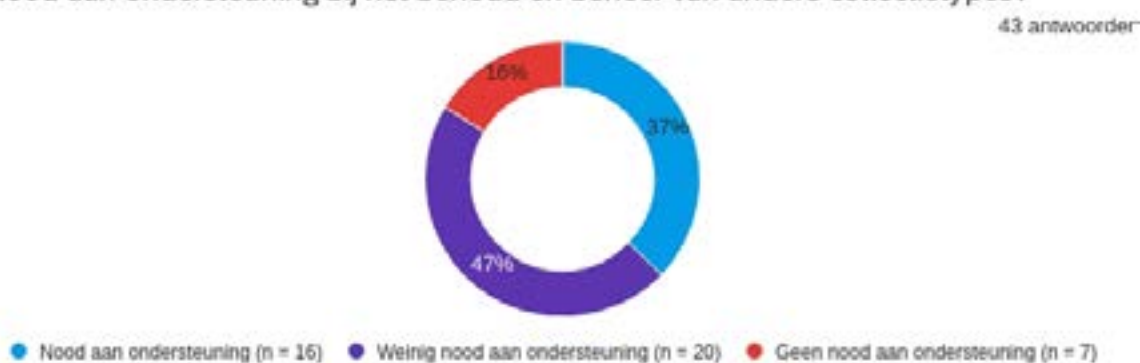
Welke andere vormen van erfgoed beheert het archief?

Bijna vier op tien (37,0 %, n = 16) niet-professionele archiefwerkingen die ander erfgoed beheren hebben hierbij ondersteuningsnood (grafiek 110). Ook hier blijkt uit de open antwoorden dat de niet-professionele archiefbeheerders vooral nood hebben aan extra informatie over het behoud en beheer van het andersoortig erfgoed. Ze hebben er geen of te weinig kennis over. Daarnaast wordt ook gewezen op de opslag-problematiek en de bewaaromstandigheden.

Grafiek 110: Niet-professionele archiefwerkingen - Indien het archief andersoortige collecties beheert: nood aan ondersteuning? (N = 43, missing = 2)

Nood aan ondersteuning bij het behoud en beheer van andere collectietypes?

TEN SLOTTE

Als allerlaatste vraag stelden we de respondenten een droomvraag: ‘Stel dat u bezoek krijgt van een tovergeest die aangeeft dat hij/zij/het een kwestie of problematiek waar uw archief mee worstelt definitief uit de wereld zou kunnen helpen? Welke kwestie of problematiek schuift u naar voren?’

De antwoorden hierop verschillen natuurlijk van archief tot archief. Toch kunnen we een aantal grote lijnen herkennen, die samenvallen met de eerdere bevindingen uit deze nodenbevraging.

Bij de professionele archiefwerkingen kunnen we grosso modo een zestal wensen onderscheiden:

- > Allereerst is er de vraag naar meer mankracht. Heel wat archieven kampen met een chronisch tekort aan personeel. Een of twee paar extra handen, zoals iemand stelde, zouden al een wereld van verschil kunnen maken voor het werk dat nog moet gebeuren.
- > Hieraan gekoppeld wensen heel wat archieven dat de (historische) achterstand die ze hebben met betrekking tot specifieke processen (inventariseren, selecteren, waarderen, beschrijven, digitaliseren ...) miraculeus zou verdwijnen. Zo zouden ze niet constant het gevoel hebben achter de feiten aan te lopen en quasi met een schone lei kunnen voortwerken. Er zijn immers nog uitdagingen genoeg.
- > De grootste uitdaging waar veel archieven zich mee geconfronteerd zien is digitalisering. Dit bleek ook uit deze nodenbevraging zelf. De digitalisering van de samenleving in het algemeen en het archiefwezen in het bijzonder zorgt ervoor dat er bij archieven heel wat extra taken bijkomen waarvoor vaak ook specifieke technische competenties vereist zijn en een specifieke infrastructuur nodig is. In de open antwoorden wordt hier vaak naar gerefereerd.
- > Meerdere archieven wensen ook een eengemaakt archiefbeheersysteem en/of een centraal netwerk of portaal. Nu is er te veel versnippering en zijn er te veel systemen die naast elkaar bestaan. Opschaling en meer samenwerking zouden hierbij kunnen helpen.
- > De infrastructurele kwestie komt eveneens in meerdere antwoorden naar voren. Nogal wat archieven wensen voor zichzelf een nieuwe of op zijn minst sterk verbeterde infrastructuur; met voldoende grote en aangepaste depots en andere ruimtes. Nog al te vaak kampen archieven met ruimtegebrek of zijn ze gehuisvest in gebouwen die niet of niet voldoende geschikt zijn voor een hedendaagse archiefwerking.
- > Hier en daar wordt er ook om extra financiële middelen gevraagd. Maar misschien meer nog wordt de wens uitgesproken dat archieven en archiefwerk maatschappelijk (en door de lokale beleidsmakers) meer gewaardeerd worden en naar waarde worden geschat.

Bij de niet-professionele archieven wordt nog vaak de wens uitgesproken naar hulp, begeleiding en ondersteuning bij basisprocessen van de archiefwerking. Dit was bij de professionele archiefwerkingen natuurlijk niet het geval. Daarnaast komen ook de hierboven vermelde kwesties van een gebrek aan mankracht (vrijwilligerstekort: zeker jonge vrijwilligers), digitalisering en de niet-aangepaste infrastructuur aan bod. Heel wat kleinere archieven die draaien op het vrijwillige initiatief van een of meerdere personen zijn op termijn wellicht met stopzetting bedreigd. Dit omdat ze geen aansluiting meer vinden bij nieuwe generaties die het archief wensen over te nemen of voort te zetten, omdat de basiskennis in verband met een hedendaagse archiefwerking onvoldoende aanwezig is, omdat ze de boot van de digitalisering (deels) missen en/of omdat hun infrastructuur niet meer voldoet.

Bijlagen

Hierna volgt de volledige bevraging zoals de respondenten die ontvangen hebben. Deze is ongewijzigd overgenomen: er is dan ook geen redactie meer op gebeurd. Hetzelfde geldt voor de grafieken.

Nodenbevraging Archieven - 2022

Nodenbevraging Archieven 2022

Voor we starten

Deze bevraging peilt naar de noden van archieven met betrekking tot hun archiefcollecties. Onder archiefcollecties wordt het geheel verstaan van archiefstukken die ontstaan zijn door taken, activiteiten, rechten of verplichtingen van een persoon, familie, vereniging, bedrijf of (overheids-)instelling en die worden doorgegeven over generaties heen.

Deze bevraging richt zich tot privaatrechtelijke en publiekrechtelijke archiefbeheerders in Vlaanderen en Brussel, zowel archiefdiensten als archiefinstellingen, zowel professioneel als vrijwillig. In de bevraging verwijzen we naar dit geheel van archiefbeheerders als 'archief'. We spreken dus steeds over 'het archief' of 'uw archief' om het archief, de dienst of instelling te benoemen waarvoor u werkt of waar u actief bent.

We verwachten uw antwoord graag **tegen uiterlijk 30 april 2022**. We voorzien tijdens de bevragingsperiode drie herinneringen voor zij die de enquête nog niet (helemaal) invulden.

Nog een aantal **aandachtspunten**:

Doordat de navigatiemogelijkheden binnen de enquête beperkt zijn vult u deze best systematisch in van voor naar achter.

In de enquête worden begrippen gebruikt die misschien niet voor iedereen duidelijk zijn. Telkens u een * ziet staan naast een begrip krijgt u een definitie van dit begrip te zien wanneer u even met uw muis over het woord gaat.

De enquête is behoorlijk lang. U hoeft deze dan ook niet in een keer in te vullen. U kan het invullen pauzeren en op een later moment hernemen, door de link die u ontving opnieuw aan te klikken. Belangrijk is wel dat u de link telkens opent vanop hetzelfde toestel.

Opgelet: de bevraging wordt pas ingediend wanneer u helemaal tot op het einde doorklikt en de bedankpagina ziet. Doe dit pas wanneer u alles heeft ingevuld. Zodra de bevraging is ingediend kan u haar niet meer aanpassen of verder aanvullen.

DEEL 1: Over uzelf en het archief

In dit deel van de bevraging stellen we enkele vragen over uzelf en het archief waarvoor u werkt of waar u actief bent.

Uw persoonlijke gegevens worden door [Archiefpunt](#), de [VVBAD](#) en [FARO](#) enkel gebruikt in het kader van dit onderzoek.

Over uzelf

Mogen we u vragen de volgende gegevens in te vullen? Zo kunnen we u later vlot contacteren, als dat nodig is.

- Naam en voornaam _____
  - Telefoonnummer _____
  - E-mailadres _____
-

In welke hoedanigheid vult u deze nodenbevraging in?

- Als professionele archiefmedewerker
  - Als vrijwilliger
  - Als privépersoon
-

→ Indien 'Als professionele archiefmedewerker' aangeduid

Wat is uw functie binnen het archief waarvoor u werkt?

_____

Over het archief

Wat is de naam van het archief?

_____

Wat zijn de contactgegevens van het archief?

- Straat _____
- Huisnummer _____
- Postcode _____
- Gemeente of stad _____
- Algemeen telefoonnummer
_____
- Algemeen e-mailadres
_____
- Website _____

Beheert het archief sociale-mediakanalen (Facebook, Instagram, LinkedIn, ...)?

- Ja
  - Nee
-

→ Indien sociale-mediakanalen is 'Ja'

Welke sociale-mediakanalen beheert het archief?

- Facebook
  - Instagram
  - WhatsApp
  - LinkedIn
  - Twitter
  - YouTube
  - Tik Tok
  - Pinterest
  - Snapchat
  - Tumblr
  - Andere, specificeer: _____
-

→ Iedereen

Welk statuut heeft het archief?

- Privaatrechtelijk
  - Publiekrechtelijk
-

→ Indien statuut is 'Publiekrechtelijk'

Wie beheert het archief?

- Een overheidsdienst
  - Een wetenschappelijke instelling
  - Een instelling van openbaar nut
  - Een openbare instelling van sociale zekerheid
-

Tot welk beleidsniveau behoort het archief?

- Federaal niveau
  - Regionaal niveau (gewesten en gemeenschappen)
  - Provinciaal niveau
  - Bovenlokaal niveau
  - Lokaal niveau
-

→ Indien statuut is 'Privaatrechtelijk'

Wie beheert het archief?

- Een privépersoon
  - Een vereniging zonder winstoogmerk
  - Een feitelijke vereniging
  - Een stichting
  - Een andere rechtspersoonlijkheid, gelieve te specificeren:
..._____
-

Heeft het archief betaalde medewerkers in dienst?

- Ja
- Nee

→ Voor alle publiekrechtelijke en privaatrechtelijke archieven die niet tot het federale niveau behoren

Duid aan wat op het archief van toepassing is.

	Ja	Nee
Het archief is erkend (i.e. het archief heeft een kwaliteitslabel)	☐	☐

→ Indien het archief erkend is

Duid aan wat op het archief van toepassing is.

	Ja	Nee
Het archief is ingedeeld op regionaal niveau.	☐	☐
Het archief is ingedeeld op landelijk (Vlaams) niveau.	☐	☐

DEEL 2: De omgang met archiefcollecties

In dit deel van de bevraging peilen we naar de omgang van het archief met de archiefcollecties die het beheert en de mate waarin u hier eventueel nood aan ondersteuning bij ervaart.

Onder archiefcollecties verstaan we het geheel van archiefstukken die ontstaan zijn door taken, activiteiten, rechten of verplichtingen van een persoon, familie, vereniging, bedrijf of (overheids-)instelling en die worden doorgegeven over generaties heen.

De volgende vragen focussen op de nood aan ondersteuning bij deze archiefcollecties. Op het einde van de bevraging wordt ook kort gepeild naar de mate van nood aan ondersteuning bij het beheren van bibliothecaire, documentaire, roerende en landschappelijke collecties .

HERKENNEN, VERZAMELEN EN REGISTREREN

Dit onderdeel gaat over het herkennen, verzamelen en registreren van archiefcollecties en de noden die u hierbij mogelijks heeft.

In welke mate heeft uw archief nood aan ondersteuning bij het registreren, verwerven, selecteren en afstoten/herbestemmen van archiefcollecties; alsook bij het (participatief) waarden ervan?

	Geen nood aan ondersteuning	Weinig nood aan ondersteuning	Nood aan ondersteuning
Het registreren van archiefcollecties in overeenstemming met (internationale) standaarden*.	☐	☐	☐
Het verwerven, selecteren en afstoten/herbestemmen van de archiefcollecties (collectieplan*).	☐	☐	☐
Het waarden * van de archiefcollecties.	☐	☐	☐
Het herbestemmen * van de archiefcollecties.	☐	☐	☐

→ Indien nood aan ondersteuning

Omschrijf zo duidelijk mogelijk wat uw specifieke noden zijn met betrekking tot de archiefpraktijk(en) waarbij u aangaf nood aan ondersteuning te ervaren. Waar loopt u tegenaan?

DATABANKEN

In dit onderdeel peilen we specifiek naar de databanken die u gebruikt of wenst te gebruiken om de archiefcollecties te registreren en de noden die u hierbij mogelijk heeft.

In welke databanken werd (een deel van) de archiefcollecties reeds geregistreerd?

- Archiefbank
- Eigen (intern) archiefsysteem
- Eigen (online) archiefsysteem
- Regionaal (online) archiefsysteem
- Erfgoedinzicht
- Erfgoedplus
- Digitaal Archief Vlaanderen
- Andere, specificeer: ...
- Geen van bovenstaande**

In welke databanken wenst u (een deel van) de archiefcollecties in de toekomst nog te registreren?

- Archiefbank
- Eigen (intern) archiefsysteem
- Eigen (online) archiefsysteem
- Regionaal (online) archiefsysteem
- Erfgoedinzicht
- Erfgoedplus
- Digitaal Archief Vlaanderen
- Andere, specificeer: ...
- Geen van bovenstaande**

In welke mate heeft de organisatie nood aan ondersteuning bij het registreren in databanken?

	Geen nood aan ondersteuning	Weinig nood aan ondersteuning	Nood aan ondersteuning
Het registreren van de archiefcollecties in databanken.	○	○	○

→ Indien nood aan ondersteuning

Omschrijf zo duidelijk mogelijk wat uw specifieke noden zijn met betrekking tot het registreren van archiefcollecties in databanken? Waar loopt u tegenaan?

BEHOUDEN, BEHEREN, BORGEN EN DIGITALISEREN

Dit onderdeel gaat over uw noden betreffende het **behouden, beheren en borgen** van de archiefcollecties: het verzekeren van het voortbestaan van de archiefcollecties door

ze in adequate omstandigheden te bewaren, te conserveren, te restaureren, te actualiseren, te borgen en door te geven aan toekomstige generaties.

Daarnaast gaan we dieper in op uw noden inzake het **digitaliseren** van de archiefcollecties.

In welke mate heeft uw archief nood aan ondersteuning bij haar behoud- en beheertaken van de archiefcollecties?

	Geen nood aan ondersteuning	Weinig nood aan ondersteuning	Nood aan ondersteuning
Het behoud en beheer* van de papieren archiefcollecties.	☐	☐	☐
Het behoud en beheer van de gedigitaliseerde* en born-digital* archiefcollecties.	☐	☐	☐
Het borgen* van de immateriële erfgoedcollecties*.	☐	☐	☐

→ Indien nood aan ondersteuning bij het behoud en beheer van de papieren archiefcollecties.

Bij welke specifieke aspecten van het behoud en beheer van de papieren archiefcollecties heeft u nood aan ondersteuning?

- Kennis over aanbod en gebruik van preventieve conserveringsmaterialen
- Bewaaromstandigheden (binnenklimaat, UV-straling en licht, luchtkwaliteit,...)
- Schimmels en ongedierte
- Depotinrichting (meubilair,...)
- Materialen voor verpakking, ondersteuning of tentoonstelling
- Manipulatie en transport
- Monteren en inlijsten
- Schadeorzaken en -beelden
- Veiligheidszorg (diefstalpreventie, brandpreventie,...)
- Calamiteitenplanning
- Onderhoudsplan
- Procedures voor collectiebeheer
- Het gebruik van de Databank Incidenten Cultureel Erfgoed (DICE)
- Andere, specificeer: ...

Omschrijf zo duidelijk mogelijk wat uw noden zijn met betrekking tot deze aspecten van het behoud en beheer van de papieren archiefcollecties? Waar loopt u tegenaan?

In welke mate belemmert dit de normale/optimale werking van het archief?

- Helemaal niet
- Nauwelijks
- Enigszins
- Sterk
- Zeer sterk

→ Indien nood aan ondersteuning bij het behoud en beheer van de gedigitaliseerde en born-digital archiefcollecties.

Bij welke specifieke aspecten van het behoud en beheer van de gedigitaliseerde en born-digital archiefcollecties heeft u nood aan ondersteuning?

- Bestandsnamen en mappenstructuur
- Versiebeheer
- Digitale trash day
- Metadata en documentatie (PREMIS, embedded metadata, tools voor automatische metadata-extractie van technische metadata,...)
- Duurzame bestandsformaten, wrappers en codecs
- Geschikte dragers en opslagmogelijkheden
- Back-ups maken
- Migreren en transcoderen
- Integriteitscontrole van bestanden (checksums)
- Beveiliging en toegangsbeheer
- Beleid rond digitale archivering en duurzaamheid (rollen, verantwoordelijkheden, kosten, juridische aspecten,...)
- Andere, specificeer: ...

Omschrijf zo duidelijk mogelijk wat uw noden zijn met betrekking tot deze aspecten van het behoud en beheer van de gedigitaliseerde en born-digital archiefcollecties? Waar loopt u tegenaan?

In welke mate belemmert dit de normale/optimale werking van het archief?

- Helemaal niet
  - Nauwelijks
  - Enigszins
  - Sterk
  - Zeer sterk
-

→ Indien nood aan ondersteuning bij het borgen van de immateriële archiefcollecties.

Omschrijf zo duidelijk mogelijk wat uw noden zijn met betrekking tot het borgen van de immateriële archiefcollecties? Waar loopt u tegenaan?

In welke mate belemmert dit de normale/optimale werking van het archief?

- Helemaal niet
  - Nauwelijks
  - Enigszins
  - Sterk
  - Zeer sterk
-

→ Iedereen

In welke mate heeft uw archief nood aan ondersteuning bij het digitaliseren van de archiefcollecties?

	Geen nood aan ondersteuning	Weinig nood aan ondersteuning	Nood aan ondersteuning
Het digitaliseren van de papieren archiefcollecties.	○	○	○

→ Indien nood aan ondersteuning bij het digitaliseren van de archiefcollecties.

Bij welke specifieke aspecten van het digitaliseren de archiefcollecties heeft u nood aan ondersteuning?

- Opmaak van een digitaliseringsplan
- Aankoop van scanapparatuur
- Programmatuur (viewers, beeldbewerking, scansoftware,...)
- Opstellen van een lastenboek
- Keuze van geschikte digitaliseringsfirma's
- Bepalen van digitaliseringsprioriteiten
- Materiaalanalyse (bepalen van (materiaal)technische compositie van stukken met oog op digitalisering)
- Materiële voorbereiding (labelen, schonen,...)
- Bepalen kwaliteitsvereisten (kleurmodus en bitdiepte, resolutie, compressie, bestandsformaten,...)
- Optimalisatie tekstherkenning (OCR,...)
- Kwaliteitscontrole
- Creëren van raadplegingskopieën
- Archivering en opname in digitaal depot
- Andere, specifickeer: ...

Omschrijf zo duidelijk mogelijk wat uw specifieke noden zijn met betrekking tot deze aspecten van het digitaliseren van de archiefcollecties? Waar loopt u specifiek tegenaan?

In welke mate belemmert dit de normale/optimale werking van het archief?

- Helemaal niet
- Nauwelijks
- Enigszins
- Sterk
- Zeer sterk

ONDERZOEK

Dit onderdeel gaat over **onderzoeken**: het zelf onderzoeken van de archiefcollecties en/of het stimuleren en faciliteren van onderzoek door externen.

Voeren u en/of andere medewerkers van het archief zelf onderzoek uit op de collecties?

- Ja
- Nee

→ Indien 'Ja' op zelf onderzoek uitvoeren op de collecties.

In welke mate heeft uw archief nood aan ondersteuning bij de wetenschappelijke valorisatie van haar archiefcollecties?

	Geen nood aan ondersteuning	Weinig nood aan ondersteuning	Nood aan ondersteuning
Het zelf uitvoeren van onderzoek op de archiefcollecties.	☐	☐	☐
Het publiceren en/of verder verspreiden van wetenschappelijke bevindingen die gebeurden op basis van het eigen onderzoek op de archiefcollecties.	☐	☐	☐
Het breder bekend maken van de archiefcollecties bij (potentiële) onderzoekers.	☐	☐	☐
Het aantrekken van externe onderzoekers die willen werken met/op de archiefcollecties.	☐	☐	☐
Het faciliteren en ondersteunen van onderzoek op de archiefcollecties.	☐	☐	☐
Het (helpen) publiceren en/of verder verspreiden van wetenschappelijke bevindingen die gebeurden op basis van onderzoek op de archiefcollecties.	☐	☐	☐

→ Indien 'Nee' op zelf onderzoek uitvoeren op de collecties.

In welke mate heeft uw archief nood aan ondersteuning bij de wetenschappelijke valorisatie van haar archiefcollecties?

	Geen nood aan ondersteuning	Weinig nood aan ondersteuning	Nood aan ondersteuning
Het breder bekend maken van de archiefcollecties bij (potentiële) onderzoekers.	☐	☐	☐
Het aantrekken van externe onderzoekers die willen werken met/op de archiefcollecties.	☐	☐	☐
Het faciliteren en ondersteunen van onderzoek op de archiefcollecties.	☐	☐	☐
Het (helpen) publiceren en/of verder verspreiden van wetenschappelijke bevindingen die gebeurden op basis van onderzoek op de archiefcollecties.	☐	☐	☐

→ Indien nood aan ondersteuning bij de wetenschappelijke valorisatie van de archiefcollecties .

Omschrijf zo duidelijk mogelijk wat uw noden zijn met betrekking tot de wetenschappelijke valorisatie van de archiefcollecties. Waar loopt u tegenaan?

PRESENTEREN EN TOELEIDEN

Dit onderdeel gaat over **presenteren en toeleiden**: het delen de archiefcollecties met erfgoedgemeenschappen, met het grote publiek of met specifieke doelgroepen via

presentatie, toeleiding, educatie en door het beschikbaar te maken voor raadpleging en gebruik.

In welke mate heeft uw archief nood aan ondersteuning bij de publiekswerking met betrekking tot de archiefcollecties?

	Geen nood aan ondersteuning	Weinig nood aan ondersteuning	Nood aan ondersteuning
Het beter bekend maken van de archiefcollecties bij het bredere publiek.	☐	☐	☐
Het opzetten en/of organiseren van aantrekkelijke publieksactiviteiten (vb: tentoonstellingen, workshops, lezingen, ...) op basis van de archiefcollecties.	☐	☐	☐
Het ontwikkelen van aantrekkelijke online toepassingen voor de digitale ontsluiting van de archiefcollecties.	☐	☐	☐
Het digitaal ontsluiten van de archiefcollecties via bestaande websites, apps en online platformen.	☐	☐	☐
Het aantrekken van een breder publiek voor deelname aan de opgezette fysieke publieksactiviteiten.	☐	☐	☐
Het genereren van meer views voor online ontsloten archiefcollecties.	☐	☐	☐
Het vulgariseren en breder communiceren van de wetenschappelijke bevindingen die gebeuren op basis van onderzoek op de archiefcollecties.	☐	☐	☐
Het meten van de impact van het ontwikkelde publieksaanbod en het evalueren ervan via fysieke en/of digitale vormen van publieksonderzoek.	☐	☐	☐

→ Indien nood aan ondersteuning bij de publiekswerking.

Omschrijf zo duidelijk mogelijk wat uw specifieke noden zijn met betrekking tot het ontwikkelen, promoten en evalueren van uw digitaal en/of fysiek publieksaanbod?

VRIJWILLIGERSWERK EN PARTICIPATIEF WERKEN

Dit onderdeel gaat over **vrijwilligerswerk** en over **participatief werken**. Het gaat met andere woorden over het actief betrekken van de maatschappij, in het bijzonder van erfgoedgemeenschappen, het brede publiek of specifieke doelgroepen bij de werking op ad hoc basis (projectmatig) of structureel (bijvoorbeeld in het mee vormgeven van het beleid).

VRIJWILLIGERSWERK

Doet het archief beroep op vrijwilligers om haar bij te staan bij de uitvoering van het reguliere archiefwerk?

- Ja
- Nee

Op welk type vrijwilligers doet het archief beroep?

- Vaste vrijwilligers die worden ingezet waar nodig
  - Ad-hoc vrijwilligers die worden inzetten voor specifieke taken of projecten
  - Zowel vaste als ad-hoc vrijwilligers
-

In welke mate heeft uw archief nood aan ondersteuning bij het vrijwilligerswerk?

	Geen nood aan ondersteuning	Weinig nood aan ondersteuning	Nood aan ondersteuning
Het betrekken van vrijwilligers bij de reguliere archiefwerking.	☐	☐	☐

→ Indien nood aan ondersteuning bij het vrijwilligerswerk.

Bij welke specifieke aspecten van het vrijwilligerswerk heeft u nood aan ondersteuning?

- Zoektocht en selectie van vrijwilligers
- Vinden van gerichte taken voor vrijwilligers
- Onthaal en informatie
- Begeleiding en motivering
- Evaluatie en feedback
- Afscheid en waardering
- Regelgeving over vrijwilligerswerk (wetgeving, contracten, verzekering, vergoeding,...)
- Andere, specificeer: ...

Omschrijf zo duidelijk mogelijk wat uw noden zijn met betrekking tot deze aspecten van het vrijwilligerswerk? Waar loopt u tegenaan?

PARTICIPATIEF WERKEN

Betrekt het archief, los van de reguliere vrijwilligerswerking, op een actieve en participatieve manier individuele burgers of specifieke doelgroepen bij haar werking?

- Ja
- Nee

→ Indien 'Ja'.

Wanneer betreft het archief individuele burgers en/of specifieke doelgroepen bij haar werking?

- Bij het opstellen van een nieuw beleidsplan
- Bij het opzetten en ontwikkelen van tentoonstellingen en andere publieksactiviteiten
- In het kader van verwervings-, waarderings- en/of herbestemmingstrajecten
- Andere, specificeer: ...

In welke mate heeft uw archief nood aan ondersteuning bij participatief werken?

	Geen nood aan ondersteuning	Weinig nood aan ondersteuning	Nood aan ondersteuning
Het participatief betrekken van individuele burgers of specifieke doelgroepen bij de reguliere archiefwerking.	☐	☐	☐

→ Indien nood aan ondersteuning bij participatief werken.

Bij welke specifieke aspecten van het participatief betrekken van individuele burgers of specifieke doelgroepen heeft u nood aan ondersteuning?

- Doelen voor participatie bepalen
- Bepalen hoe ver het archief wil gaan in participatie (volgens de participatieladder)
- Kiezen van de participanten (bepaalde individuen, groep, gemeenschap, ...)
- Werkvorm voor participatie bepalen
- Het opvolgen van de nieuwe tendensen en inzichten inzake participatief werken
- Andere, specificeer: ...

Omschrijf zo duidelijk mogelijk wat uw noden zijn met betrekking tot deze aspecten van participatief werken? Waar loopt u tegenaan?

In welke mate beschouwt u participatief werken als een meerwaarde voor het archief?

- Helemaal geen meerwaarde
  - Nauwelijks meerwaarde
  - Enigszins meerwaarde
  - Sterke meerwaarde
  - Zeer sterke meerwaarde
-

DEEL 3: De (boven)lokale verankering van het archief

In dit onderdeel willen we nagaan of en in welke mate uw archiefwerking geïntegreerd is in de (boven)lokale context.

!!! Dit onderdeel van de bevraging wordt enkel getoond aan archieven die werken met betaalde medewerkers.

In welke mate is de werking van het archief geïntegreerd in het bredere (boven)lokale beleid?

- Helemaal niet
- Nauwelijks
- Enigszins
- Sterk
- Zeer sterk

→ Indien 'enigszins', 'sterk' of 'zeer sterk' geantwoord.

Met welke beleidsdomeinen is de werking van uw archief geïntegreerd?

	Helemaal niet geïntegreerd	Nauwelijks geïntegreerd	Enigszins geïntegreerd	Sterk geïntegreerd	Zeer sterk geïntegreerd
Onroerend erfgoed, patrimonium en straatnaamgeving	☐	☐	☐	☐	☐
Cultureel erfgoed (i.e. roerend en immaterieel erfgoed)	☐	☐	☐	☐	☐
Kunst en cultuur (inclusief amateurkunsten)	☐	☐	☐	☐	☐
Toerisme	☐	☐	☐	☐	☐
Andere vrijetijdssectoren (sport, jeugd, sociaal-cultureel werk ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Stadsontwikkeling	☐	☐	☐	☐	☐
Sociale zaken en welzijn	☐	☐	☐	☐	☐

Onderwijs (zowel regulier als deeltijdse vormen van onderwijs, bijv. deeltijds kunstonderwijs)	☐	☐	☐	☐	☐
Andere, specificeer:	☐	☐	☐	☐	☐

Wat vindt u het moeilijkste aan samenwerkingen over beleidsdomeinen heen? Waar loopt u tegenaan?

→ Iedereen

In welke mate werd/wordt het archief betrokken bij de opmaak en regelmatige bijsturing van het strategisch meerjarenplan van de stad of gemeente?

- Helemaal niet
- Nauwelijks
- Enigszins
- Sterk
- Zeer sterk

Maakt het archief deel uit van het strategisch meerjarenplan van de stad of gemeente waar de collecties zich bevinden?

- Ja
- Nee

→ Indien 'Ja'

Worden de collecties vermeld bij een of meerdere prioritaire doelstellingen?

- Ja
- Nee

→ Indien collecties vermeld worden bij een of meerdere prioritaire doelstellingen

Geef beknopt weer bij welke prioritaire doelstellingen de collecties vermeld worden.

In welke mate versterkt de vermelding van het archief in het strategisch meerjarenplan van uw stad of gemeente de aandacht voor en de werking ervan?

- Helemaal niet
- Nauwelijks
- Enigszins
- Sterk
- Zeer sterk

Licht uw antwoord kort toe:

→ Iedereen

Beschikt uw gemeente of stad over een erfgoedconvenant/erfgoedcel en/of een intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst (IOED)?

	Ja	Nee
Erfgoedconvenant/Erfgoedcel	☐	☐
Intergemeentelijke onroerend erfgoeddienst (IOED)	☐	☐

→ Indien Erfgoedconvenant/Erfgoedcel

In welke mate werd/wordt het archief betrokken bij de opmaak van de beleidsplannen van de erfgoedconvenant/erfgoedcel?

- Helemaal niet
- Nauwelijks
- Enigszins
- In sterke mate
- In zeer sterke mate

In welke mate is de werking van uw archief geïntegreerd in het beleid van de erfgoedconvenant/erfgoedcel? In welke mate wordt het archief vermeld in de beleidsteksten van deze organisatie?

- Helemaal niet
- Nauwelijks
- Enigszins
- In sterke mate
- In zeer sterke mate

In welke mate werken jullie samen?

- Helemaal niet
  - Nauwelijks
  - Enigszins
  - In sterke mate
  - In zeer sterke mate
-

In welke mate beschouwt u de aanwezigheid van een erfgoedcel/convenant in uw stad of gemeente als een meerwaarde voor het archief?

- Helemaal geen meerwaarde
  - Nauwelijks meerwaarde
  - Enigszins meerwaarde
  - Sterke meerwaarde
  - Zeer sterke meerwaarde
-

In welke mate verhoogt de aanwezigheid van een erfgoedcel/erfgoedconvenant de werklast van uw archief?

- Helemaal niet (1)
  - Nauwelijks (2)
  - Enigszins (3)
  - In sterke mate (4)
  - In zeer sterke mate (5)
-

Licht uw antwoord kort toe.

→ Indien IOED

In welke mate werd/wordt het archief betrokken bij de opmaak van de beleidsplannen van de IOED?

- Helemaal niet
- Nauwelijks
- Enigszins
- In sterke mate
- In zeer sterke mate

**In welke mate is de werking van uw archief geïntegreerd in het beleid van de IOED?
In welke mate wordt het archief vermeld in de beleidsteksten van deze organisatie?**

- Helemaal niet
- Nauwelijks
- Enigszins
- In sterke mate
- In zeer sterke mate

In welke mate werken jullie samen?

- Helemaal niet
  - Nauwelijks
  - Enigszins
  - In sterke mate
  - In zeer sterke mate
-

In welke mate beschouwt u de aanwezigheid van een IOED in uw stad of gemeente als een meerwaarde voor het archief?

- Helemaal geen meerwaarde
  - Nauwelijks meerwaarde
  - Enigszins meerwaarde
  - Sterke meerwaarde
  - Zeer sterke meerwaarde
-

In welke mate verhoogt de aanwezigheid van een IOED de werklast van uw archief?

- Helemaal niet
  - Nauwelijks
  - Enigszins
  - In sterke mate
  - In zeer sterke mate
-

Licht uw antwoord kort toe.

HET ARCHIEF EN HET (BOVEN)LOKALE MAATSCHAPPELIJKE WEEFSEL

In dit onderdeel willen we nagaan of en in welke mate uw archiefwerking geïntegreerd is in het (boven)lokale maatschappelijke weefsel.

In welke mate werkt de archiefdienst actief samen met onderstaande actoren op (boven)lokaal vlak?

	Helemaal niet	Nauwelijks	Enigszins	In sterke mate	In zeer sterke mate	<i>Niet van toepassing</i>
Musea	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Openbare bibliotheken	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Erfgoedbibliotheken	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Andere archieven	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Andere culturele instellingen (CC/GC, galeries, theaters, ...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Erfgoedverenigingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Andere verenigingen (socio-culturele, sport, amateurkunsten, ...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Scholen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Welzijnsorganisaties (ziekenhuizen, woonzorgcentra, wijkcentra, ...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bedrijven	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Wat vindt u het moeilijkste aan samenwerkingen op (boven)lokaal vlak? Waar loopt u tegenaan?

Is het archief van plan om in de toekomst (nog) meer werk te maken van haar (boven)lokale verankering door structureel samen te werken met andere beleidsdomeinen en/of lokale partners?

- Ja, zeker en vast
  - Wellicht wel
  - Wellicht niet
  - Nee, zeker niet
-

DEEL 4: Toolboxen, kwaliteitslabel en ondersteuning

In dit onderdeel willen we nagaan van welke toolboxen u momenteel gebruik maakt, of u van plan bent om een kwaliteitslabel aan te vragen en hoe u wil ondersteund worden voor uw archiefwerking.

TOOLBOXEN

Van welke toolboxen maakt u momenteel gebruik?

- Erfgoedwijzer FARO
  - CEST (Culturele ErfgoedStandaarden Toolbox)
  - TRACKS (Toolbox & Richtlijnen voor Archief- en Collectiezorg in de Kunstensector)
  - Handleiding archief Archiefpunt
  - Handleidingen Politeia (bv. Wie klasseert die vindt)
  - Kennisportaal VVSG
  - Kennisportaal Informatie Vlaanderen
  - Andere, specificeer: ...
  - Geen van bovenstaande**
-

→ Enkel archieven die nog niet over een kwaliteitslabel beschikken krijgen deze vragen te zien.

KWALITEITSLABEL

Bent u op de hoogte van het bestaan van het 'kwaliteitslabel voor culturele archiefinstellingen' dat op Vlaams niveau wordt uitgereikt?

- Ja
  - Nee
-

→ Indien op de hoogte van het bestaan van het kwaliteitslabel en geen federaal archief.

Is uw archief van plan om in de toekomst een kwaliteitslabel aan te vragen?

- Ja, zeker en vast
- Wellicht wel
- Wellicht niet
- Nee, zeker niet

→ Indien 'wellicht wel' of 'ja, zeker en vast'.

Waarom wil u in de toekomst (wellicht) een kwaliteitslabel aanvragen?

In welke mate heeft de organisatie nood aan ondersteuning bij het aanvragen van een kwaliteitslabel?

	Geen nood aan ondersteuning	Weinig nood aan ondersteuning	Nood aan ondersteuning
Het aanvragen van een kwaliteitslabel.	☐	☐	☐

→ Indien nood aan ondersteuning bij het aanvragen van een kwaliteitslabel.

Omschrijf zo duidelijk mogelijk wat uw noden zijn met betrekking tot het aanvragen van een kwaliteitslabel? Waar loopt u tegenaan?

→ Indien 'wellicht niet' of 'nee, zeker niet' op vraag of men in de toekomst een kwaliteitslabel zal aanvragen.

Waarom bent u (wellicht) niet van plan om in de toekomst een kwaliteitslabel aan te vragen.

→ Indien doorheen enquête aangegeven dat er nood aan ondersteuning is.

ONDERSTEUNING

Doorheen deze bevraging peilden we uitgebreid naar uw noden met betrekking tot uw archiefcollecties.

Op welk niveau heeft u vooral ondersteuning nodig?
(meerdere antwoordcategorieën mogelijk)

- Strategisch niveau (grote lijnen beleid, welke processen vooruit helpen,...)
- Praktisch-technisch niveau (uitbouwen van processen)
- Operationeel niveau (integratie van processen)
- Basisniveau/functionele basiskennis (raadplegen en gebruiken)
- Ander, specificeer: ...

Wanneer of in welke context wilt u vooral beroep doen op ondersteuning voor uw archiefwerking?

- Sporadisch om op de hoogte te blijven van zowel nationale als internationale trends en ontwikkelingen in de sector
- Occasioneel in functie van beleidsplanning, een bepaald project of traject,...
- Op structurele basis voor ondersteuning bij de dagelijkse werking (via helpdesk, coaching, informele ervaringsdeling,...)
- Andere, specificeer: ....

Welke vorm(en) van ondersteuning lijken u het meest geschikt om tegemoet te komen aan uw noden, los van extra financiële ondersteuning?

- Online leerplatform(en)* (lesmateriaal, online tutorials, educatieve filmpjes, toolbox, handleidingen, ...)
- Online kennisdelingsplatform(en)* (wegwijs- en eerstelijnsinformatie, vragen en antwoorden, agenda-items, delen van documenten, presentaties, rapporten, ...)
- Online communityplatform(en)* (forum, blog, chat, wiki, groepen, discussies, delen van praktijkervaring, ...)
- Netwerkmomenten (fysieke contactmomenten, ontmoetingsdagen, collega- of werkgroepen, ...)
- Vorming (opleidingen, cursussen, training, workshops, ...)
- Begeleiding en consultancy door externe non-profitspelers
- Begeleiding en consultancy door externe profitspelers
- Vaktijdschriften (*faro*, META, ...)
- Nieuwsbrieven
- Andere, specificeer: ...

Stel dat deze vormen van ondersteuning effectief worden aangeboden. Wat kan er u of de medewerker(s) van het archief alsnog van weerhouden om er effectief gebruik van te maken?

- Een gebrek aan tijd
- Een gebrek aan kennis
- De kostprijs
- De inhoud (niet voldoende aansluitend bij de dagelijkse praktijk, te algemeen, ...)
- De wijze waarop de ondersteuning wordt aangeboden (fysiek/digitaal, face to face/in groep, ter plaatse/op verplaatsing, ...)
- De organiserende instantie
- Toelating van directie of bestuur
- Andere, specificeer: ...

Geef, indien gewenst, wat extra duiding bij uw antwoord.

Van welke vorm(en) van ondersteuning zou u zeker geen gebruik maken? Wat is volgens u weinig zinvol of zelfs overbodig?

- Online leerplatform(en)* (lesmateriaal, online tutorials, educatieve filmpjes, toolbox, handleidingen, ...)
- Online kennisdelingsplatform(en)* (wegwijs- en eerstelijnsinformatie, vragen en antwoorden, agenda-items, delen van documenten, presentaties, rapporten, ...)
- Online communityplatform(en)* (forum, blog, chat, wiki, groepen, discussies, delen van praktijkervaring, ...)
- Netwerkmomenten (fysieke contactmomenten, ontmoetingsdagen, collega- of werkgroepen, ...)
- Vorming (opleidingen, cursussen, training, workshops, ...)
- Begeleiding en consultancy door externe non-profitspelers
- Begeleiding en consultancy door externe profitspelers
- Vaktijdschriften (*faro*, META, ...)
- Nieuwsbrieven
- Andere, specificeer: ...

Geef, indien gewenst, wat extra duiding bij uw antwoord.

DEEL 5: Ander erfgoed

In dit onderdeel willen we nagaan welke andere vormen van erfgoed de archiefdienst beheert naast archiefcollecties en of u hierbij nood aan ondersteuning heeft.

ANDER ERFGOED

Bij heel wat archieven bestaat de collectie uit meer dan archiefmateriaal.

Beheert uw archief nog andere vormen van erfgoed (bibliothecair en documentair, roerend, onroerend,...)?

- Ja
- Nee

→ Indien 'Ja'.

Welke andere vormen van erfgoed beheert het archief?

- Bibliothecair en documentair erfgoed tot 1800
(Handschriften, oude drukken)
- Bibliothecair en documentair erfgoed 1800-nu
(Kranten, tijdschriften, zelfstandige publicaties, etc.)
- Roerend erfgoed
(Schilderijen, tekeningen, beeldhouwwerken, kunstobjecten, vlaggen, medailles, trofeeën, beelden, wapens, textiel, etc.)
- Onroerend erfgoed
- Landschappelijk erfgoed
- Ander, specificeer: ...

In welke mate heeft het archief nood aan ondersteuning bij het behoud en beheer van dit erfgoed?

	Geen nood aan ondersteuning	Weinig nood aan ondersteuning	Nood aan ondersteuning
Het behoud en beheer van andere collectietypes.	☐	☐	☐

→ Indien nood aan ondersteuning bij het behoud en beheer van andere collectietypes.

Omschrijf zo duidelijk mogelijk wat uw noden zijn met betrekking tot het behoud en beheer van dit erfgoed? Waar loopt u tegenaan?

Tenslotte

Nu volgen nog een aantal afsluitende vragen.

EVEN DROMEN

Stel dat u bezoek krijgt van een tovergeest die aangeeft dat hij/zij/het een kwestie of problematiek waar uw archief mee worstelt definitief uit de wereld zou kunnen helpen?

Welke kwestie of problematiek schuift u naar voor?

OPROEP TOT MEDEWERKING

Op basis van de bevindingen uit deze nodenbevraging willen we ook nog een of meerdere focusgroepen organiseren om een aantal bevindingen meer diepgaand te bespreken met archiefmedewerkers. We mikken hierbij zowel op professionele als vrijwillige medewerkers uit grotere en kleinere archieven.

Zou u in het najaar van 2022 willen meewerken aan zo'n focusgroep?

- Ja
  - Nee
-

BIJKOMENDE OPMERKINGEN OF SUGGESTIES

Dit is het einde van de nodenbevraging. Indien u nog bijkomende opmerkingen of suggesties voor [Archiefpunt](#), de [VVBAD](#) en [FARO](#) heeft, dan kan u deze hier noteren.

BIJLAGE 2

Beste collega,

Hoe kunnen we u (beter) ondersteunen en doen groeien? Met deze enquête willen Archiefpunt, FARO en VVBAD hierop graag een zicht krijgen.

Daarom slaan we de handen in elkaar om de **noden rond archiefzorg** - uw noden dus - in kaart te brengen. En er vervolgens oplossingen voor te vinden. **Maar om dat te kunnen doen, hebben we uw hulp nodig.** Laat ons weten welke noden en behoeften u en uw archief hebben.

Hoe?

In bijlage vindt u een PDF-versie van de bevraging. **U kunt deze vragenlijst al eens doornemen. Antwoorden doet u met de persoonlijke link voor het online surveyplatform Qualtrics die u eerstdaags via mail ontvangt.** Uiteraard worden uw antwoorden vertrouwelijk behandeld. De resultaten van deze bevraging worden vervolgens met u gedeeld, o.a. in een uitgebreid themadossier over archieven in FARO, in december dit jaar.

Wie ontvangt dit bericht?

Onze bevraging richt zich tot de **brede archiefsector**: privaatrechtelijke en publiekrechtelijke archiefbeheerders in Vlaanderen en Brussel, zowel professioneel als niet-professioneel. U ontvangt dit bericht omdat u als archiefbeheerder geregistreerd staat bij Archiefpunt, FARO en/of de VVBAD.

Mogen we u alvast drie tips meegeven?

1. **De bevraging is behoorlijk uitgebreid.** Ze heeft namelijk betrekking op de hele organisatie en bestaat uit volgende onderdelen: Informatie over uzelf en het archief; Omgang met archiefcollecties; Toolboxen, kwaliteitslabel en ondersteuning. U vindt de pdf-versie in bijlage. Zo is het mogelijk om vooraf de vragenlijst door te nemen en voor te bereiden op papier. Doe dit eventueel samen met uw collega's. Als u de e-mail met de unieke link heeft ontvangen, vult u best de bevraging in via een computer (desk- of laptop). Op een tablet of smartphone zijn de vragen niet altijd duidelijk leesbaar.
2. **Neem uw tijd om de bevraging in te vullen.** Door de opbouw van de enquête is vrij navigeren doorheen de bevraging niet mogelijk. Vooraan beginnen dus, en best alle vragen systematisch beantwoorden vooraleer u verder gaat.
3. **Tijdens het invullen kan u pauzeren.** U kan het invullen hervatten op een later moment, op voorwaarde dat u dit doet vanaf hetzelfde toestel. Opgelet, de deadline is 30 april.

Heeft u tijdens het invullen vragen? Neem dan contact op via info@archiefpunt.be.

Bent u daarnaast benieuwd wat we nu voor u kunnen betekenen? Laat het ons weten!

Archiefpunt versterkt, ondersteunt, begeleidt en stimuleert actoren die private archieven en collecties in Vlaanderen en Brussel beheren en bewaren, en draagt zo bij aan een optimale zorg voor en het toegankelijk maken van hun erfgoed. www.archiefpunt.be | info@archiefpunt.be

FARO is het steunpunt voor de cultureel-erfgoedsector. We werken voor en met erfgoedwerkers uit archieven, erfgoedbibliotheken, erfgoedcellen, organisaties die zich toespitsen op immaterieel cultureel erfgoed, landelijke dienstverlenende organisaties en musea. www.faro.be | info@faro.be

VVBAD is de beroepsvereniging in Vlaanderen van informatieprofessionals. Deze ledenvereniging, ondersteund door een professioneel team, stimuleert overleg en samenwerking in het werkveld en streeft naar uitwisseling van kennis en expertise. www.vvbad.be | vvbad@vvbad.be

Hartelijk bedankt alvast en graag tot binnenkort,

Het Archiefpunt-, FARO- en VVBAD-team

Beste mevrouw, beste mijnheer,

Enkele dagen geleden ontving u van ons een e-mail waarin we onze nodenbevraging aankondigden. Vandaag sturen we u een e-mail met een unieke link naar de enquête.

Volg deze link om naar de enquête te gaan:

[Nodenbevraging archieven 2022](#)

Of kopieer en plak de URL hieronder in uw webbrowser:

https://faro.qualtrics.com/jfe/preview/SV_8Ahf7Nvy0tfE3kO?Q_CHL

Met het oog op een betere dienstverlening vragen we nogmaals uw bereidwillige medewerking.

Het invullen van de enquête neemt, naargelang de antwoorden die u geeft en de vragen die u daarop te zien krijgt, 20 tot 40 minuten van uw tijd in beslag. We raden u aan om het invullen voor te bereiden via de PDF die u ontving samen met de aankondigingsemail. Deze PDF vindt u ook terug via [deze link](#).

U hoeft de enquête niet in één keer in te vullen. Op basis van uw unieke link kan u ze in verschillende keren invullen. Let wel, pas als u helemaal tot het einde bent geraakt worden uw antwoorden definitief geregistreerd.

We garanderen de vertrouwelijke behandeling en de anonieme verwerking van de gegevens.

Alvast bedankt!

Met vriendelijke groet,
Het team van Archiefpunt, de VVBAD en FARO

TIP:

De enquête laat zich het best invullen via computer, laptop of tablet.

Heeft u tijdens het invullen vragen? Neem dan contact op via info@archiefpunt.be

Volg de link indien u niet wenst deel te nemen aan het onderzoek:

[Ik wens niet deel te nemen aan het onderzoek](#)

Herinneringsbericht 1

Beste mevrouw, beste mijnheer,

Vorige week ontving u een oproep met de vraag om mee te werken aan onze nodenbevraging. Tot op heden heeft u de enquête nog niet (helemaal) ingevuld. Daarom sturen we u nogmaals de link door naar de enquête:

Volg deze link om naar de enquête te gaan:

`{L://SurveyLink?d=Nodenbevraging%20Archieven%202022%20}`

Of kopieer en plak de URL hieronder in uw webbrowser:

`{L://SurveyURL}`

We hopen dat u alsnog de tijd vindt om de enquête (verder) in te vullen. Dit onderzoek is voor ons heel belangrijk voor de evaluatie en mogelijke verbetering van onze dienstverlening. Via [deze link](#) vindt u de PDF van de vragenlijst die u kan gebruiken ter voorbereiding.

Alvast bedankt!

Met vriendelijke groet,

Het team van Archiefpunt, de VVBAD en FARO

PS:

Heeft u tijdens het invullen vragen? Neem dan contact op via info@archiefpunt.be

Volg de link indien u niet wenst deel te nemen aan het onderzoek:

`{L://OptOutLink?d=Ik%20wens%20niet%20aan%20het%20onderzoek%20deel%20te%20nemen}`

Herinneringsbericht 2

Beste mevrouw, beste mijnheer,

Eerder deze maand ontving u een oproep met de vraag om mee te werken aan onze nodenbevraging. Tot op heden heeft u de enquête nog niet (helemaal) ingevuld. Daarom sturen we u nogmaals de link door naar de enquête:

Volg deze link om naar de enquête te gaan:

`{://SurveyLink?d=Nodenbevraging%20Archieven%202022%20}`

Of kopieer en plak de URL hieronder in uw webbrowser:

`{://SurveyURL}`

De bevraging loopt **nog tot 30 april**. We hopen dat u alsnog de tijd vindt om de enquête (verder) in te vullen. Dit onderzoek is voor ons heel belangrijk voor de evaluatie en mogelijke verbetering van onze dienstverlening. Via [deze link](#) vindt u de PDF van de vragenlijst die u kan gebruiken ter voorbereiding.

Alvast bedankt!

Met vriendelijke groet,
Het team van Archiefpunt, de VVBAD en FARO

PS:

Heeft u tijdens het invullen vragen? Neem dan contact op via info@archiefpunt.be

Volg de link indien u niet wenst deel te nemen aan het onderzoek:

`{://OptOutLink?d=Ik%20wens%20niet%20aan%20het%20onderzoek%20deel%20te%20nemen}`